

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

Forty-fourth day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 30th August, 1972.

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Sir. Deputy Speaker, Sri C Jagannadha Rao in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

REMOVAL OF PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION FROM
PANCHAYAT RAJ

556—

* 39 Q—Sarvasri M. Nagi Reddy (Gurala) , Vanki Satyanarayana (Penugonda) and D. Venkatesam (Kuppam) :— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether any proposal is under the consideration of the Government to remove Primary and Secondary Education from the control of Panchayat Raj and run it under Separate Boards;

(b) if so, when it is likely to be implemented ; and

(c) the manner in which the change is likely to be brought about?

The Minister for Panchayat Raj (Sri T. Hayagriva Char) :—(a) No Sir.

(b) and (c) Does not arise.

శ్రీ ఎం నాగిరెడ్డి :— ఇప్పుడు యూ వంచాయితీ సమితులక్రింద ఉన్న ఎలిమెంటరి ఎడ్యూకేషన్ టీచర్సుకు కీశాలు క్రీంద వచ్చే డబ్బు ప్రథమంచుంచి రావడం చాలా అలస్యం ఆవుతోంది ఒకవేళ వచ్చినపుటికి ఆ సమితి అధ్యక్షులు, బిడిఎలు కలిసి ఆ డబ్బును ఇనర్టీ ఫండ్యూక్రింద యితర పనులకు ఖర్చు వెట్టడం, టీచర్సుకు స్క్రూమంగా కీశాలు యివ్వడం లేదని పలుహార్షు రిపోర్టుని వచ్చినవి. కాబట్టి వంచాయితీ సమితులలో డబ్బులుకూడా ఉండడంలేదు. ఈ పరిస్థితులలో యిప్పటికై నా దినిని పునర్చాలో చనచేసి సమితుల ఆధ్యర్థంచుంచి తీసివేసి గవర్నర్సు మొంటు వే చేసేటట్లు ఉన్న రెక్కు చేస్తారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— ఎక్కడయితే ఉపాధ్యాయులకు కీశాలు రావడంలేదో తెలిసిన తర్వాత అక్కడ వారికి కీశాలు యిప్పించే దొర్చాటు

చేస్తున్నాము. డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎడ్యూకేషన్ తీసుకొనవలెనా, లేక యెవర. తీసుకోవాలనేది వేరే విషయం. ఎవరైనా జీతాలు యిస్ట్రునే ఉండాలి అందుచేత ఆప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు. అనెంబ్లీలోను, కౌన్సిల్లోను కొంతమంది సభ్యులు యిది కేవలం ఒక యేషస్సిన్కింద ఉంచే శాగుంటుండిని ఆన్నారు. అది పరిశీలనలో ఉంది ఇప్పుడు ఆ సమస్య రాదు టీచర్స్కు కనుక జీతాలు డైరెక్టర్ పోతే వారికి యిప్పించే ప్రయత్నం ప్రథమత్వాన్ని తప్పకుండా చేస్తుంది.

శ్రీ ఎమ్. టంకార్ (నర్సంపేట) :—ఈ టీచర్స్కు జీతాలు సరిగా ముట్క పోవడంతో పాటు కేవలం బడిపణుటు అంతా ఆ సమితి అధ్యకులయ్యెక్కు ముతా కార్గ్యకలాపాలకు వినియోగించబడుతూ లేక వారు జెప్పిన ప్రకారం వినకపోయి నట్టయి తే ఆ ఉపాధ్యాయయులు అనేక యిఖ్యాదులకు గురి అవుతున్న విషయం ప్రథమత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? దానిని గురించి యొమైనా అలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ టి. హాయ్ గ్రీవాచారి :—ఇనీ నాన్ అఫీషియల్స్ చేస్తే శాగుండడని చాలామంది అనడంచేత దానిని అఫీషియల్స్కు యివ్వడం బరిగింది. ఇప్పుడు ఎడ్యూకేషన్కూడా డైరెక్టర్ కు పోవాఁంచే అఫీషియల్స్ వారి క్రింద ఉండ వలని ఉంటుంది. ఎక్కుడయినా సూక్ష్మల్స్ సరిగా పనిచేయకపోతే టీచర్స్ సరిగా పాల్గొనకపోతే వారి గురించి నాకు రిపోర్టు యిస్తే తప్పకుండా వారిమీవ యాక్స్ తీసుకుంటాను, సందేహం లేకుండా కరిన చర్యలు తీసుకుంటాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (గూడూరు) :—ఆ ధ్వణా, సమితి అధ్యకులకు జిల్లా పరిపత్త అధ్యకులకు ఉద్యోగాలు ఇచ్చే అధికారం, ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసే అధికారం తీసివేళారు నాగిరెడ్డిగారు అన్నది పొరచాటు వంచాయి శిసమితులలో ఎడ్యూకేషన్ పోడ్ ఆఫ్ ఆక్కాంటుస్ వేరుగా పెట్టిస్తున్నాయి దానిని డైరెక్టర్ చేయడానికి పీలులేదు, ఈ సూక్ష్మలు వనికి మీచు పూర్తి అధికారాలు నాన్ అఫీషియల్స్కు ఇస్తారా లేకపోతే అనలు తీసివేసి డిపార్టుమెంటు కంట్రోలో పెట్టుకుంటారా? ఎలిపెంటరీ ఎడ్యూకేషన్ మీద, నెకండరీ ఎడ్యూకేషన్ మీద యి రెండింటిలో ఏదో ఒకటి తేలిస్తే శాగుంటుంది

శ్రీ టి. హాయ్ గ్రీవాచారి :—అది పరిశీలనలో ఉంది అది పరిశీలన చేయవలనిన విషయం.

శ్రీ సి. పిటర్ పాల్ (ప్రతి పాదు) :—సమితి పార్టీంతంలో సోపల్ వెల్ఫర్ సూక్ష్మలుకూడా ఉన్నాయి. వారికి ఇనర్టర్ ఫండ్సుమంచి జీతాలు యివ్వడం లేదని అనేమంది సోపల్ వెల్ఫర్ సూక్ష్మలో వనిచేసేవారు చెబుతున్నారు. దానికి యొమైనా మార్గం సూచిస్తారా?

శ్రీ టి. హాయ్ గ్రీవాచారి :—నాకు అని యొమి తెలియదు వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, అసలు విద్యావిధానం మనిమి అభివృద్ధికి, సంస్కరణకు చాలా ప్రధానమైనది. ప్రిటీస్ వాగు పెట్టినటువంటి పద్ధతిలో నునం పోతున్నట్లు ఉన్నది. కనుక విద్యను స్కూలుంగా నడిపించాలంచే

యానాదు ప్రభుత్వం స్లైప్పించిన పంచాయుళి సమితులు, తీలా పరిషత్తులు చాటీలో పెట్టినటువంటి పెత్త ఉదార్క్రమింద విశ్వము పెట్టినట్లు యుతే శాసిన విధానం అవుతుంది. కనుక యిని డై రెక్టరేట్ వారి క్రింద నడవదానికి శగిన పద్ధతులలో యా పంచాయుళి సమితులు, యా తీలా పరిషత్తులు రిమూవ్ చేసి డై రెక్టర్లో ప్రవర్తిస్తా ? లేదా అని మంత్రిగారు హాయగ్రివాచారిగారిని ఇదుగుతున్నాను.

శ్రీ టి. హాయగ్రివాచారి :—అధ్యక్షా, యొప్పమ యిది సందర్భమైన ప్రక్కన కాదు. కానీ అనేక వందలాది వ్రీయివేటు సూక్తమైన, కాలేజీ నాన్ అఫిమియల్స్ క్రింద నడుస్తున్నాయి. శాగానే నడుస్తున్నాయని అక్కడస్క్రిప్చెబుమానే ఉన్నారు. అది వేరే వ్రీష్టి. ఒకవేళ అవి శాగాలేవని అనుకుంచే మనము ప్రత్యేకంగా చర్చించుకోవాలి. అవస్త్రీ మార్పాలం తే వేరే ఆలోచించాలి కాని అవుడు ఉత్సవం కాదు.

(శ్రీ) వి. సత్యనారాయణ :—ఈ ప్రేమరీ ఎద్దుకేషన్ రాజ్యాంగరీత్యా కూడా మనం ఫీగా యివ్వాలి. ఇప్పుడు మంత్రిగాడు నాన్ అఫిమియల్స్ కండక్ట్ చేస్తున్నటువటి సూక్తీన్ శాగానడుస్తున్నాయని చెబుతున్నారు, సర్టిఫికెట్ కూడా యిచ్చారు.

శ్రీ టి. హాయగ్రివాచారి :—నేను యివ్వులేదు. అందరూ అంటున్నారని చెప్పాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— అందరూ అంటున్నారంచే ఆమోదించినటే. అది ఒక వార్షికార్పసంపూగా కార్యాధికారిలు యీద్దరు కలిసి వారు ఒక నాన్ అఫిమియల్స్ పైమరీ సూక్తీన్ పెట్టడం మీ దగ్గర గ్రాంట్స్కోరకు పెట్టుకొనడం దానికి వారు యొక్కవడబ్బు దుర్మీనియోగం చేయడం జరుగుతోంది. అందుచేత ప్రయమరీ సూక్తీన్ అస్త్రీ కూడా గవర్నర్ మెంటు కంట్రోలు క్రింద పంచాయుళిరాట్ క్రింద నడవడం షైఫ్ట్యార్డ్ అయింది కనుక, అది కాన్సిట్యూషన్ల్ ఆలీగేషన్ కనుక దానిని అందు జరవడంకోసం ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోదా ? ఈ చర్య తీసుకుంచే యొచ్చడు తీసుకుంటారు ?

శ్రీ టి. హాయగ్రివాచారి :—ఇవి అస్త్రీ పరిశీలించాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—అధ్యక్షా, మన విద్యాశాఖ పద్ధతీమీద చర్య జరుగుతున్నప్పుడు కొన్ని సూచనలు వచ్చినవి. ఈ ఎద్దుకేషన్ యా పంచాయుళిరాట్ క్రింద యింకా యతర చాటీక్రింద ఉండటంపడ్ల చాలా సస్పకరంగా తయారపుతోంది. విద్యార్థివ్యధికి టీచర్లు యిఖ్యందులు వడుతున్నారు. విద్యార్థులు యిఖ్యందులు వడుతున్నారు. అందుచేత ఎద్దుకేషన్ ఎక్స్పర్ట్స్ ను. అడ్మైస్ట్రీట్స్ ఎఫిమియస్సీ ఉన్న వారాని, అట్లాగే దానిలో ఇంప్రైస్ ఉన్నటువంటి టీచర్స్ ను, స్కూలెంట్ రిప్రజంచేటీవ్స్ ను వారందరిని కలిపి ఎద్దుకేషన్ లోర్డు క్రింద నిర్వహించడం జరిగితే చాలా కెమెక్రాటిక్ గా శాగా జరుగుతుందనే అభిప్రాయం వ్యక్తం అయిన దానిమీద కొంత అలోచిస్తామని చెప్పారు.

ఇవ్వటికై నా యి ఎద్దుకేషన్ సిస్టమ్ ను థరోగా అలోచించి సరియైనటువంటి సిలాన్, కరిక్యూలమ్ అంతా శాగా కండెట్ ట్లూగా మన నేపనలిస్టుకు సరిపోయే టటువంటి పద్ధతులలో ఎద్దుకేషన్ కు సం-అంధించి అందరూ అలోచించి యా భోద్ధు యొర్పాటు చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? పిన్ మీల్గా గాకుండా మొత్తం అంతా తీసుకురావడానికి అలోచిస్తారా ?

శ్రీ టి. హాముగ్రీవాచారి : — ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ కె నర్సయ్య (పాలకొండ) : — ఈ ప్రాథమిక సెకండరీలో ఉపాధ్యాయులగా హరిజనులను అప్పాయింట్ చేయడంలో ఆక్కుడ వారి యిష్టంమీర ఆధారపడి ఉండి ఆక్కుడ రిక్వేషన్ కూడా అబర్ట్ చేయకుండా ఉపాధ్యాయులు అ అవకాశములు కలగజేయడానికి గవర్నర్ మొందు తీసుకోనడమో లేకపోతే వంచాయితీరాక్ ఉన్నది కనుక దూషి అమలుచేసేటట్లు మంత్రిగారు చూస్తారా ?

శ్రీ టి. హాముగ్రీవాచారి : — పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ బి రాష్ట్రర్జు (దేవరకొండ) : — ఈ అలోచనలతో, పరిశీలనలతో కాలం అంతా గడచిపోతోంది. ఒక్కొక్క బడిపంతులు యొప్పుడు నాకు ట్రాన్స్‌ఫర్ పస్టుండో. ఎప్పుడు పికివేస్తారో అని జాఫవదుతున్నారు. ఒకే సెలలో 7 టోట్లకు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయిన టీఎస్‌ఎన్నారు. ఎప్పుడు నాకు ట్రాన్స్‌ఫర్ పస్టుండో అనీ ఆ పంతులు మెదడులో మెదులుఱూ ఉంచే ఎట్లా పిల్లలకు చదువు చెప్పగలదు. కాబట్టి యి చిర్యాకాఖను ప్రచాయితీరాక్ నుంచి విడిస్తారా. దానిని గురించి సెలవిస్తారా ?

శ్రీ టి. హాముగ్రీవాచారి : — ఇది పరిశీలనలో ఉంది దీనిని పరిశీలిస్తాము. రెండవది బి. డి. టిస్ కు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశే అధికారాలు యివ్వాలని చాలామంది అనడంతో ఆ విధంగా చెప్పాము. అయితే యి ట్రాన్స్‌ఫర్ అవుతున్నట్లు లేదు. నా దగ్గర రెండు మాసముఁ నుంచి యిన్న రైప్పన్ లేదు. ఎక్కుడయినా ఒకటి, రెండు ఉన్నట్లయితే అని సెలిబ్రిటీల్. అంటే ఆ సమస్య ఉత్పన్నం కాదు ఎద్దుకేషన్ దిపార్ట్మెంటుకు యివ్వాలనే సమస్య పరిశీలనలో ఉండని యిదివరకే చెప్పాము, యిప్పుడు మరల జెబుతున్నాము.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ : — మనకు స్వీచ్ఛాభ్యంవచ్చి 25 సంవత్సరములు అయింది. ఇంతవరకు సమగ్రమైనటువంటి విద్యార్థిల్లు లేదు. ఇటువంటి విద్యార్థిల్లు త్వరితో తీసుకుంటారున్నామని మంత్రివర్యులు గతములో హాపున్ లో చెప్పారు. ఈ ప్రయమరి ఎద్దుకేషన్, సెకండరీ ఎద్దుకేషన్, కాలేజీ ఎద్దుకేషన్ కూడా ఒక వ్యాపార సంస్థగా తయారైంది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక సమగ్రమైన మిల్లు జచ్చేటప్పుడు మొత్తం విద్య ప్రయమరి మొదలు యూనివరిటీలే వరకు మొత్తం అంతా కై దెక్కగా బోద్ధుక్రిందగాని, గవర్నర్ మొంటు క్రింద కాని ఉండడంతోనం అలోచించి విర్భవించారా ? ఎప్పుడు తీసుకుంటారు ? త్వరితో అంటే అర్థంకూడా చెప్పాలి.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి : — అలోచన లేదని నేను అడంలేదు. మీకు ఆలోచన ఉంది. కార్బోవం ఎప్పుడు తీసుకుంటారు?

(జవాబు లేదు.)

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి : — వంచాయతీల్క్రింద, రమితిలక్రింద ఇది ఉండటం శాగాలేదని మంక్రిగారు అంగిక రిస్తున్నారు. కానీ ఎప్పుడు అడిగినా ఆలోచిస్తాం అంటారు. ఇచ్చి సులభమైన జవాబు. కాబట్టి ఇప్పటికే నూ ప్రథుత్వం ఓ ఆరు నేల లోపల ఫేఫర్ బల్గీగా దీసిపన్ తీసుకొని పంచాయతీరాక్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ నుంచి తోంగిపచి ఎష్ట్యూకేపన్ డిపార్టుమెంటు క్రింద పెడతామని చోట్టి ఉన్నారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి : — కీల్లావరిష్టులు, వంచామని రమితులక్రింద ఉంచే శాగాలేదని నేను అడలేదు. నేను అగ్రంలయ్యోలేదు. లోపాలు ఉన్నాయి. వాటిని సవరించాలి. తరువాత పీద్యాళాఖ క్రిందనే ప్రయమరి మూక్కల్ని, పైమూక్కల్ని ఉంచే శాగుటుండని కొంకమంది అధిప్రాయం. ఇదే ఆలోచనలో ఉంది

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి : — మీరు ఆరు సెలలలో చేస్తామని చెబుతారా? మిగతా మంత్రులు కాకాని వెంకటరత్నంఱారు వాడు కి సెలలలో చేసేస్తామని చెబుతారు. అట్లా మీరు చెబుతారా?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : — గోదమీద రేపు అని క్రాన్ నే ఎప్పుడు చూసినా రేపు అనే ఉంటుంది. మన మంత్రులు కూడా రేపు అని క్రాన్ వేట్టికుంటున్నారా?

(జవాబు లేదు.)

శ్రీ సి. పిటర్ పాల్క్ : — వంచాయతీ సమిళకి అధికారాలు తీసివేసినా క్లాక్ డెవలవ్ మెంట్ అఫీసర్స్ ను ఒక పద్ధతి ఆంటూ ఉక్కిందా టీచర్స్ ను ఇదిలీ చేయడం ఇరుగుతోంది. అటువంటి విసయాలలో వంచాయతీరాక్ కాఖ అచ్చితమైన క్లాక్ డెవలవ్ మెంట్ అఫీసర్స్కి ఇస్తారా? ఒక పద్ధతి ప్రకారం కొన్ని సంవత్సరాలు సర్పిన్ అయినటువాతనే వాళ్ళని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తామని వాటి ఏమైనా ఇష్టిగల్లతారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి : — క్లాక్ డెవలవ్ మెంటు అఫీసర్స్కు, కీల్లా పరిషత్ చేర్ రైన్ లకు కొన్ని నియమాలు ఉన్నాయి. ఆ నియమాల ప్రకారం చేయాలి. నియమాలకు వ్యక్తిరేకంగా చేసినప్పుడు చర్చి తీసుకోవడం ఇరిగింది. పైనే ఇవ్వడం ఇరిగింది. డి.ఐ.ఎస్ నుంచి రిపోర్టు చేయడం ఇరిగింది. తరువాత రెక్కిపై చేయడం ఇరిగింది. ఇప్పటికూడా ఏ విధమైన తప్పులు ఇరిగివా ప్రథుత్వం దృష్టికి తీసుకువ్వే అని సవరిస్తాం. వి. డి. ఎచ్ గాని ఎవరైనా తప్పులు చేస్తే తగిన చర్చి తీసుకుంటాం.

DRINKING WATER SCHEME TO KANITHI VILLAGE

557—

* 50 Q.—Sri P. Sanyasi Rao (Visakhapatnam):—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the public of Kanithi village, Pendurthi Panchayat Samithi, Visakhapatnam District are subject to ill-health due to the drinking of the tank water and the Government have taken up the scheme for the supply of drinking water to the said village ;

(b) if so, the stage at which the scheme stands ; and

(c) whether the Government will take steps to sanction the said scheme immediately ?

Sri T. Hayagriva Chari:—(a) The Medical Officer, Primary Health Centre, Kanithi has reported that there is no good drinking water source to Kanithi village except one tank and two wells as a source of drinking water supply. The sources are frequently contaminated and polluted. The District Collector, Visakhapatnam has recommended that a Protected water supply scheme for Kanithi village may be sanctioned under Life Insurance Corporation Programme.

(b) and (c) This scheme was not sanctioned by Government under Life insurance Corporation Programme and this will be considered for sanction as and when adequate loan assistance is made available from the Life Insurance Corporation.

ఎందు రీతి సమితిలోపల కనిషి గ్రామం ఉండి అక్కడ ఒక చెరువు, 2 బావులు ఉన్నాయి. అనేట్లు త్రాగడానికి దొగ్గంగావు మధ్య మధ్య అని చెడిపోతున్నాయి: అని అనారోగ్యంగా ఉన్నాయని కల్పకర్తకి చెప్పడం ఇరిగింది. తైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కార్బోరేషన్ స్క్రూమ్ లోపల ప్రాచెట్ వాటర్ సప్లై స్క్రూము తీసుకొమని ఆయన రెండు ఛేళారు. కానీ అప్పుడు ఉన్న పరిస్థితిని బట్టి తైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కార్బోరేషన్ 181 స్క్రూమ్లో ఇది చేర్చబడశేదు. దీనికి అనుబంధంగా నేను చెప్పేది : మిటి అంటే అక్కడ రెండు బోర్న్ వేళారు. ఆ బోర్న్కి ఎలక్ట్రిషిటీక కనెక్షన్ చెట్టుమన్నాం. రెండు పంపులు రానికి లిగిస్టే ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా కొంత సప్లై చేయగలగుతాయి. తరువాత కి సంవత్సరాల స్క్రూమ్ లోపల ఒక 20 కోట్ల రూపాయలతోటి ఏదై తే చేయాలని అంటున్నా మో దానిలో ఇది చేర్చబడి ప్రాచెట్ వాటర్ స్క్రూమ్ పెప్పించుకోణానికి అవకాశం ఉంటుటి. ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తాం.

శ్రీ పి. సన్మానిస్రావు :—అని చేతో కొట్టే పంపులా ? ఎలక్ట్రిషిటీ మోటార్ పంపులా ?

శ్రీ టి. హాయగ్రివాచారి :—ఎలక్ట్రిషిటీ మోటార్స్ ను. రెండు ఎలక్ట్రిషిటీ మోటార్స్ అక్కడ ఫిల్సు చేయాలని ఇప్పుడే చీఫ్ ఇంజనీర్ లో నేను మాట్లాడాను. తొందరతో విగిస్తామని చెప్పారు. తాత్కాలికంగా మాత్రాలో నీటి ఎద్దడి తగిపోతుంది.

శ్రీ ఎమ్ ఐర్. దిన్ (విచారణకుండలు-1) :— పెందు రీ సమితిలో కోల్కత్తా సాపీక్ పొంటు కూడా ఉంది అది సాపీక్ తయారుచేసే బదులు అక్కడ నారా బట్టి పెట్టారు. దీంట్లోనుంచి వచ్చిన కుళ్ళు దరిచార్ప అక్కడ ఉన్న చిన్న లివర్ లో కలిపి ఆ నీళ్ళు అన్ని పొలూర్ పన్ అవుపున్నాయి. దీనిని గురించి ఆసే సార్లు గవర్నర్ మెంటు దృష్టికి తీసుకు వచ్చాయి. ఈంపరకూ ఏమీ చేయలేదు. ఇటువంటి కుళ్ళు బయటకు రాకుండా ఇక ముందు అయినా ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— పశుత్వం తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తుంది.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నాగరికట్టం) :— రాష్ట్రంలో మంచినీటి ఎడ్డడిని గురించి గౌరవనీయ పంచాయతీరాజ్ శాఖామామ్రులు చాలా స్క్రమ్మ శాంక్రాన్ చేయడం జరిగింది. ఇయితే లైఫ్ ఇన్స్యూరెచ్యూర్ లోను వచ్చిన తరువాత ప్రారంభిస్తాము అనే దానికంచే గవర్నర్ మెంటు సమిడి 1/4 దీంట్లో ఉండి కనుక ఈ కరువు పొంతాల్లో ఈ అమోంటు రిలీఫ్ చేసి ప్రస్తుతానికి ఆ సనులు ఏమైనా ప్రారంభం చేసుకూనికి అవకాశం ఉందా?

శ్రీ ఎస్. హయగ్రీవాచారి :— అటువంటి అవకాశం ఉన్నచోటు చేసినాము. మెన్నునే ఆముదాలవలసలో వాళ్ళు 1/4 కంట్లు బ్యాపన్ ఇన్నే ఆక్కడ పని ఆరంభించాం. 1/4 కంట్లు బ్యాపన్ వస్తే పని తొందరగా అరంభించడానికి అవకాశం ఉండి ద్రోటు ఫండు ఉపయోగించినా ఇంకో 50 శాతం దీనికి పని వుంటుంది ఈ స్క్రమ్మ అన్ని కీ, రీలాలు స్క్రమ్మ కనుసి కీల్లా పరిషత్తు అమెందు మెందు విలు రీసినల్ కమిటీ నుంచి ఆసెంబ్లీకి వచ్చినప్పుడు అది అసెంబ్లీలో ఆమోదంపబడితే మనకు కొత్త సాఫీగా ఉంటుంది. ఆ పని తొందరగా తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ పి. సన్ధ్యాసిరాపు :— ఎలక్ట్రిక్ మోటారు పంపులు ఏర్పాటు చేయడానికి ఎంతకాలం పడుతుంది?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— వీలు అయినంత తొందరలో చేయస్తాం.

శ్రీ పి. సన్ధ్యాసిరాపు :— తొందర అంచే రీ నెలలు కూడా తొందరలో నేనండి.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— అట్లా ఏమీ కాదు. ఒప్పుక మీరు ఈ సెషన్ మగిచాక ఇంటికి పెళ్ళక ముందే అయిపోతుంది.

DRINKING WATER SCHEME TO YELLAREDDY ASSEMBLY CONSTITUENCY 558—

* 1162 Q—Smt J. Eshwari Bai (Yellareddy) :— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

whether any steps were taken to provide drinking water to the villages in Yellareddy Assembly constituency during April, May and June 1972?

Sri T. Hayagriva Chari :— The following category of well works sanctioned by the Collector, Nizamabad, from Famine Relief Grant,

were taken up for providing water supply facilities in Yellareddy Assembly Constituency :

1. Sinking of Bore-wells
2. Drilling the Sheet rocks met in the bottom of wells by the help of Air compression.
3. Sinking of fresh open cut wells.
4. Sinking of spring pools with cement rigs.
5. Deepening the existing well by manual labour

శ్రీ సల్లపురాడై శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ప్రతి వక్తంలో ఉన్న నాయకును, చీఫ్ ఇంజనీరును అందరినీ పిలిచి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ మధ్య ఒక కావ్యరెన్స్ చెట్టి పీరు డిక్కుకు పోయేకోపల ఎక్కుడైక్కుడ వర్షు అర్థర్థ కావాలో కేటగిరి 1, కేటగిరి 2 అనే తేడా లేకుండా ఇచ్చేసి ఉంటారు, పనుల, కూడా | పొరంభం అయిపోతాయి అని చెప్పినారు. కానీ రంగు ఆర్థర్ ఇవ్వడంగానీ వసులు పొరంభం కావడంగానీ ఎక్కుడా జరగలేదు మంచి నీటి కరువు వచ్చి ప్రశస్తిలు అల్లాడి పోతున్నారు. ఇంజనీరింగు ప్రాఫ్ అయితేనేమి, వంచాయతిబాక్ కాథలో ఉన్న ఉద్దోశులు అయితేనేమి చాల నిర్మితుల్లా చేస్తున్నారు. ఎప్పటిలోపల ఈ పనులు అన్ని ఒక్క ఉమ్మడిగా మొదలు పెడతారు? ఈ జాప్యానికి కారపులు అయిన వారి మీద చర్య తీసుకుంటారా?

ఉ. హయగ్రీవాచారి :—ప్రోటుకు సంబంధించిన సమావేశంలో శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు ఉన్నారు కేటగిరి 1, కేటగిరి 2 అనే సమాంగ్ ఇప్పుడు లేదు. ఎక్కుడై తే అవసరమో ఆక్కుడ తప్పుకుండా ఇరుగుతుంది 1, 2 బావులు ఉన్నప్పటికి నీళ్ళ ఎద్దడి ఉంచే దానికి తప్పుకుండా ప్రయారిటీ ఇవ్వాలని అన్నారు. ఈ మధ్య ట్రైంింగు వాటర్ కొరపు ప్రత్యేకంగా 3, 4 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఉపేన్ వెల్స్‌గాని బోర్డ్ వెల్స్‌గాని ఏని పీలుంచే అని చేయాలని అన్నారు. సెల్లారులో గూడా వీతె న్నీ చోటు ఆర. భిస్టారని మాణిక్య రాతుగారు నాతు చెప్పారు. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి ఏరియాకు బావులు త్రవ్యదానికి చాల లోతుకు ప్రయోగించుని మంచి రిగ్స్ కావాలి. కొన్ని చోటు సాఫారణంగా ఇరుగుతుంది. అయితే ఒక్కడ వసి ఏమీ ఆరంభించకుండా ఉంచే శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు మా దృష్టికి తీసుకురావచ్చు. తప్పుకుండా చర్య తీసుకోమని కలెక్టర్ గారికి చెబుతాము. లేకపోతే చీఫ్ ఇంజనీరుని కూడా ఆక్కుడకు పంపిస్తాము.

ఉ. ఎ. కోటయ్య (సంతనూతలపాదు) :—ఇటీవల కరువు ప్రాంతాల్లో మంచులు వర్ణించినప్పుడు కాసన సఫ్టులు కొంత మంది హోబరు కాలేక పోయారు అంతేగాక అప్పుడు కాసన సఫ్టుల వద్ద అయా ప్రాంతాల కరువు పరిస్థితిల గురించి సమగ్రమైన వివరాలు లేకపోయాయి. ఇప్పుడు కాసనసథ సమావేశాలు ఇరుగుతున్నాయి కనుక అయా జిల్లాల కలెక్టర్లను పిలిపించి ఇక్కడ చీఫ్ ఇంజనీరుగారి టోటి, రెవిన్యూ అధికారుల టోటి తక్కున అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంటువారి టోటి వ్యవైషణ ఒక సమావేశం ఏర్పాటు దేస్తారా?

ఉ. హయగ్రీవాచారి :—ఇక్కుడకు కలెక్టర్ ను పిలివడం కాదు. అసెంబ్లీ సఫ్టులు, కాస్పిట్ సఫ్టులు, జిల్లా పరిషత్ సఫ్టులు, పిరందరినీ

కూరోపెట్లే అక్కడ విడి వోలు వీరంతాకలిసి అక్కడ ఏమేమి పనులు కాగా లో ఒక లిష్టు ఇవ్వాలని మేము చెప్పాము ఆ లిష్టుని ఆమోదించాలి అని ఆన్నాము. ఈ లెక్కలు తమ ఆప్టుము వచ్చినట్లు చేయాలి అని చెప్పాలేదు. అందుకల్గా గౌరవ సఫ్టులు అక్కడికి వెళ్లి తమ సమితి ఏరియాలో ఏమేమి వర్క్సును ఉన్నాయో క లెప్టర్లకు చెబితే శాగుంటుంది కానీ కటక్లను అక్కడకు పిలిపించడం అంచే వారికి డిప్టీ పెన్సిల్ అపుతుంది. వారికి ఏన్నో ముఖ్యమైన పనులు ఉన్నాయి. కనుక అక్కడ వాళ్లు పీళ్లు ఇచ్చిన పనుల లిస్టు తీసుకోకపోతే మాత్రం తప్ప కండా దాని ఏర్పాటు చేస్తాం.

శ్రీ సి వి కె రాసు : ఈ యొల్లారెడ్డి అసెంబ్లీ కాన్వీటీమ్స్ యొస్సీ విషయంలో శ్రీమతి ఈశ్వరీభాయిగారు కోరినచోట్ల వీపీల్, మె. బాన్ సెలలలో జావులు త్రీవ్యారామారు. దాన్ని గురించి శ్రీ మతి ఈశ్వరీభాయిగారు సంతృప్తి పడ్డారా?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి: — శ్రీమతి ఈశ్వరీభాయిగారు ఇచ్చుడేవచ్చి కూర్చున్నారు. అది వారు చెప్పాలి.

శ్రీ మహామృద్జ రజాట్ ఆలీ (అంగుం): — ఈ మంచినీటి కొరత గురించి మనము గతములో తీసుకొన్నటువంటి నిర్దయం ప్రకారము, ఇది ఎక్కడకూడా ఇంపీమెంచేపన్న ఇరగడంలేదు. ఇదేటో ఒక యొల్లారెడ్డికి పరిచితము కాలేదు. మంచినీటి కొరత గురించి, ప్రతి 500 పట్లలు కలిగినచోట్ల ఒక జావి త్రవ్యాలని ఆశేశాలు ఇచ్చినట్లు చెప్పుతున్నారు మరి ఇప్పటికరకు చేపట్టినటువంటి జీలాలలో అఱలు అక్కడ చేపట్టారా. అక్కడ ఈ కార్యక్రమము ఇరుగుతున్నదా. ఆ విషయము గురించి స్పష్టంగా చెప్పాలి.

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి: — ఇప్పటికి 10, 15 సంవత్సరాలనుంచి ఎన్నో జావులు త్రవ్యాలడినాయి 40, 50 అడుగులు లోపు పోయినాగాని త్రవ్యాగ్రావాలి అని ఆన్నారు. దానికి ప్రత్యేకంగా ఫండ్సు యిచ్చినారు. ఓపెన్ పెల్చుకూడ తీసుకొన్నానీ అన్నాము ఎన్నో జావులు త్రవ్యాలం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది. ఇంకాకూడ త్రవ్యమని చెప్పడం ఇరుగుతున్నది ఈ ధార్మిక్ గురించికూడ జావులు త్రవ్యమని చెప్పడం జరిగింది. అందుకని ఇతివరకుఉన్న ఆర్దర్పు కంటిన్యూ అతుతున్నది ఎక్కడైనా గనుక మొదలు పెట్టకపోతే, అక్కడ కలెక్రూకు ఇన్ ఫారం చేయాడి లెకపోతే, మాతు చెప్పితే వేము యూక్వెన్ తీసుకొంటాము.

శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు (నందిగామ): — ఇప్పుడు మంచినీటి జావులు త్రవ్య దానికి నిధులు కేటాయించడం వాన్ని వమేకాని ఈ వేళ మామూలు ఇన్తాలో సాధ్యం కాకుండా ఉన్నది ఇది : జార్ములు త్రవ్యోవదం అనేది. కాంట్లీ ఈ వేళ మంచినీటి కొరణ తీర్మాలంటే, వెనుకబడినటువంటి నందిగాములాంటే కాలూకాలకు పెంటనే రిగ్సు పంపకపోతే ఈ కొరత తీర్పడం కష్టము కనుక అటువంటి చోట్లకు గిగ్గు పంపేటటువంటి అవకాశము ఉన్నదా?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి: — క్రుష్ణాతీలాకు కెందు రిగ్సు పంపినాము అవిపని చేస్తున్నాయి. అదేవిధంగా ఎక్కడెక్కడ అవసరం ఉంచే అక్కడకు వంపుతు రాన్నము.

ఇంకా ఎక్కడైనా అవసరం ఉంటే ఆ కల్పితరుకు ఇన్ ఫారంచేస్తే. తప్పుండా పంపిస్తారు.

శ్రీమతి శ్రీ కృష్ణరీబాయి:—అధ్యక్షుడైనా నేను ఆలచ్చంగా వచ్చాను, మంత్రి గారు ఏమిచెప్పారో తెలియదు, మళ్ళీ దయచేసి రిపీట్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు దీనికి ఎంత ఎమనుంట్ కేటాయించారు? ఆ యొల్లా రెడి తాలూకాకు? ఎన్నెన్ని తార్గెనీటి భావులు త్రవ్యారు? ఎక్కడెక్కడ త్రవ్యారు?

శ్రీ టి. హాయి గ్రీవాచారి:—ఇప్పుడు కేటాయించిందిగాక, ఇంతకుముందు కిరిగినవాటిలో లక్ష, ముహ్యయివేల చిల్లర రూపాయిలవర్గున్ని తీసుకోమ్మనీ ఆన్నాము. దాంటో ఆరు బోరువెల్పు, 97 బాపులకు పూడిక తీయడం, 39 బాపులలో రాశు పగలగొట్టవలసివసే రాశు పగలగొట్టడం, తరువాత స్థిరింగు ఉండేటటువంటిచోట రింగున్న వేసేదానికొరకు, దానిలోపల అయిదు బోర్డువెల్పు ఇంతవరకు పూర్తి అయినాయి. దానికి 22 వేల రూపాయలు ఆఱ 10 ది. డీపినింగ్ ఆఫ్ వెల్పుకు 11 వేలు అయి-ది, తరువాత సిమెంటు రింగున్న వేసేదానికి 20 బాపులకు మంజారు ఒక బావి తయారై ఉని. ఇవే కామండా, ఇప్పుఖుడు కొత్తగా డార్టీట్ ఫండ్యూక్రింద ప్రతి సమితికి 2, 3 లక్షల రూపాయలు డింంకింగ్ వాకర్కొరకు ఓవెన్ వెల్పుకు తీసుకోమ్మనీ చెప్పినారు. నేను గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేసేది, ఈ కరువు రోజులలో అక్కడికి వెళ్లి ఎక్కడ ఏ పని జరగలేదో అక్కడ ఆ పని చేయి నే ఆగుంటుందని.

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదినేపల్లి):—అధ్యక్షుడైనా. ఈ మంచినీటి కొరత గరించి నునుము ప్రతి సంవత్సరము వేచికాలములో దాన్ని గురించి చర్చ 'ఐరప డం, సీరులేదనిచెప్పడం పరిపాటి అయింది ఈ సంవత్సరం ఇప్పటికే మంచినీటి కొరత ఉన్నదనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మళ్ళీ వేసవి కాలము వచ్చేటప్పటికి ఏ గ్రామాలలోకూడ మగచినీటి కొరతలేదు అనే ఇంగా నూతులు త్రవ్యించేయకు ప్రభుత్వము ప్రాయిత్వంచేస్తేనే మళ్ళీ మంచి నీటి కొరత ఉండదు. కనుక ఆ విధంగా హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ టి. హాయి గ్రీవాచారి:—ఇది ఈ వేదికానైనుంచి చాలాసార్లు చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం ఆరు వేల బోర్డువెల్పు, కొన్ని ఓవెన్ వెల్పు తీసుకోవడంకోసం ఆఱు కోట్లు రూపాయలు మొదటి సంవత్సరం పెట్టాలని, మూడు సంవత్సరాలలోపల 22 కోట్ల రూపాయలతోటి 54 వేల గార్మిమాలలో ఎక్కడకూడ నీటి కొరత లేకుండా ఆ స్నేహము చేయబడింది. అది సెంట్రల్ గవర్న్మెంటుకు పంపబడింది. దార్కి సంబంధించి నిన్ననే క్యాబినెట్ లో కొంత అమనుంట్ కొంకం చేయడం ఇరిగింది. ఆ పని ప్రారంభిస్తారు. ఈ కథవు పరిస్థితి గురించి వేచికాలము, పర్మాకాలము అనే నమచ్చులేదు. ఆ పని సాగించవలసిందే బహుళ ఈ కార్బ్రూక్రము రాబోయే రెండు సంవత్సరాలలోపల పూర్తి అయి ఎక్కడకూడ కొరత లేకుండా ఉంటుందని ఆశిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రంగదావ్ (కొల్లాపూర్):—అధ్యక్షుడైనా, ఈ మంచినీటి వ్యవహారము ఈ అసెంబ్లీలో మాట్లాడుకోవడంతోనే నడిపిస్తున్నాము. మంత్రిగారు వాగ్దానాలు ఇవస్తి చేప్పారు, మేము ఇక్కడినుంచి ప్రాస్తాము ఈ విధంగా మంత్రిగారు

చెప్పారని. తీరా అక్కడికి వెళ్లి మాన్సే మాత్రము అక్కడ ఏమీ లేదు, అందువల్ల మంత్రిగారు కనీసము ఇవ్వటికంచే జరుగయ్యే పరిస్థితిలో ఏమైనా శాఖలు తప్పించే ప్రయత్నం చేస్తారా లేకపోతే ఇవ్వటి పరిస్థితిలోనే ఉంచుతారా?

శ్రీ టి. హాయ్ గ్రీవాచారి: — అన్నిటించే 25 గ్రామాలలో టైవ్ వెల్సు ద్రావెల్సు చేసేదానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. కొన్ని చోట్ల, బండుపరి గ్రామంలో ఆ గ్రామానికి 20 వేలు కాంక్ష చేశాము. అక్కడ పని ఆరంభించాలంచే అక్కడ లోకల్ గా కొంత ఆలస్యం జరుగుతున్నది. కొంత గౌరవ సభ్యులుకూడ సహకరించాలి రెండవది కొల్పాపురం ప్రాపర్ లో అక్కడ ఇదివరమ ఉన్న వాటికి నీరు సప్పయి చేయడం జరుగుతున్నది ఇంకొక బోర్డ్ లేన్ చేయం జరుగుతున్నది. అక్కడ శాఖలలో నీరు శాంగడంప్ల్ నారపుండ్రు వస్తున్నాయిని దానిని నివారించడానికి కార్బ్రూక్రమము తీసుకొన్నారు. అది కాంక్ష చేయబడింది. పని బహుళ ప్రారంభించారు, కొంత ఆలస్యం జరుగుతున్నది. దానిని గౌరవ సభ్యులు కూడ సహకరించాలి అని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రంగచాన్: — ఈ ఇన్ఫోర్మేషన్ ఎట్లా వచ్చిందో గానీ, అక్కడ తాలు థాగము కూడ సప్పయి కావడంలేదు వారికి వచ్చిన సమాచారము పూర్తి తప్ప కాబట్టి మంత్రిగారు ఆ విషయాన్ని మళ్ళీ ఒకసారి తెలుసుకోదానికి ప్రయత్నం చేసే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ టి. హాయ్ గ్రీవాచారి: — కొల్పాపురముది అది చాలా పెద్ద స్కూము అక్కడ రాజుగారి థావి ఉన్నది. అక్కడ కొల్పాపురం ప్రాపర్ లో బాఖులలో నీరువల్ల నారుపుండ్రు వస్తున్నదని దానికి కార్బ్రూక్రమము చేపటారు, మిగతా గ్రామములనుంచి నీరు తెచ్చుకోడం జరుగుతున్నది. ఈ నీటికారత లేకుండా వీలైనంతవరకు ఆ కార్బ్రూక్రమము పూర్తి చేస్తున్నాము ఇదివరకు వర్షాలు లేక పోవడంవలన, శాఖలు చాలా లోతుపోతున్నాయి అందువల్ల వీలైనంతవరకు ప్రయత్నంచేసి వొత్తిడి తగించే ప్రయత్నం చేయబడుతున్నది.

శ్రీమతి డి. ఈశ్వరీశాయి: — మరి మంత్రిగారు ఏ ఆధారముపైన చెప్పుతున్నారంచే శాంగడారు కలెక్టరుకు ఫిగర్సు పంపిసే, కలెక్టరు పంపించిన అప్పిగర్సు పైనే ఆధారపడి చెప్పుతున్నారు. కానీ అక్కడ ఉన్నటువంటి స్కూలిమైన ఎం.ఎల్.ఎ. కు ఇంటిమేషన్ ఉన్నదా? సమితి ప్రైసిడెంటుకు ఇంటిమేషన్ ఉన్నదా? నేను లిన్సునే వచ్చాను అక్కడనుంచి. అక్కడ ప్రజలు నీట్లు, అన్నము లేకుండా అల్లాడిపోతున్నారు మేము ఇన్ని శాఖలు తప్పించాము అని మీలేక్కలలో మాత్రమే ఉన్నది. అమవుంట్ కూడ కేటాయించారా? ఆ పనులు అవుతున్నాయా? ఆనేడి తెలియడంలేదు.....

మిస్టర్ డివ్యూటీ స్పీకర్ : — మీరు ప్రశ్న రూపములోనే చెప్పండి. బ్రిహ్మండ మైన ఉపన్యాసముచేసే ఎట్లా?

శ్రీమతి డి. ఈశ్వరీశాయి: — కరువుదానిలో 7 లక్షలు ఇచ్చామన్నారు ఒక జిల్లాకు మంచిసీటి గురించి ఓ లక్షలు కాంక్ష ను చేశారు. ఆ ఓ లక్షలు ఏవిధంగా మీరు ఓ శాలూ కాలకు ఇసారు?

(శ్రీ టి. హాయ్ గ్రెంపాచారి) :—ఎల్లారెడ్డి కొరకు మే, స్టాన్ లోపల, లక్ష, 80 వేల రూప్కు చేసి—రు. 48,768 ఇంచవరకు అర్పు అఱువనవి మిగతాదికూడ అర్పువుంది. ఇదికాకుండా మళ్ళీ కొత్తగా డ్రాట్ ఫండ్సు, డ్రింకింగ్ వాటర్ వెల్క్యూసు ఇచ్చిందికూడ ఖర్పువుంది. 20 ఓవెన్ వెల్సు వంచాయితీసమితి అధ్యకు లనే చేయువున్నాము. జిల్లావరిష్ట స్టాఫ్ చేయవలసిన అవకాశంలేదు వంచాయితి సమితి అధ్యకుల రాధారా 20 బావులు వరిచేయించున్నాము. వని మొదలుపెట్ట లేదు వని మొదలుపెట్టవలిన శాధ్యత వారిది వంచాయితీ సమితి అధ్యకులు సహకరించి అందుకు పనిచేయాలి. డ్రాట్ సమయంలో ఈశ్వరిభాయిగారు ఎల్లారెడ్డిలో ఉంచే వని బాగా ఉరుగువుంది.

(మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్) :—ఫ్రెంచ్ 559, 580 కంసి తీసుకుందాము.

TYRE FACTORY NEAR VIJAYAWADA

559—

* 869 Q.—Sarvasri Nallapareddi Sreenivasulu Reddi and M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state ;

- (a) whether there is a proposal to start a Tyre-factory between Vijayawada and Mangalagiri :
- (b) when the construction of the factory will be completed;
- (c) the estimated expenditure for the same ;
- (d) the names of the partners ;
- (e) the names of the institutions which are providing technical help ; and
- (f) when will it go into production?

The Minister for Industries (Sri J. Vengala Rao) :—(a) Yes, Sir.

(b) The construction work of the factory will be taken up after the terms of foreign technical collaboration have been approved by the Government of India. It is expected that the clearance required for the terms for foreign collaboration will be received early.

- (c) The total cost of the project is estimated at Rs. 2 Crores.
- (d) A separate Company is being floated by the Corporation in the name and style of "The Andhra Pradesh Automobile Tyres and Tubes Limited" which would initially be a subsidiary of the Corporation. The Corporation has decided to associate Shri A. V. Reddy, an Industrialist from Rajahmundry as a Co-promoter for implementing the project in the joint sector in association with the Corporation.
- (e) M/s. Ceat International Limited, Italy, subject to approval of the terms and conditions of collaboration by the Government of India.
- (f) The trial production in the factory is likely to commence by the middle of 1974, according to present estimation.

DELEGATION TO ITALY FOR COLLABORATION OF TYRE FACTORY NEAR VIJAYAWADA

560—

* 1081 Q.—Sri Vanka Satyanarayana:—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether a State Government Delegation left for Italy to discuss details of collaboration to locate a Tyre Factory near Vijayawada ;

(b) what are the achievements of the Delegation; and

(c) what is the estimated cost of the Project and its employment potential?

Sri J. Vengala Rao :—(a) Yes Sir.

(b) As a result of the discussions of the delegation with M/s Ceat International Limited, the Company has agreed to provide technical collaboration for the proposed Tyres and Tubes Project of the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation, and the terms and conditions therefor have been worked out. An application for the approval of the terms of foreign collaboration has been filed with the Government of India

(c) The estimated cost of the project is Rs 12 Crores. The direct employment in the factory itself would be about 700 persons. Apart from this, the Project is also likely to create considerable indirect employment opportunities.

శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— దీనిలో యాన్స్‌వర్ల్ ప్రాడక్స్ ఎంత ఉంటుంది?

శ్రీ ఇంగెలరావు :— యాన్స్‌వర్ల్ ప్రాడక్స్ మొత్తమేద ఐనం అనుకొన్నాడినే లక్షల ట్రైన్స్, తి లక్షల టూర్చ్ల్ ప్రాడక్స్ చేయాలని ఇప్పుడు 5 లక్షల ట్రైన్స్, క లక్షల టూర్చ్ల్ చేయాలని ఇప్పుడు లేచ్చే ఆలోచన ఉన్నది.

శ్రీ ఎం. నాగరెడ్డి :— ఇప్పుడు ఆ ఫ్యాక్టరీ విషయవాడ మం శగిరి మధ్య పెట్టాలని ఆలోచన ఉంది, అది ప్రథమత్వం నిర్జయించింది అన్నాను. కానీ యా మధ్య వచ్చిన వార్త ఏమిటంటే — ఇప్పుడు కంట్రాక్ట్ అన్తమమైన పంటి వారిలో — వచ్చుకుండి కలిగినటువంటి పెద్ద బాసిని తూర్పు గోదావరికిల్లాలో ఉదియమ్మ పూర్వులానికి ప్రయత్నం చేయస్తున్న కెలుస్తున్నది అది వాప్ప పమా? విషయవాడ, మ ఈగిరి మధ్యన ఉంచటానికి ప్రథమత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ ఇంగెలరావు :— ఆ మార్గటం సంగతి నాకు తెలియదు అది విషయవాడ సమీపంలో ఉంటుంది. అది ఎక్కుడ ఉంటుందో చెప్పాలేను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఆ లాండ్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌వర్కోసం కొంత ప్రయత్నం జరిగింది. గవర్న్ మెంట్ లాండ్ యే ఉంది. కాచేపల్ రగ్రలో మంగళగిరి — కాడెపల్ మధ్య నిమ్మంల్ ఫ్యాక్టరీ దగ్గర ఫారెస్ లాండ్ ఎక్స్‌ప్రెస్ చేయాలని కొంత సర్క్యేచేసి రిప్ ఎకరాలవరకు చేశారు. అది వెకేట్ చేశారా? ఆ స్థల నిరయా దేశారా? ఇంకా స్థలనిర్ణయింలో వమో సందేహం ఉన్నదా?

శ్రీ డా. వెంగళరావు : — అప్పుడు ఆ ఆలోచన అట్లాగే ఉంది. ఇప్పుడు ఇంకా ఆ స్తల నీర్లయం ఇరగలేదు శ్రీకృష్ణగారు ఆ నియోజకవర్గానికి సంబంధించినవారు వారికి ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు పెట్టిన ఇండస్ట్రీస్ యొక్కడ ఇండస్ట్రీయల్ లేబర్ అన్ రెస్ట్రిక్షన్ కొన్ని పోతున్నాలు అని లేకుండా చూస్తే—అక్కడకు వచ్చే ఏర్పాటు మనం చూడవచ్చును.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : — బయటివారు వంజాల్ మంచిఅక్కడ శాయ్కరీలు పెట్టటం—మొత్తం స్ట్రీలుతా బయటమంచి తీముకువచ్చి దిగుమతి చేయటం చేస్తున్నారు కొంచెం మంత్రిగారు లోకల్ వారికి ఎంపాయిమెంట్ ఇచ్చి—అట్లా దిగుమతి చేయకుండా జాగ్రత్త వడికే భాగా సహకరిస్తాము.

శ్రీ డా. వెంగళరావు : — ఇది మనప్రాణశైల్పు ఇది మన స్వేచ్ఛ గవర్ను మెంట్ ఖాయింట్ వెంవర్క్ ప్రాణశైల్పు ఇక్కడ బయటవారు వడ్డే సమయంలేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకటరమణ : — ఈ శాయ్కరీగురించి దాదాపు 2 సం ల నుంచి ఇదేమాట చెబుతున్నారు కనీసం దీనికి కావలసిన పోలాన్ని సేకరణ చేచారా? ఎక్కిజిహన్ నోటిసుబు ఇచ్చారా? స్తల సేకరణ ఏ స్వీకృతరకు వచ్చింది?

శ్రీ డా. వెంగళరావు : — అదంతా చూడటం జరుగుతున్నది. 60, 70 ఎక రాలు ఉంది. గవర్ను మెంట్ నైల్ కూడ ఉంది. ఈ ప్రాణశైల్పుకు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి అప్రావల్ రావటటోటి ఆ కొలాబ రేఫన్స్ లో జరుగుతునది. 1974 వ సంవత్సరంనాటికి ఇది ప్రాధకన్ లోకి రాబోతుంది.

శ్రీ డా. సత్యనారాయణ : — ఇంతవరకు సెంట్రల్ గవర్ను మెంట్ వారు దీనికి కీల్యరెన్స్ ఇవ్వేలేదా? ఇప్పుడు అది ఏ సేకర్లో ఉంది? దానికోసం మన గవర్ను మెంట్ తీసుకొన్న స్టేప్స్ ఏమిటి? స్టేప్లోనే సెంట్రల్ గవర్ను మెంట్ ఆమోదం పొందటానికి మంత్రీగారు పరున్న ఇంట రెస్టు ఏమికీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ డా. వెంగళరావు : — కీల్యరెన్స్ ఇవ్వటం సమయం ఏమి ఉన్నది? దానికి లెటర్ ఆఫ్ ఇంకెంట్ లెసెన్సు ఇదివరకి వచ్చింది. ఇప్పుడు శారెన్ కంపెనీస్ యొల్ ఇంటర్ సేషన్ల్ కంపెనీవారు కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టారు వారి రాయటీ విషయంలో. బహుళ ఒక సెలరీప్లలలో దాని కీల్యరెన్స్ రాబోతుందని అనుకోటున్నాము.

శ్రీ వి. వాగేశ్వరరావు : — ఈ శాయ్కరీ పెట్టటానికి ఇటలీవారి సహకారం అడిగామని అన్నారు. వారి సహకారంయొక్క వివరాలు చెబుతారా? ఆ వాటాలు ఎంత? మనరాష్ట్రప్రభుత్వంయొక్క వాటాలు—ఆ వివరాలుచెబుతారా?

శ్రీ డా. వెంగళరావు : — మన రాష్ట్రప్రభుత్వం వాటా (ఇంకా క్రైనల్టెక్స్ కాలేచు) ఇప్పుడు ఉన్నటువంట ఉజ్జ్వలయిపుప్రకారం మన ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ కార్బారేషన్ పేర్ 27 వర్సాంట్ ఉంటుంది, వస్తుండున్నర వర్సాంట్ ఆ ఎ. వి. రెడ్డిగారికి ఉంటుంది. వస్తుండున్నర వర్సాంట్ ఆ సియెట్ ఇంటర్ వేషన్ల్ కంపనీకి ఉంటుంది. మిగతా 48 వర్సాంట్ ప్లాక్ పేర్న్ ఉంటాయి.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : — ఇప్పుడు ఇబరీవారు పెట్టిన కండిషన్లు — మామూలుగా ఇతర దేశాలతో ఉండే కొలాబగేపన్ కండిషన్లకు విద్దంగా విమైనా ఉన్నవా ? లేక వాటతో సమానంగా ఉన్నప్పుడు—ఏదుకు సెంట్రల్ గవర్నుమెంట్ డిలే చేయున్నది ?

శ్రీ డా. వెంగళరావు : — ఈ శైర్న్ ఎవరు ఇచ్చినా (మనదగ్గర ఎవరు లేదు) ఫారెన్ కంపెనీలు డన్లెల్వ్ కంపెనీ, ఫైర్ స్టోన్, సియెట్ ఇంటర్ సేపనల్ వారే ఇవ్వాలి ఆ కండిషన్లు మామూలాగానే ఉన్నవి. వేరే విద్దంగా లేవు. ఏదునప్పటికీ వారి అప్రావల్ కావాలి. ఇండ్స్ట్రీస్ మినిపీల్, ఫైనాన్స్ మినిపీల్ ఆప్రావల్ కావాలి. ఇహదు ఇది వారి పరిశీలనలో ఉంది అది త్వరలో వస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీమతి కొ. టి. ఇ ఎన్. అనందబాయి (గన్నవరం) : — ఈ శైర్న్ కంపెనీకి కావచిన సాంకేతిక నిపుణులు మన ఆంధ్రభూషణమంచి ఉన్న రా ? లేక పోతే బ్రియసింగ్ కసినం ఇటలిగాని విదేశాలకుగాని పంచే ప్రతిపాదన ఉన్నదా ?

శ్రీ డా. వెంగళరావు : — సియెట్ ఇంటర్ సేపనల్ ఇండియా - అని బొంబాయిలో ఉంది. ఇదంతా అయిన తర్వాత మన కాండిజెట్సును సెఱ్ట్ చేసి అక్కడ దే టయినింగ్ ఇప్పించే అవకారం ఉంది.

శ్రీమతి డా. కశ్యాపీశాయి : — ప్రాదరాబాద్ లో అట్టాంటి ప్రాంకిరి విమైనా ఉన్నదా ? లేనటయితే ఇక్కడకూడ పెట్టులనే ఉద్దేశ్యం ఉన్నదా ?

శ్రీ డా. వెంగళరావు : — ప్రాదరాబాద్ లో సియెట్ ఇండియావారు స్వతంగా పెట్టుకోవాలనే అల్లిచన ఉంది. దాని విషయంలో మనం కేంద్ర ప్రభుత్వంవాడికి రిక్మెండ్ చేశాము.

SALE OF GADWAL RANI BANGLOW, SITUATED NEAR NAMPALLY 56.—

* 1509-D Q.—Sri Y. Satyanarayana (Kamareddy) :—Will the hon. Minister for Municipal Administrasrion be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the main house, 19 out houses and 52 open plots in the Gadwal Rani Compound on the Station Road Nampally were sold away to various parties ;

(b) whether the Hyderabad Municipal Corporation has received complaints regarding the unauthorised constructions, additions to buildings, raising of compound walls etc. going on in the area without any approval of the layout and plan ;

(c) whether it is also a fact that the chief city planner and other officials visited the site and inspected the unauthorised constructions. but no action has been taken so far to stop the unauthorised constructions ; and

(d) if so, what action does the Government propose to take to stop the unauthorised constructions ?

The Minister for Municipal Administration (Sri M. Manik Rao):
 (a) The Municipal Corporation of Hyderabad is not concerned with the sale of properties between the individuals. However it is evident from the building applications received by the Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad for approval of plans from certain individuals, that the plots situated in the compound of Gadwal Rani are being sold.

(b) Yes Sir.

(c) The site was inspected on 19 4-72 by the City planner and Assistant City Planner, Municipal Corporation of Hyderabad who have already initiated action against the unauthorised constructions under the provisions of the Hyderabad Municipal Corporations Act 1955. The unauthorised construction was stopped after the inspection of the site.

(d) Does not arise.

శ్రీ వై. సత్యవారాయిడా: — అధ్యిక్షా, ఈ పట్టణ ఆసుల భాగిస్తులనుల విక్రయములు నిషేధిస్తూ వేయబడిన ఆర్ద్రిసెన్స్ వల్ ఆక్రయవిక్రయాల కార్యక్రమం ఆగిపోయిందా? లేక ఆపుడు అది నడుస్తున్నదా?

శ్రీ ఎం మాణిక్ రావు: — అసలు ప్రశ్నకు వారి ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు అని ఆ ఆర్ద్రిసెన్స్ కు మొదలు అమ్మారా, తర్వాత అమ్మారా— అన్నది దీటెయిల్డ్ గా వారు అట్టికే తర్వాత చెబుతాను.

శ్రీ వై. సత్యనారాయిడా: — అధ్యిక్షా, ఆ కాంపౌండ్ లో 4 ఎకరాల క్లివెన్ లాండ్, వేడెంట్ లాండ్ ఉంది. అటువంటప్పుడు — అదికూడ దానికి సంబంధించిన అపుతుందా, కాదా? 1000 మీటర్స్: 0చె ఎక్కువ ఉంచే విక్రయింపటానికి నీలులేదని ఆర్ద్రిసెన్స్ జారీచేసినపుడు — ఆ విక్రయిగ ఎప్పుడు జరిగిందో చెబుతారా? ఆ బ్రీటింగ్ ఎప్పుడు అమ్మారో ఆ డెట్స్ చెబుతారా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు: — వాటు టార్ఫ్ సాక్స్ న్ చేసినది కార్బో రేషన్ కు సంబంధం లేదు. ఇది వైరీవేట్ ప్రాప్టీ. దానికి తే అపుట్ కాంపౌండ్ కాలేదు. అని కొంతమంది ఆస్ట్రీకేషన్ టాప్ నే దానికి కార్బోరేషన్ పే ఆర్డర్ యచ్చినది. దానితో పని ఆగిపోయింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: — గద్వాల్ రాణి ఎవరించే చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు: — గద్వాల్ రాణియే.

శ్రీమతి డాక్టర్ కృష్ణరెడ్డిశాయి: — గద్వాల రాణి పేరు అతుగుతున్నారు. దీనిని కొన్నది ఎవరు? వారి పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు: — శ్రీమతి శ్రీలత భూపాల్. ఆమె గద్వాల్ రాణి. ఆమె ప్రాప్టరి 12 మంది టొన్నారు. శ్రీ డాక్టర్ కృష్ణరావు, మాలాణిసేమిసీ, మోహినీదేవి లలచేవా, పి. వసంత, శ్రీమతి లక్ష్మున్ని, శ్రీ కె. ఆదివారాయిల, శ్రీమతి దేవికాదేవి లలచేవ, శ్రీ మధుసూదన్ దేకాయ్, శ్రీ కంకణలాల్, శ్రీ కార్మాచండ్, శ్రీమతి ప్రేమలత, శ్రీమతి సునందాదేవి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : — సత్యనారాయణగారు పరిసెంట్ క్యాప్చన్ వేశారు. ఈ హాస్టల్ కు సంబంధించి, దానికి ప్రథమ నాలుగున్నర ఎకరాలు వేంట్ సైట్ ఉన్నది. ఇప్పుడు 52 ప్లాట్స్ నేల్ ఇరుగుతూ ఉన్నాయి మంచి అర్థినేన్న జారి చేశాము అరినేన్న తదువాత చేస్తేన్నారా, మందుచేస్తేన్నారా? హాస్టల్ ఉన్నది కాబట్టి హాస్టల్ ప్రథమ ఉన్న సైట్ అనే పేడ తో మొత్తం వేకట్ సైట్ అమ్ముతున్నారా? ఇది కూడా గవర్న్ మెంట్ పరిశీలనలో యున్నదా? మంత్రిగారు దానిని గురించి పరిశీలించి చూస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు : — గౌరవ సభ్యులు Whether it is a fact that the main house 19 out-houses and 52 open plots in the Gadwal Rani Compound on the Station Road, Nampally, were sold away to various parties అని అడిగారు. కార్పొరేషన్ కు ఎప్పుడు అమ్మినది అనే పర్సైక్యల్ని లేవు. ఇందివిద్యుత్యల్ని శాంక్వన్ అవ్ ది హాస్టల్ కోసం వచ్చిన సప్పుడు యిది అమ్మినారని, ఆపాథరైట్ కవ్స్ట్రిక్షన్ అని సటి ప్లానర్, అసిప్లేట్ ప్లానర్ యిద్దరు పోయి చూచి వారికి నోటిసు యిచ్చి అక్కడ జంగిన పని అపారు. ఇది అర్థినేన్న అయినాక అమ్మినారా, మొనలు అమ్మినారా అని అదుగుతున్నారు. I require separate question and I shall get the information.

శ్రీమతి డాక్టర్ కశ్యారీశాయి : — వారు విల్డింగ్ కట్టుకోడానికి పర్మిషన్ కు పోయినప్పుడు తెలిసినది అమ్మినారని. లే అవుట్ శాంక్వన్ అయినచా కాలేదా?

శ్రీ ఎమ్ మాణిక్ రావు : — లే అవుట్ శాంక్వన్ కాలేదని, కవ్స్ట్రిక్షన్ చేయరాచని టై ఆర్డర్ యిచ్చాము.

శ్రీ వై. సత్యనారాయణ : — లే అవుట్ శాంక్వన్ కాచుండా అమ్మినట్లుగా మునిసిపాలిటీ దృష్టికి వచ్చినది. ఆ విధంగా అది అమ్మినందుకు నేరం క్రిందకు వస్తుందా శాండా?

శ్రీ ఎమ్ మాణిక్ రావు : — నేల్ ప్రాన్స్‌క్వన్ మాచు సంబంధం లేదు. అ కాంపౌండులో కొంతమంది యిండివిద్యుత్యల్ని లాండ్ కొన్నారు. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు వచ్చినారు లే అవుట్ శాంక్వన్ లేదు. లే అవుట్ శాంక్వన్ లేనిచే కట్టరాచని టై యిచ్చినామని మనవిచేశాను.

ASSESSMENT OF PROPERTY TAX BY HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATION

562—

* 1514-U Q—**Sri Syed Hasan (Charminar):**—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether any rules or bye-laws under Taxation Chapter of The Hyderabad Municipal Corporation Act have ever been framed;

(b) if so, whether the properties are valued under these rules or bye-laws for taxation purposes; and

(c) if not, the basis on which the horses and buildings are being assessed to property tax?

Sri M. Manik Rao :—(a) Rules have been framed under the Hyderabad Municipal Corporations Act 1911, under the taxation Chapter. The provisions existing under these rules have been incorporated in the Hyderabad Municipal Corporations Act 1955 so far as they are not inconsistent with the provisions of the Act of 1955.

(b) The properties are being valued under the provisions of the Hyderabad Municipal Corporations Act, 1955 in the manner laid down in the relevant sections under the Taxation Chapter.

(c) Does not arise.

Sri Syed Hasan :—Will the relevant section be referred?

Sri M. Manik Rao :—Under Section 193 of the Hyderabad Municipal Corporation Act of 1955, the following taxes can be levied:

Taxes on land and buildings

Ostroi

Taxes on Vehicles

Taxes on professions, trades and employment

Taxes on advertisement other than advertisement published in newspapers

Taxes on immoveable property

Taxes on entertainment

Toll tax on animals.... . .

Sri M. R. Deen :—Do these bye-laws on taxation apply other Municipalities also?

Sri M. Manik Rao :—I submit that this particular question pertains to the Municipal Corporation and not to Municipalities.

Sri Syed Hasan :—I wanted to know if there are any rules or bye-laws under this Chapter. The hon. Minister has read out the provisions in the Act, not the bye-laws or the Rules.

Sri M. Manik Rao :—The basis of levy of property tax, I may tell the hon Member, is already there—annual rental value, and we have got a procedure to follow, how we should take the value of the property etc. If the hon. Member gives another question I shall furnish details.

Sri Syed Hasan :—The Act authorises the Corporation to collect taxes under certain Heads, but rules have to be framed to adopt the procedure as to how the taxes are to be levied. These are different from the provisions of the Act itself.

Sri M. Manik Rao :—I agree with the hon. Member. Some of the Rules under which we are now acting are those framed under the old Hyderabad Municipal Corporation. I have given details of the taxes which we are imposing.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— ప్రాప్తి టాక్ట్ వసూలు చేయడు విషణువులో అంతకు మం.ఎమ్ మునిసిపల్ మంత్రిగారు రెండల్ వాల్యూ బేసిస్ గా తీసుకొని వసూలు చేసాము అన్నారు ఇప్పుడు మాట్లాడ్ రాపురారు మంత్రిగా వచ్చిన తదు వాత కాపిటల్ వాల్యూ బేసిస్ గా తీసుకొని రోమ్ములు విరుగ్గాటి వసూలు చేసామని పెరిష్టూ ఉన్నారు. వారి ప్రెఫినెసర్ చేసన సూచన ప్రకారం రెండల్ వాల్యూ బేసిస్ గా తీసుకొని చేయడు మంచివని దానిని అంగేకరించమని కోరువు చ్చాను. ఏమి అంటారు.

Sri M. Manik Rao :— We are going through the matter.

Sri Syed Hasan :— I find that a number of anomalies exist in localities all over the City. In the case of two houses which are similar and which are adjacent to each other, I find that while one house is charged Rs. 500 another is charged only Rs. 100. Unless the rules are framed immediately, the anomalies will not go.

Sri M. Manik Rao :— The owner of the premises, if he is not satisfied with the decision of the Commissioner or his delegate, he can file an appeal to the court of law under section 22 of the Corporation Act.

شروع سلطان صلاح الدین اولیٰ - نیکر من کے دعویٰ ہے میں یہ کہوں گا کہ اسکے ایلاز بھی بنائے گئے ہوئے - اسیں بعض خامیاں ہیں اسلائے آب سٹی ایم این اے ساتھ یقیناً اسکو دور کرنے - دوسری بات یہ ہنکہ ہاؤنڈ کے جو مکانات ہے - بی اور سی کیاس کے دن ان کا کراوہ سررکیا ہوا ہے - اس لئے کراوہ کی بساد دریکس لگائے کے میں غور کما حاصل ہے -

شروع ایم - مانیک راو - میں اس سے پہلے یقینی اس خبر، میر، اڑیپل، میریں کر، جواب دیا ہوں - اسکے معنی جو یہی لاز اور رونس ہیں اسے سکچے خوبیاں ہیں اسکو خسوس کریں، اسیں چنجیں لانے کی کوئی تجوہ نہیں -

MARGINAL FARMERS AND AGRICULTURAL LABOURERS SCHEME PROJECT

563—

* 493 Q.—**Sarvasri M. Nagi Reddy and P. V. Ramana :—** Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is a 'Marginal Farmers and Agricultural Labourers Scheme Project' functioning in Vizag District;

(b) if so, what are the schemes implemented by the said project; and

(c) the expenditure incurred on the said scheme?

The Minister for Co-operation (Sri B. Subba Rao) :—(a) Yes, Sir.

(b) Schemes such as Vegetable and Pineapple cultivation, minor irrigation schemes of well sinking, supply of oil engines and electric motor pumpsets and schemes for subsidiary occupations such

as Dairying, Poultry, sheep rearing and fisheries and schemes for the creation of employment potential for Rural artisans are being implemented. During 1971-72, 5015 beneficiaries have been identified by the Agency and total loans of Rs. 15.49 lakhs have so far been sanctioned by credit institutions.

(c) As on 30-4-1972 a sum of Rs. 4,43,031-86 paise has been incurred by the Agency towards payment of subsidies to the beneficiaries under various programmes.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెబుతూ—లోన్నె ఇస్తామని అంటున్నారు లోన్నుతోబాటుగా గ్రాంటునకూడా యస్తారా? లోన్నువై ఇంట రెపు ఎంత చార్జి చేసున్నారు?

శ్రీ వి. సుబ్రాంథి :—లోన్నుతోబాటుగా సబ్సిడీకూడా ఉంది దానిలో 88 పచ్చంట సబ్సిడీ.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఈ మార్కిస్ట్ ఫార్మర్స్ స్కూలును వైజ్ఞానిక డిస్ట్రిక్టులలో ఇంటి మెంటు చేసున్నాం అన్నారు. ఇలాంటి స్కూలు ఇంకా ఎన్ని జీల్లాలలో తీచుకోవాలనుకుంటున్నాలో చెప్పగలరా?

శ్రీ వి. సుబ్రాంథి :—ప్రస్తుతం నగరొండ, విచారిషణలు ఇంటి అమలుజరుగుతున్నది సన్నకారు రైతులకు సంబంధించి కడవ మొదలయినవోట్ల అమలుజరుగుతున్నది. ఇందులో ఏదయినా స్క్యూన్స్పుర్లు అయితే యితర జీల్లాలలో కూడా తీసుకునే ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఈ మార్కిస్ట్ ఫార్మర్స్ స్కూలు ఏ ప్రాతిష్ఠిత వైచేషండం జరుగుతున్నది?

శ్రీ వి. సుబ్రాంథి :—మార్కిస్ట్ ఫార్మర్స్ ఏ జీల్లాలో ఎక్కువగాంచే అక్కడ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి.వి రఘు (అనకాపల్లి) :—ఈ స్కూలు జీల్లా అంతటా వరి స్తుందా? లేదా కొన్ని తాలూకాలలో కొన్ని గ్రామాలలో మాత్రమే అమలుజరుపుతారా?

శ్రీ వి. సుబ్రాంథి :—కొన్ని తాలూకాలు సెలక్టు చేయబడినవి.

శ్రీ పి. ప్రీరామమార్తి :—లాండ్ రిఫార్మ్స్ వచ్చిన తరువాత, అందరూ ఫార్మర్స్ క్రీడకు వస్తారు కాబట్టి, మొత్తం జీల్లాలో వున్న అన్ని తాలూకాలలోను దీనిని అమలు జరుపుతారా?

శ్రీ వి. సుబ్రాంథి :—ఇది సెంటరీలో గవర్నర్ మెంటు స్కూలు. ప్రభుత్వం తరువాత ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ విజయకీయామణి (తిరుపతి) :—రామలిము ప్రాంతంలో కడవలో మాత్రం ఇలాంటి ప్రాంతులు అమలులో వున్నదని మంత్రివర్గులు సెలవిసున్నారు. రాయలిముప్రాంతం వెనుక బడినప్రాంతం, కరువు ప్రాంతమని మంత్రివర్గులకు, సథకు తెలుసు, ఇలాంటి స్కూలున్న రాయలిములోని యితర జీల్లాలలో కూడా అమలుజరువడానికి పయత్రిస్తారా?

శ్రీ వి. సుబ్రావు : — ఇది సెంట్రల్ గవర్న్ మెంటు డబ్బు. ఈ లీస్ ము సెక్సిస్ పర్ అయితే ఇంజర్ ప్రాంకాలలో కూడ అమలాచరపడానికి ప్రయత్నిస్తాం

శ్రీమతి ఇ. కశ్యపీభాయి : — ఈ లోన్స్ సెల్లా కష్టాన్నారు ? పర్సిస్ సెక్యూరిటీస్ యిస్టువ్యాచారా ? భూమిలు వుంచేచే ఇస్తారా ?

శ్రీ వి. సుబ్రావు : — భూమిలై, పర్సిస్ సెక్యూరిటీస్ కూడ ఇవ్వడం ఇరుగుతున్నది.

BARRAGE OVER NAGAVALI AT PANASANADIVADA

561—

* 1510-S. Smt. P. Rukminamma (Vunukur):—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) the reasons for not taking up the construction of the Barrage over Nagavali at Panasanandivada in Srikakulam District;

(b) whether it is a fact that it is proposed to construct a reservoir at Madduvalasa on river Suvarnamukhi, a tributary to Nagavali and the same was finalised; and

— (c) whether any villages will be affected by the construction of this reservoir?

The Minister for Medium Irrigation (Sri P. Basu Reddy):—(a) The supplies available in Nagavali river were found to be not sufficient to sustain the ayacut under the proposed Panasanandivada scheme in addition to the ayacut under the two existing schemes viz., Narayanapuram anicut scheme 14 miles Down Stream and Thotapalli Regulator right side canal 17 miles upstream. In view of this, the construction of Barrage over Nagavali near Panasanandivada was not taken up.

(b) Yes, Sir. There is a proposal at present under consideration to form a Reservoir across Swarnamukhi river (a tributary of Nagavali) at 0.4 Km. of west of Madduvalasa village to irrigate about 52,000 acres. This scheme is under detailed investigation. After completion of the detailed investigation the proposal will be finalised.

(c) The following villages will get submerged under Madduvalasa Reservoir scheme :

1. Nagendrapuram,
2. East Devakivada.
3. West Devakivada.
4. Venkatapati Rajupeta.
5. Nukalavada.
6. Gudivada Agraharam.
7. Laxmipeta.
8. Kothisa.
9. Magguru.

శ్రీ సిహెన్. పరశురామనాయదు (పార్ట్ 1వ పుటం) :— నాగావళి మీద తోటపలి వద్ద ఒక రిజర్వ్‌యాయరు కట్టులనే ఆలోచన చాలా కాలం నుంచి పుండి. పనన, నందివాడవద్ద కడితే అప్పర్ రై పేరియన్ రై ట్స్కు—ఆ పొళిషన్ ప్రిఫంగా ఎఫెక్టు అవుటందో ఆలోచించారా? రెండవది—మణిచలన స్క్రూము అనేది సువర్జముఖపై ఇస్టేబిలీసేట్ చేస్తున్నాం, కట్టడానికి ఆలోచన వుంది అన్నారు వీరు మీడియం ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు. మైనర్ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు సువర్జముఖపై చాలా మీదుగా, దానికి 40 మైళ్ళ మీదుగా వేరే స్క్రూము ఇస్టేబిలీసేట్ చే యున్న న్నారు దీనిని అక్కడ చేయడానికి పారు వీలులేదు అంటున్నారు. ఈ విధంగా అప్పర్ రై పేరియన్ రై తులకు ఎఫెక్టు అయ్యేదంగా ఉంది. దీనిపైన సమగ్రంగా ఆలోచించి ఒక తీర్చాన్నం చేస్తారా?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి:—ఈ మద్దివలస సైట్‌కు వైగా, కొన్ని మైళ్ళ ఇస్టేబిలీసేట్ చేస్తున్నాము ఇరిగేషన్ స్క్రూముకు సంబంధించి అని గౌరవ సభ్యులు చెబుతున్నారు. దీనిని సమగ్రంగా పరిశీలించి రై పేరియన్ రై తులకు ఎటువంటి ప్రతిబంధకం లేకుండా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి:—1961లో పనసందివాడ స్క్రూముకు సంబంధించి కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఇస్టేబిలీసేషన్ క్రింద ఇచ్చ పెట్టడం ఇరిగింది దానిని మార్పి మద్దివలస రిజర్వ్‌యాయరు స్క్రూమును చెప్పడానికిగల కారణమేమిటి?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి:—ఇది పన్నెందు సంవత్సరాలక్రిందట ఇస్టేబిలీసేట్ చేయడం ఇరిగింది. నారాయణపురం వద్ద ఒక ఆనకట్ట ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ కొండ సీరు కావలసివ్వింది. తరువాత దానిలో వైన తోటపలి వద్ద ఒక శెగ్గులీటెటర్ స్క్రూము ఏర్పాటు చేయడం ఇరిగింది. కాబట్టి, దీనివలన పనసందివాడ స్క్రూముకు సీటు మిగలకుండాఛోయిన కారణాగా, ఇక్కడ మద్దివలస దగ్గర రిజర్వ్‌యాయరు కట్టడానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నాం.

శ్రీ కె. నరసయ్య:—నాగావళిపై పనసనందివాడ ప్రాణ్యే అసాధ్యమని శ్రీకాకుళంజీల్లా మద్దివలస వద్ద—ఇది రీరీ వేల ఎకరాలు ఇచుమించు, అయిదు నియోజికవర్గాలకు సంబంధించినది, లక్షలాది ప్రజలకు అవకాశముస్వామికాబట్టి మధ్యలో వస్తున్న ఆటంకాలవల్ల శ్రీకాకుళం జీల్లా చరిత్రహస్తమైనది, కసీసం చరిత్ర స్థాపించడానికి, యిది సంజీవయ్యగారు పోందేవక్క వేశారు; మంత్రిగారు తప్పనిశరిగా యా మట్టివలస రిజర్వ్‌యాయరు గురించి పెంటనే శ్రద్ధతీసుకుని, యా సంవత్సరమే శార్యంభించడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి:—ఆ ప్రాంతంలో ఉండే ప్రజల ఆదరి అవసరాలు చూచుకునే యా రిజర్వ్‌యాయరు నిర్మాణం చేయడం ఇరుగుతుంది. ఇప్పుడు పనసనందివాడ వద్దలిపెట్టి మద్దివలస దగ్గర రిజర్వ్‌యాయరు దగ్గర ఏర్పాటు చేయడంవల్ల పనసనందివాడ స్క్రూముక్రింద ఏ ఆయకట్టు అయితే సీటి పారుదలకు ఏర్పాటు చేయబడిందో ఆ అయకట్టు అంతాకూడా యా రిజర్వ్‌యాయరు క్రీడ పారుదల అనుషుంది.

(శ్రీ సి.హెచ్.) పరశురామనాయడు :—నాగావళి పార్క్ తీపురంతాలూకాలో పార్క్ రంభమైతోటపల్లి దగ్గర బారేజి కట్టారు వ్రిటోమువారి కాలంలో. దానికణ్ణ పాలకొండ తాలూకాకే నీరంతా పారుతున్నది. ఈ మద్దివలస, పనసంపి వాడలలో ఏదైనా పాలకొండ తాలూకాలు దిగువకే బనికి వస్తాయి. ఆ మీరు ప్రాంతానికి యస్యేని గేటై — మంత్రిగారు 12 ఏండ్లు అంటున్నారు కాని— 50 ఏండ్లు ఉన్నది. 10థార్యావతి రిజర్వ్యాయదుకు — 62 ఏండ్లు ఉండుచేక యా మీరు పుండే స్ట్యూములతో కలిసి — ముగ్గును యిరిగేపను మంత్రులు కలిం — అలోచనచేస్తే నీ యిరి తేలమ. వర్ధించువారు సమ్మగంగా ఆలోచించి అష్టర్ రై పేరియిన్ రైట్లు ప్రాచెటు జేసేటట్లుగా చేస్తారా?

(శ్రీ పి. ఐసి రెడ్డి) :— ఇరిగేపను మంత్రులు ముగ్గురైనాకూడా సమ్మగంగా అలోచనచేసే రీఫ్ ఇంజనీరుగారున్నారు. ఎవరంతట వారు చేసే ప్రచ్ఛేలేదు.

VILLAGES SUBMERGED DUE TO NAGARJUNA SAGAR PROJECT

*65 —

*1329 Q.—Sri J Nagi Reddy (put by Sri M. Nagi Reddy):—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state:

- the number of families displaced due to submersion by Nagarjunasagar reservoir;
- whether any steps were taken to rehabilitate them; and
- if so, what are the steps taken and whether the rehabilitation is completed now?

The Minister for Irrigation (Sri P. Narsa Reddy):—(a) 5093.

(b) Yes, Sir.

(c) A statement is laid on the Table of the House.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

Vide answer to L. A. Q. No. 1329 (Starred) [* 565] put by Sri J. Nagi Reddy

Clause (c) of the Question.

On account of the construction of the Nagarjunasagar Project, 57 villages including hamlets and the thandas were submerged under the Nagarjunasagar Reservoir and consequently 5098 families (including 268 families whose agricultural lands have been submerged under Nagarjunasagar Reservoir but not their houses) were displaced. The project has taken up the responsibility of rehabilitating the displaced families. In addition to the payment of compensation to their agricultural lands and house properties in the submersible villages, several concessions have been granted to them.

2. For Rehabilitating these 5098 families, the following 24 Main Rehabilitation Centres and 10 Subsidiary Rehabilitation Centres have been formed in the Reserve Forest Areas.

Sl. No.	Name of the Reh. Centre & subsidiary Rehabilitation Centre	Name of Taluk	Name of the District.
1.	2.	3.	4.

MAIN REHABILITATION CENTRES

1.	Kothapullareddipuram	Palnad	Guntur
2.	Koianandikonda	Miryalaguda	Nalgonda
3.	Kallepalli	do	do
4.	Tummericode	Palnad	Guntur
5.	Latchammabavi	do	do
6.	Muthukur	do	do
7.	Dongapadu	Miryalaguda	Nalgonda
8.	Peddagattu	Devarakonda	do
9.	Dilawarpur	Miryalaguda	do
10.	Yellapur	do	do
11.	Teldevrapalli	Devarakonda	do
12.	Chitriyal	do	do
13.	Chintapalli	Miryalaguda	do
14.	Wazeerabad	do	do
15.	Rajagattu	do	do
16.	Gurrambodu	Huzurnagar	do
17.	Pogilla	Devarakonda	do
18.	Yelamalamanda	do	do
19.	Kambalapalli	do	do
20.	Mulkalapalli Venkatapur	Bhongir	do
21.	Pasuvemula No. I	Palnad	Guntur
22.	Pasuvemula No. II	do	do
23.	Pasuvemula No. III	do	do
24.	Pasuvemula No. IV	do	do

SUBSIDIARY REHABILITATION CENTRES

25.	Anjanapalli	Miryalaguda	Nalgonda
26.	Nethapur	do	do
27.	Muthukur	Palnad	Guntur
28.	Peddagattu	Deverakonda	Nalgonda
29.	Nallachelamula	do	do
30.	Rekulagadda	do	do
31.	Koratla	do	do
32.	Bollaram	do	do
33.	Kakuloth	do	do
34.	Pillutla	Palnad	Guntur

The following steps were taken to Rehabilitate them.

SHIFTING OF DISPLACED FAMILIES :

Out of 5098 displaced families 4962 have been shifted to the above 24 Rehabilitation Centres and 10 Subsidiary Rehabilitation Centres and 136 families are yet to be shifted.

Out of 136 families, scrutiny of eligibility has been completed in respect of 119 cases. Out of the scrutinised cases, 16 families are found eligible and 94 families are found ineligible for assignment of land. The remaining cases are at different stages of finalisation.

The displaced families who are shifted to the Rehabilitation Centres are provided with the following Rehabilitation facilities.

According to the Rehabilitation Policy approved by the Government, the displaced families of Nagarjunasagar Project are entitled to the following concessions and facilities, in addition to the payment of compensation to their lands, houses etc. at the rates prevailing on 1-7-1953, as required under Nagarjunasagar Project (acquisition of lands) Act XXXII of 1956.

1. The displaced families who have been living by cultivation for the last three years, and whose holdings in the submersible area and elsewhere do not exceed 20 acres should be granted, free of cost dry land not exceeding 5 acres, so that the grant should be just enough to make their total possession elsewhere and in the new rehabilitation centre, aggregate to 10 acres dry, subject to a maximum free grant of 5 acres. In addition, they were also sanctioned dry land on market value prevailing on 1-7-1953 as here-under :

- (i) (a) the displaced families owning 5 to 10 acres, be granted 2½ (two and half) acres ;
- (b) the displaced families owning 10 to 20 acres be granted 5 (five) acres; and
- (c) those owning more than 20 acres, be granted 12½ (twelve and half) acres.
- (ii) The grant of land on market value in respect of items (a) and (b) above, should be subject to the condition, that the total land, which the families would become eligible, does not exceed the acreage originally held by them and that in respect of item (c) above, the families owning more than 20 acres either in the submersible village or elsewhere, if is subject to the condition that his total holding does not exceed 20 acres.

2. Each displaced family should be given a house site free of cost upto 10 cents. Assignment above this limit should be on payment of cost subject to a maximum of 25 cents (inclusive of the free grant of 10 cents).

3. Each displaced family of cultivators, who were patta-dars of less than 10 acres, be granted an amount of Rs. 100 (One hundred rupees only) as loan and another Rs. 100 (One hundred only) as grant, to meet the expenditure on reclamation and levelling of lands, being assigned to them in the rehabilitation centres, set up by the project.

4. To the displaced families who receive a compensation of Rs. 500 or less for their house property in the submersible village, to make up the difference between Rs. 750 and the actual amount of compensation, an ex-gratia should be paid subject to a maximum of Rs. 300 only.

5. The displaced families should be provided free transport to enable them to shift along with their belongings from the submersible village to the rehabilitation centre as the Nagarjunasagar Project is not in a position to spare necessary vehicles, cash doles are being paid to the families at the rate of Rs. 1.75 per mile only after they have actually shifted (by their own conveyance) to the new Centre.

6. The displaced families should be permitted to remove, free of cost dismantled materials of residential buildings, and in the case of non-residential buildings, removal of dismantled material should be permitted only on payment of 75% of the assessed cost.

7. Wells should be provided in the new rehabilitation centre at the rate of one well for 50 families.

8. Access roads and common facilities such as schools and temples etc., which are annihilated by the Project in the submersible village should be provided in the new centre, at the cost of the Project.

9. Land owners can use the lands acquired in the submersible villages until such time as flooding occurs, on lease, the lease rent being equivalent to the assessment payable for the lands.

5. ASSIGNMENTS:

The following is the upto date position regarding assignment of lands in the Rehabilitation Centres :

No. of families eligible for assignment of lands				Assignment so far made			
Free basis		Market value		Free basis		Market value	
No. of families	Ex- tent	No. of families	Ex- tent	No. of families	Ex- tent	No. of families	Ex- tent
(1)				(2)			
8012	15031.92	1429	6179.50	*2817	18451.18	**958	4099.25
Acres		Acres		Acres		Acres	

Assignments yet to be made:

Free basis		Market value	
No. of families	Extent	No. of families	Extent
(3)		(4)	
893	1580.74	5.8	2080.25

* Out of them partly assigned are 198 families.

** Out of them partly assigned are 77 families.

The balance assignments could not be made to the displaced families due to the following reasons :—

(i) In a meeting held by the Special Collector, Nagarjunasagar Project with the Chief Conservator of Forests it has been agreed that the areas ordered to be disengaged will be handed over and that adjacent areas in contiguity of the areas already disengaged will be selected for assignment of balance areas in the same Centres where some lands were already assigned. The Chief Conservator of Forests has also issued necessary instructions to the Divisional Forest Officers concerned for disengagement of Forest areas and handing over them to Nagarjunasagar Project Authorities as early as possible. Action is being pursued by the Special Collector, Nagarjunasagar Project.

(ii) Eligibility of the displaced families for assignment of lands with reference to the particulars of holding to be assessed. This work was not done previously. Particulars of holding have been received in respect of all the villages of Nalgonda District. Particulars in respect of all the villages of Nalgonda District. Particulars in respect of the villages in Guntur District are awaited by the Special Collector.

(iii) Some of the families who shifted to the Centres and whose lands have to be assigned are found absent in the Centres. Notices to all such families directing them to take up bonafide residence in the Centres have been issued.

(iv) Some families to whom assignment on free basis was made could not be assigned lands on Market Value as there was no land left for assignment at their respective centres. Hence they were assigned lands in other Centres far away from their respective Centres. The displaced families are insisting to provide lands in the adjacent forest areas, representing that it will not be possible for them to go to other Centres for cultivating one or two acres of lands assigned on Market Value at a distant place. Efforts are being made to secure additional areas adjacent to the respective Centres.

DISBURSEMENT OF REHABILITATION CHARGES:

The following is the upto date position regarding payment of Rehabilitation charges :

Sl. No.	Item	Requirements		Payments made upto end of 15-6-'72		Balance Amount yet to be paid	
		No. of families	Amount Rs.	No. of families	Amount Rs.	No. of families	Amount Rs.
1.	Exgratia	2955	880412.91	2831	843547.44	124	38865.47
2.	Transport charges	3217	202999.62	2407	148715.12	810	59284.50
2.	Loan	2053	205300.00	1552	155200.00	501	50100.00
4.	Grant	2067	206700.00	1409	140900.00	658	65800.00

The balance amounts could not be paid to the settlers as most of the settlers are not residing at their respective Centres. Notices have been issued by the Special Collector, Nagarjunasagar Project to them to take up bona fide residence within a fortnight. These Notices have been got served in almost all the Centres and the notice period also is over in most of the Centres. The Special Deputy Tahsildar, Rehabilitation has been instructed by the Special Collector, Nagarjunasagar Project to inspect the Centres and verify whether the absentees have returned to the Centres and taken up bona fide residence. If they take up the at their respective Centres they will be paid the amounts for which they are eligible. In some cases payments could not be made for want of funds. No sooner funds are made available, action will be taken to disburse the amounts to the person.

శ్రీ ఎం నాగిరెడ్డి : —డివెన్ పేన్ పర్సన్సుకు ఏర్పాటుచేసే రివోబిలిటీప్పన్ సెంటర్సులో కావులు త్రవ్యించి, మంచినీటి సొకర్యలు కలిగించనందువల్ల వల్ఫ్యూడు తాలూకా పిల్లల సెంటర్లలో ప్రైవ్యూ వెళ్లిము. ఇంతవరకూ ఆ భూములు స్టేషన్ పరచలేదు ఇటువంపి అనేక కేసులున్నాయి. ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి : —రివోబిలిటీచేసే ను పథకంగ్రీంద ప్రతి 50 కుటుంబాలకూ ఒక మంచినీటి బాబి త్రవ్యబహుతున్నది. ఎక్కుడైనా నీరు లేకపోతే డివెన్ చేయుస్తారు

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి : —పిల్లలకు అసతే ఉడు. వారి భూములు నీ ఎకరాలు పైన తీసుకొని వుండివుంచే 5 ఎకరాలు ఉచితంగా యివ్వడాలో పాటు మిగిలా భూమిని మార్కెట్లు రేటుతో అక్కడై యిస్తామని ప్రభుత్వ ఉత్తరవు ఉన్నది. వారిచ్చినదాంట్లో మూడుడు పేటీలోని టికటి, రెండు ఇటమ్ము లావే. కానీ కొద్ది భూములు యిచ్చినవారికిమాడా ఎడఫినల్ గా యివ్వకపోవడం మూలంగా — 15-20 ఎకరాలు పోగొట్టుకున్నవారికిమాడా రెండు మూడెకరాలు యిస్తే చాలక నానా యాతన పదుతున్నారు. దానిని గురించి ప్రభుత్వం వెంటనే పరిశీలించుందా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి : —రివోబిలిటీచేసను సెంటరు ఏర్పాటు చేయబడ్డ వారందరూకూడా —ఒకేచోట వారందరికి భూమి కావాలని విజ్ఞాపించిన్నది. రిషయ్య భారెస్టువారు ఎక్కుడై తే స్టౌన్ గ్రోట్ ఉండో అక్కడ తీసుకొమంటు న్నారు. అన్ని భామిలీలకూ ఒకేచోట యివ్వడానికి సాధ్యం కావడంలేదు. ఇది రివోబిలిటీచేసను కమిటీలో చర్చ వచ్చింది. రెచిన్యూలోద్దు ఘన్సీ మెంబరును అక్కడకుపెళ్ళి చూచి, ఆ తరువాత లాండ్సు ఎసైన్ చేయుమని చెప్పాము.

శ్రీ వి. రామశర్మ : — లిక్ సెంటర్సు ఏర్పాటు చేసినట్లు మాపించారు. ఇందులో భువనగిరి తాలూకాలు సంబంధించిన మునగాలపర్లిలోనూ, హుజూరు నగరు తాలూకా గుర్రంపూడి సెంటర్సులో ఏర్పాటు చేసిన కుటుంబాలు అక్కడ ఉన్నాయా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి : — ప్రత్యేకమైన సెంటరుగురించి ప్రత్యేక ప్రశ్న చేయాలి. అక్కడ ఎవరికి ఇయర్ మార్కు చేశారో వారు అక్కడ లేకపోతే

ఎస్తేన్ మెంటు రూల్స్ ప్రకారం అని రద్దు చేస్తామని ఉత్తరవులు జారీ చేయడం అరిగింది.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:—ఆక్కడే కావాలాచే లేదంటున్నారు. కొత్త పుస్తాలెడ్డి గూడెందగర శ్రీగిరిపాదుమంచి కర్మన్నలు వరకూ కంటిన్యూవెన్ గా శారెష్టు ఉన్నది. ఉన్నా యివ్వడంలేదు. తరువాత దబ్బు చెల్లించడంలో కూడా దబ్బు లెకచోవడం మూలంగా పేమెంటు జరగలేదని పేటుమెంటు ఓ ఉన్నది. తరువాత ఇంకోకచోబి దబ్బు తీసుకోవలసినవారు కనబడలేదు కాబట్టి యివ్వలేకచోయాము అంటున్నారు. ఉన్నవారికి యివ్వడాలికి దబ్బు లేదంటు, కనబడవినారు కనబడితేమాత్రం వారికి ఎక్కుదనుచి తెచ్చి యిస్తారు? పెంటనే దబ్బు పేమెంటు అయ్యెటట్లు, వారికి ఆక్కడే ఇంద్రు కట్టేటట్లు ప్రథమ త్వం వర్ణటు చేస్తుందా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:—ఫారెస్టవారు బీరు కావాలనే ఏరియాను దీన్ రిఖర్యు చేయడానికి ఒప్పుకోవడంలేదు. Therefore we have no^t yet come to a decision. రిహాబిటీచేషన్స్ నుండి స్టోర్స్ గ్రోట్ వర్నుకోటు ఆ ఫారెస్టు లాంట్స్ ను దీన్ రిఖర్యు చేయమని గవ్వు మెంటు పాలస్ ఉన్నది. ఆక్కడ గ్రోట్ బాగా ఉన్నదని. వాల్యూబుల్ అని ఫారెస్టవారు దీన్ రిఖర్యు చేయడానికి ఒప్పుకోవడంలేదు.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:—వాల్యూబుల్ అయితే అవిగాకుండా, పనికిరాని రాశు ఇవ్వాలనే ప్రథమ ఉద్దేశమూ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:—అదేమైకాదు. చాపీ పాలిబీ ఆఫ్ ఫండ్స్ అనేది అప్పుడు లేదు. ఎంత త్వయరగా పీలియితే అంత త్వయరగా పేచేస్తాము.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:—కొత్తపుస్తాలెడ్డిగూడెంలో ఎక్కువమంది మునిగే వారే ఉన్నారు ఆక్కడ పురాతనమంలే త్వన్న చెట్టు ఒకటి శున్నది. ఇరిగెపన్ మంక్రిగారు దానిని రిపేరు చేయించినట్లయితే ఆ భూములు యిరిగెపను లోకి వస్తాయి. ఆ చెరువును రిపేరుచేసి యిరిగెపన్ ఛెసిలిటీన్ కలిగించే వర్షాటు చేస్తారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:—రిహాబిటీచేషన్ పాలిసీలో ఎక్కడైనా ఫారెస్టు వెరియా దీన్ రిఖర్యు చేయబడినచోటు అన్ రెస్టోర్ట్ టాంక్స్ వుంచే పాగులోకి తేవడానికి ప్రయత్నం జరుగుపుంది. దానిని ఒక పాలిసీగా తీసుకుంటున్నాము. నేను దానిని పరిశీలన చేయస్తాను.

STARTING OF ASHRAM SCHOOL AT KONAM IN V. MADUGULA SAMITHI
566—

*1511 F-Q.—Dr. B. Kalavathi (Madugula):—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether the Govt. propose to start an Ashram school at Konam in V. Madugula Samithi in Visakhapatnam District;

- (b) if so, the amount sanctioned therefore ; and
(c) when is it proposed to be started ?

The Minister for Tourism deputised the Minister for Social Welfare and answered the question (Sri Ch. Devananda Rao) :—

(a) Yes, Sir.

(b) An amount of Rs. 25,000 was allotted for the construction of Ashram School building at Konam during 1971-72, pending opening of an Ashram School during the current year.

(c) It is proposed to start the Ashram School during the course of this year viz. 1972-73.

శ్రీమతి బి. కశాపు :— 1971-72 వ సంవత్సరంలో యా మొత్తమంజూరైనా నేటి వరకూ యా దని ప్రారంభించకపోవడానికి పారణం ఏమిటి ? 72-73 వ సంవత్సరంలోనైనా ఇది పూర్తమంచా ? పారకాల ఎప్పుడు తెరుస్తారు ?

శ్రీ సిహెచ్. దేవానందరావు :— ఈ కన్వెష్ట్రీక్స్ జనపరి 73 లోపల పూర్తమంచుంది. ఈ పారకాల మాత్రం అంతవరకూ ఆగస్టం అక్టోబరు రెండవ తేదీన ప్రారంభించాలని యా డిపార్ట్మెంటు తేలుస్తున్నామె

శ్రీచత్తి బి. కశాపతి :— అందలో ఎంతమంది ఓచార్ట్డ్ లాస్ చేర్చుకుంటారు ? వారికి ఉప్పించబడేయే సొక్క ర్యాలు ఏమిటి ?

శ్రీ సిహెచ్. దేవానందరావు :— ఇలాంటి ఆశ్రమ పారకాలలో 60 మంది విద్యార్థులు ఉంటారు. కానీ హాస్పిటలు ఛాలిటీస్ కూడా ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ఇది వైర్షిక స్కూలుగానే ఉంటుంది

శ్రీమతి ఎన్. విషయలక్ష్మి (తుని) :— మామూలు పారకాలకూ యా ఆశ్రమ పారకాలకూ ఉండే భేషం ఏమిటి చెప్పగలరా ?

శ్రీ సిహెచ్. దేవానందరావు :— ఈ ఆశ్రమ పారకాలలో పురుఢే విద్యార్థులు బయటనుంచి రాకుండా దానికి ఎటూచే అయివున్న హాస్పిటల్లలోనే ఉంటారు. తక్కిన పారకాలలలో పున్న కడకులమే యాక్కడ కూడా ఉంటుంది.

శ్రీ విషయలక్ష్మిమణి :— ఆశ్రమ పారకాల అంటున్నారు. ఇది వార్షికి ఆశ్రమం వంటిదా లేక దుష్యంతులీ—గౌతమ ఆశ్రమం వంటిదా ? అంటలో చేరే వారికి కావలసిన అర్పాతలేమిటి ? వారి సంఖ్య ఎంత ?

శ్రీ సిహెచ్. దేవానందరావు :— ఉది భారతియ ఆశ్రమం నే ఉంటుంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— మంత్రిగారు చేప్పేదానినిభటీ యతరమ్మాలునూ దీనికి తేడా లేనట్లు కనిపీస్తోంది. అయితే ప్రశ్నకంగా ఆశ్రమం మ్మాలనే పేరు ఎందుకు వచ్చింది ? ఆది అక్కడే ఎందుకు పెడుతున్నారు ? ముతర చోట్ల యటువంటి మ్మాలన్న పెట్టడానికి అవకాశాలు లేవా ?

శ్రీ సిహెచ్. దేశం పంచరావు :— అప్రమం సూక్తులకూ ర్షాన సూక్తులకూ ఉన్న తేడా . మంటై—తక్కున సూక్తుల్లాచే బయటనుంచి విద్యార్థులు రావచ్చి, యక్కడ దానికి ఎటాచ్ చేయబడ్న వాప్టులలోనే ఉంటారు, 0 మంచి విద్యార్థులుంటారు, డిఫీన్ రాగా ఉండడానికి దిర్ఘము కొడు. ఐన రాష్ట్రంలో 110 అప్రమం సూక్తుల్లు ఉన్నాయి.

శ్రీ సి. కె. రావు :—ఈ అప్రమం సూక్తులలో ప్రపణించి బయటకు వచ్చిన లరువాత ఆధ్యాత్మిక అప్రమంలోకి వెడతారు ? సహాయాప్రమం లోకి వెడతారా లేక గ్రూహస్త్రోమంలోకి వెడతారా ?

శ్రీ సిహెచ్. దేవానందరావు :—ఆని వైప్పిపురి సూక్తులు, యిది ఆయన తరువాత వైసూక్తులకు వెడతాయి.

శ్రీ కె. రామనాథం :—ఈ అప్రమం సూక్తులు ప్రథమి మంచివినుకుంచే అన్ని సూక్తులకు కూడా యదే పద్ధతి అనుశిష్టే బాగుంటుంచి. లేఖాచే ప్రత్యేకించి ఏదో ఒక వర్గానికి పనికి చేసే సూక్తులగా—మాధ్యమ ఎక్కువ విచ్ఛివారికి ఉండును బాగా వచ్చేదిగానూ, ఉప్పుక వచ్చేవారికి అవకాశం లేకుండా చేపేదిగానుండు. ఉండే దష్టి లేకుండా అందరంకి యిటువంటి విద్యా లభించేటట్లుగా ప్రఫుత్యం చేస్తుంచా ?

శ్రీ సిహెచ్. దేవానందరావు . . . ఈ సూచన వరిశిస్తాము.

శ్రీమతి టి. ఆ. ఎన్. అవందాబాయి :— ఈ అప్రమ సూక్తులలో రెండెళ్లియల్ టీచర్సు ఉంటారా ? వాకి ప్రత్యేకమైన కింది యిచ్చి తీసుకున్నారా ?

శ్రీ సిహెచ్. దేవానందరావు :— ఈ అప్రమ సూక్తులలో నెకండరి గ్రేడు లీచరు ఉంటారు, విద్యార్థులు గియి మంచి ఉంటారు. ఖద్దరు వైయులు గ్రేడు లీచర్సు ఉంటారు. కుక్క, జ్ఞాను. వాచ్ మన్ కూడా ఉంటారు.

శ్రీమతి బి. కావతి .—ప్రతి విధానికి ఎంక నొట్టం ఖన్ను చేయదలచు కున్నారు ?

శ్రీ సిహెచ్. దేవానందరావు :—ప్రతి విధానికి 23 రూపాయలు ప్రతి నెలా ఖన్ను చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది.

ALLOTMENT OF "TOURIST CARS AND LUXURY CARS"

537—

*1514 Q.—Sarvasri Syed Hasan and Shafiu Rahman (Sitarambagh) :—Will the hon Minister for Transport be pleased to state:

(a) the number of "Tourist cars and Luxury cars", (i.e. limousines or big cars of foreign make) allotted by the Government from January 1971 to December 1971; and

(b) the names of parties to whom they were allotted ?

The Minister for Transport (Sri K. Prabhakara Reddy):—(a) 87 Ambassador Cars have been allotted for use as Tourist Taxies. No. Luxury cars have been allotted.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE ANSWER TO CLAUSE (b) OF L.A.Q. NO. 1415-Q (Starred) [*587]

The following are the names of the parties to whom Ambassador Cars were allotted from January, 1971 to December, 1971 (i.e., upto Quarter extended upto March, 1972).

Sl. No.	Name of the party	No. of cars allotted	Quarter in which allotted				
			1	2	3	4	
1.	Sri Krishna Swamy, Chittoor.	2	Quarter ended 31-1-1971				
2.	Sri R. Ashok Kumar, Chittoor.	2	do.				
3.	Smt. Erla Devaki Chittoor.	2	do.				
4.	Sri R. Krishnaswamy, Chittoor.	2	do.				
5.	Sri V. S. Dhanpal, Chittoor.	2	do.				
6.	Sri R. William Dhanraj, Chittoor.	2	do.				
7.	M/s Tourist Travels, 4-1-877, Tilak Road, Hyderabad.	2	do.				
8.	Sri V. Mohan Rao, Opposite; Chitranya, Suryabagh, Visakhapatnam.	2	do.				
9.	Smt. R. Kanakamma, Durga Nilayam, Chittoor.	2	do.				
10.	M/s Dwaraka Travels, Sanjeevanagar, Nandyal.	2	do.				
11.	Sri Galla Venkaiah, Hotel Tajmahal, Vijayawada.	2	do.				
12.	Sri Babu Goud, 4 2-603, Ramakoti, Hyderabad.	2	do.				
13.	Sri Chennasetty Appa Rao, Nehru Nagar, Railway gate, Guntur.	2	do.				
14.	Sri M. Chellarao, Sriramanagar, Kakinada.	2	do.				
15.	Sri Vaddi Pedda Obulesu, Proddatur.	2	do.				
16.	Sri Farui Rambabu, Visakhapatnam.	2	do.				
17.	Sri B. Meera Mohiuddin, Anantapur.	2	do.				
18.	Sri K. Prakasa Rao, Eluru.	2	do.				
19.	Sri B. Venkataramana Naidu, Tirupathi.	2	do.				
20.	Sri K. Chengalayappa, Nellore.	2	do				
21.	Sri S. P. Sankara Reddy, Nandyal.	2	do.				
22.	Sri V. Narasimharao, Nirmal.	2	do				
23.	Sri V. Venkatrao, Hotel Manorama, Vijayawada	2	do.				
24.	Smt. M. Bhuvaneswari, Esamia Bazar, Hyd.	2	do				

(1)	(2)	(3)	(4)
25. Sri G. Radhakrishnamurtay, Ajanta Tourist Services, Visakhapatnam.	2	Q.E. 33-4-71	
26. Sri Polisetty Koteshwara Rao, Machilipatnam.	2	do.	
27. Mrs. Shamsunisa Begam, 16-6-588, Osmanpura, Hyderabad.	2	do.	
28. Sri Datla Suryanarayana Raju, M/s Durga Automobiles, Kakinada	2	do.	
29. Sri M. S. Subbarayudu, 2/271, Cuddapah.	2	do.	
30. Sri M. Suryanarayana, Anakapalli.	2	do.	
31. Sri B. Copalakrishna, Anantapur.	2	do.	
32. Sri Bonam Kanakaraju, Narsapur, W.G. Dist.	2	Q.E. 31-7-71	
33. Sri T. R. Subramanyam, Tirupathi.	2	do.	
34. Sri J. Srinivasarao, Nellore.	2	do.	
35. Sri Viswabharati Socio-Cultural Service, Panjagutta, Hyderabad.	2	do.	
36. Sri S. Vakoti Venkataramayya and Sivakoti Appalaraju & Sons, Visakhapatnam.	2	do.	
37. Sri K. Rangarao, Hotel Durga Bhavan, Vij'da	2	Q.E. 31-10-71	
38. Sri Haji Hidayat Ali, Asfar Motor Taxi, Tilak Road, Hyderabad.	1	do.	
39. Sri R. Venkataraju, Aryapuram, Rajahmundry.	2	Quarter November, 1971 to January, 1972 (later extended upto March, 72.)	
40. Sri Moha. Hidayatullah, Cuddapah.	2	do.	
41. Sri P. V. Satyanarayananamurthy, Visakhapatnam.	2	do.	
42. Sri A. Kondappa, Anantapur.	2	do.	
43. Sri Penugonda Subbarayudu, Tadepalligudem.	2	do.	
44. Sri K. Babureddi, Nellore.	2	do.	

Sri Syed Hassan :—What are the special concessions given to such allotment and on what conditions?

Sri K. Prabhakara Reddy :—There is one Screening Committee Sir under the Chairmanship of the Transport Commissioner, with Joint Secretary to the Government, Home and the Director of Tourism. The Committee selects the tourist axis.

శ్రీ ని.వి.కె. రావు :—ఈ స్టేటుమెంటు ప్రకారం ఒకొక్క మనిషికి రెండు కార్య ఎలాటు చేసినట్లు యిచ్చారు. భర్తకు ఒక కార్య కార్యాలా ఒక కార్య అనే పద్ధతిలో ఇచ్చారా?

(శ్రీ కె ప్రథాకర రెడ్డి) :—ప్రతి టూరిస్టు ఆవరేటరుకుకూడా కనీసం రెండు కార్లు ఉండాలనే ఉద్దేశంతో చేయబడింది

Sri Syed Hassan :—I could not gather whether the Minister has said that any foreign cars have been allotted or not?

Sri K. Prabhakara Reddy :—No, Sir.

Sri Syed Hassan :—The Statement which has been placed shows in No. 7 M/s. Tourist Travels. Is this the Tourist Travels under the name of Sri Thakur Hari Prasad?

Sri K. Prabhakara Reddy :—No, Sir.

Sri C. V. K. Rao :—Who are this M/s. Tourist Travels?

Sri K. Prabhakara Reddy :—I have to verify it. I can not say.

Sri Syed Hassan :—The Minister does not know as to who are the persons. But is the Minister sure that this Tourist Travels is not Sri Thakur Hari Prasad?

Sri K. Prabhakara Reddy :—Sir, I have to verify it.

FOOD ZONES FOR PROCUREMENT AND MOVEMENT OF FOOD GRAINS

568—

* 1207 Q.—Sri M. Narayan Reddy (Put by C. V. K. Rao) :—Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) the number of Food Zones notified and the districts included in each "Zone" for the purposes of procurement and movement of food grains;

(b) the purchase and issue price of different varieties of rice marketed by the F. C. I. in various districts of the State; and

(c) the factors responsible for the wide margin in the purchase and issue prices of rice?

Minister for Handlooms and Co-operative Sugar Factories deputed the Minister for Civil Supplies and answered the question (Sri G. Rajaram) :—(a) There are four blocks (and not Zones) with the following districts in each block :

Block No	Districts comprising the block
I	West Godavari and Krishna
II	Guntur, Prakasham and Nellore
III	East Godavari, Visakhapatnam and Srikakulam
IV	Kurnool, Cuddapah, Anantapur, Chittoor, Hyderabad, Nizamabad, Medak, Karimnagar, Mahabubnagar, Warangal, Khammam & Adilabad.

(b) A statement is placed on the table of the House (Statement I)

(c) A statement giving the reasons for the difference in purchase and issue prices is placed on the table of the House (Statement II)

S T A T E M E N T I
STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE CLAUSE (b) OF L.A.Q. NO. 1207 (STARRED) [*568] GIVEN NOTICE OF BY SRI M. NARAYANA REDDY, M.L.A.
Statement Showing the Purchase price and Ex-depot issue prices of Rice by
Food Corporation of India for 1971-72.

Varieties	Purchase price including 8 1/4% P.T. on paddy value but excluding gunny cost.	Ex-depot issue price.			
		Twin Cities	Vizag.	Dist. to Dist.	Within Dist.
1. Long & Short slender and super fine varieties.	Rs. Ps.	Rs. Ps.	Rs. Ps.	Rs. Ps.	Rs. Ps.
(a) Ratna :	119-84 115-42	154-49 159-8	154-49 159-28	154-46 159-25	154-80 159-10
2. Medium slender & Fine varieties :					
(a) Molagolukulu	98-63	118-01	120-39	120-37	120-22
(b) Other varieties	94-65	113-21	115-59	115-57	115-42
3. Long bold varieties :					
(a) Jaya and I.R. 8	84-90	97-76	99-01	100-16	98-45
(b) Other varieties (Akkullu)	80-82	92-51	94-11	95-28	93-56
4. Short bold varieties :					
(a) Padma	81-84	93-90	95-50	96-60	94-95
(b) Other varieties	77-26	89-33	90-94	92-10	90-89

STATEMENT-II

Margins are also given to the Food Corporation of India on the following items at the rates noted against each. Hence the difference between the purchase and issue prices.

	1971-72 Rs. Ps.
1. F.O.R.	2.75
2. Road Transport from Mill point to the Depot :	
a) within the same District	0.31
b) movement outside the District	0.21
3. Railway Freight :	
a) to Twin cities and Visakhapatnam	2.10
b) to places other than Twin cities and Visakhapatnam.	2.20
4. At godown handling receipts and issues	0.50
5. Godown rent :	
a) Twin cities and Visakhapatnam	0.26 p.m.
b) Other Places	0.30 p.m.
6. Transit and storage losses	1.95%
7. FCI administrative surcharges	1.50
8. Interest charges	8.5 %

In addition to the above the State Government collect an administrative surcharge at varying rates. The issue prices of the Food Corporation of India include the margins allowed to them plus the State administrative surcharge and sales tax including tax on tax at 1% and Turn Over Tax at 1/4%. The State administrative Surcharge collected by Government is as follows :

Variety of Rice	Twin Cities	Visakha-patnam	Inter Dt. Movement	Same Dt. Movement
	Rs. Ps	Rs. Ps	Rs. Ps	Rs. Ps
Super Fine	32.20	33.20	31.94	34.00 per quintal
Fine	8.80	11.15	10.94	12.46
Coarse	3.45	5.03	6.04	6.62
I.R. 8	3.93	5.16	6.16	6.2
High Yielding	3.26	4.84	5.85	6.80
Molagolukulu	8.80	11.17	10.94	12.46
Long bold varieties	3.45	5.03	6.04	6.50

The object of levying administrative surcharge is to meet the cost of procurement and enforcement staff of the Civil Supplies Department.

శ్రీమతి కె. జగద్రీశాయి :— నీవిలు సప్లైన్ మినిస్ట్రీస్ రూప్తిలో కనిపించడంలేదు. వారి బిడులు యింకొండ మంజురిగారు సమాధానాలు చెబుతున్నారు.... వారికి ఇంచుగా ఉండని చెబుతున్నారు. వారి అరోగ్య పరిస్థితి ఎట్లా వుంది? మాకి కూడా చెవికి తెలుసుఁఁటాము కదా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— నీవిలు సప్లైన్ మంజురిగారికి ఇంచుగా ఇంచురని చేస్తాలట్లు అయి పున్నారు. అందువల్ల యా మంజురిగారు వారి

తరఫున సమాధానం చెబుతున్నారు. వారి ఆంగ్లేజ్ కూడా ఉప్పుకు చాగు వడు తున్నది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నాలుగు శాకులుగా డివైడ్ చేశారు. దానిని ఏ సాక్షాత్కారమైన చేశారు ? తరువాత టైన్ ధరలలో ఒకచోటకూ ఇంకొకచోటకూ యింత కేరియేషన్స్ ఎంచుకు వచ్చాయి ?

Sri G. Rajaram :—Blocks were formed on the basis of rice growing capacity—paddy growing capacity. The price are different from place to place because of the transport charges and other charges.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప (సల్లమడ) :—రాయలసిను, తెలంగాణాలను కలిపి ఒక తోనుగా చేసినట్లున్నది, కృష్ణా, గుంటూరు—సత్కయిలు తున్నచోటనే ఒక తోనుగా ఉన్నది. విశీరం కీమకోలేదు. ఇదేమి వద్దకి ?

శ్రీ కి. రాజారాం :—నేను మనవి చేశాను. పాడీ బ్రొక్యూర్ మెంటు దృష్టాల్యి యిం తోన్స్, శాకులూ ఏర్పాటు చేయబడివాయి. పర్మిషు గోరావరి, శ్రీష్టాలలో అధికంగా బ్రొద్యూర్ అవుతుంది, బ్రొక్యూర్ మెంటు కూడా పెదెతున జరుగుతుంది కాబట్టి అది ఒక శాకులూ చేసి, తరువాత గుంటూరు, ప్రకాశం, సెల్లారు కెల్లాలలో ఒక విధంగా బ్రొక్యూర్ మెంటు జరుగుతోంది కాబట్టి దానిని ఒక శాకు చేశారు.

శ్రీ కె. రామనాథం :—అధ్యక్షా. అసలు దేశం అంతా కూడా ఒక తోనుగా ఉండాలనేడి చెబుతూ రాప్ట్రీంలోనే ఇన్ని శాకులుగా విశక్తిచదం ఆనేది ఈరష్టునుకు దారి తీస్తున్నది. ఆహార ధాన్యాలు అందుబాటులలో ఈవదం కుదరదం లేదు. ఈ రోజు రాప్ట్రీం అంతా తిండి కరువు ఉండని చెబుతూ ఎడ్కుటుకూ ధాన్యాలు ఏమీలేదా ? అంగీకరిస్తూ శాకులు కంటిన్యూ చేయవలసిన అవసరం ఏమంది? శాకులు అన్ని రద్దు చేసి రాప్ట్రీం అంతా కూడా ఒకే వద్దతిగా ధర ఉండేటట్లు అందరికి అందుబాటులో ఉండేటట్లు చేయడానికి ప్రభుత్వం అలోచిస్తారా ?

శ్రీ కి. రాజారాం :—గౌరవ సభ్యులు వేరే దృష్టితో కలవిషున్నారు. This is procurement of rice from the millers—కోసం శాకు కు చేశారు. తోన్సులో మొకటి తొనులో 71% of the rice from the millers is procured by the Food Corporation of India. తక్కున నోట్లు 50%, సాలుగవ దానిలో 25% తీసుకుంటారు. ఇది బ్రొక్యూర్ మెంటు కొలకేగాని వేరే కాదు.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—అధ్యక్షా మంత్రిగారు ఈ మేళా వైన ఉంచిన లిష్టులో ఒక స్విట్చాలు వియ్యంమీద 43.48 వైనలు ఎక్స్‌ప్రైసుగా ధర ఔను రైనుకు నిర్ణయించారు. 21.58 వైనలు 21.37 వైనలు మొలకొలుకులు మీద ఇతర వెరైటీస్ మీద 18.55, 18.24 ఇయ మొరణగు ముకక రకం వియ్యం మీద వేసుకుని వద్దు గౌరవ మీద 18.21, 18.48 వేసినారు. ఇక్కడ ఏ సాహసకారులు పెట్టినటువంటి వద్దతిన శాకు మార్కెట్లు ధర పెట్టి యిస్తాన్నారు. ప్రభుత్వం ఇంత ఎక్కువ ధర పెట్టి కూడా సహాయ చేయలిక పోయినంచున ప్రజలు అవస్థ

పడుతన్నారు. ఈ ఎక్కువ ధరలు స్టేటు గవర్ను మెంటు ఏదునా అభిప్రాయం యినీ సెంట్రలు గవర్ను మెంటు నిర్ణయించిందా, లేక స్టేటు గవర్ను మెంటు నిర్ణయించిందా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—పుడ్ కార్పూరేషన్ అఫ్ ఇండియా సంవత్సర సంవత్సరానికి పరిస్థితులనుబట్టి రాప్టు⁹ ప్రభుత్వం యొక్క అభినర్సు, రెవిన్యూ శక్తిపరి, ట్రైనాస్సు శక్తిపరి కూడా ఉట్టారు. వీరందరూ కలిసి సంవత్సర సంవత్సరానికి పరిస్థితుల ఆధారం పైన ధరలు నిర్ణయిం చేసారు. ఇందులో ధరలు ఎక్కువగా ఉన్నవని కూడా ఒకటి పుడ్ కార్పూరేషన్ అఫ్ ఇండియా ఎలం చేసిన మార్జిను ఉన్నాయి. రైండవది రాప్టు⁹ | ప్రభుత్వం ఇంకారే అంత్యిత్యిస్టీబింగ్ ఎక్స్పోస్చెన్స్ కూడా యిందులో ఉలుపుతారు. అందువల్ల వ్యతాప్యసం కనిపిస్తుంది.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, the statement II shows that there is wide gap between the procurement price and issue price. This is falling on the consumer ultimately. At the same time, the godown rent, transit and storage losses, and the F. C. I. administrative charges, interest charges are calculated for one year. Whereas these stocks are in the godowns only for one month or so in many a case. Is it not proper to rectify this defect and calculate the exact storage basis rather than the year basis?

Sri G. Rajaram :—The charges are levied actually on the storage basis only but the rates are fixed per year. The basis for the fixation of rates is per year but actually they are charged on the basis of storage.

Sri N. Ramachandra Reddy :—No, Sir. I do not think so. Let the Hon. Minister verify this thin. When a discussion was held previously, it was agreed that it was on year basis and not on the quantity which was held in the godowns.

శ్రీ కె. రామనాథం : అధ్యక్ష, మిల్ల్ మండి ప్రొక్కూర్ చేయడం కోసం కోన్ పెట్టామన్నారు దానికి మారుగా పండిన బోట రెతు కొరకు ఉచిత ఈ డిస్ట్రిక్షన్ లో తీసివేసి మొత్తం రాప్టు¹⁰ అంతా ఒకే కోన్ లో చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ప్రస్తుతానికి అటువంటి ఆలోచన విషిట్ లేదు

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఆధ్యక్ష, గత సమావేశంలో ఆవోడి విదానంలో క్రొట్ కండిషన్ ను ర్పుప్పు పాలనీ స్టేటు మేట్ యిస్టరని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇస్కుడు మంత్రిగారు చెప్పిన దానినిబట్టి పాతపాలనీ కంటిమ్మి అవుతోందని తెలుపోంది. అందుచేత దీర్ఘ విషయంలో పాలనీ నిర్ణయిం తీసుకోలేదూ? దాని గురించి ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటన చేస్తారా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఇంతవరకు పాలనీలో తీసు చేంక్ష లేదు చేంక్ష అఱువున్నామను ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటు మెంబు చేస్తారు.

(శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— గత సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి గారు కేటారికల్ గా ఒక సేటుమొటు ఇచ్చారు కరువు పరిస్థితి దృష్టాన్తి కొత్త విధానం చేపడతామనాగ్నరు అందుచేత దీని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రాప్యారు మెంటు విషయంలో రేటు తగ్గించే విషయంలో సింగిలు గవర్నరు మెంటు నుచి ఏమయినా నిర్దయం వచ్చిందా ? మీరు ఏమయినా నిర్దయం తీసుకున్నారా ? వారు ఒక ప్రకటన చేయాలి)

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ వి. నరసింహరావు) :— అభ్యర్థి. నేను ప్రాప్యారు మెంటు విషయమై చెప్పాను. ప్రాప్యారు మెంటు విషయమై యింకా ఒక నిర్దయం తీసుకొనడానికి సమయం ఉంది. దానికి ఇప్పుడే నెడ్డో రేపో నిర్దయం తీసుకుని ప్రకటించాలిన అవసరం లేదు సమయం ఉంది. అలోచిస్తున్నాం. తప్ప కుండా నిర్దయం తీసుకున్న తరువాత ప్రకటిస్తామని మానవిచేస్తున్నాను. ధరల గురించి మేము కేంద్ర ప్రభుత్వంలో మాట్లాడినాము. ధరల నిర్దయం అనేది కారి చేతిలో ఉంటుంది కానీ ఈ సంవర్షం ధరల నిర్దయం గురించి యింకా చర్చలు జరపలేదు. దానికి వారు మమ్ములను పిలుస్తారు పిలిచినప్పుడు మనం చెప్ప వలసి ఉంటుంది.

FORMING OF A RESERVOIR ACROSS THUMMURUGEDDA NEAR BAKKAVANI-PALEM VILLAGE, VIZAG DIST.

569—

* 435 Q.—Sri P. V. Ramana:—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether the Government sanctioned Rs. 4,86,000/- in G. O. Ms. No 1855, dated 16th December 1971 for forming a reservoir across Thummurugedda near Bakkavanipalem village, Visakhapatnam Tq. Visakhapatnam District;

(b) if so, whether the work was executed; and

(c) if not the reasons therefor ?

The Minister for Irrigation deputised the Minister for Minor Irrigation and answered the questions (Sri P. Narsa Reddy):—(a) Yes Sir.

(b) No Sir.

(c) For want of adequate provision in the Budget for new Minor Irrigation Schemes, the scheme could not be taken up in 1971-72. The possibility of taking up the scheme this year is being explored.

(శ్రీ వి. రమణ :— దీని గురించి ఓ.ఐ.ఎస్.ఎచ్.చేశారు. రూ.4,86,000లు ఇంక్కను చేసిన తరువాత డెఫినిట్ గా తీసుకుంటామనే గ్యారంబీ తుండూలి కదా మరి ఎందుకు ఆపేశారు? స్పృషంగా కారణాలు చెప్పాలని కోరుకున్నాను

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:—దబ్బు లేకపోవడం మొదటి కారణం. రెండవది ఏయితే ఈ కాన్ మొట్ ఏరియాలో ప్రపోజు చేయబడినది అక్కడ యిలాంటివి యింకా రెండు మూడు స్క్రూమ్యు తీమ్స్ బడినవి. 40 దుకు ఎన్. ఇ వాల్టేరు సర్క్రూలు అభిప్రాయపడినది ఏమిటంచే ఒకసారి పునరాలో చనచేసి ఈ స్క్రూమ్యు ఒకసారి కటిన తరువాత అయికట్టు అక్కడ వస్తుందా లేదా అనేది పరిశీలనచేసి గపర్ను మెంటుకు వార్మియాలని చెప్పడం ఐరిగింది అది అయిన తరువాత త్వరగలో తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం ఆర్. డీన్:—అధ్యయా. ఇటువంటి స్క్రూమ్యు మేఘాద్రిగడ్డస్క్రూమ్యు 4 కోట్ల రాపాయలు కాంక్ష నచేసి 40 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఏ కారణంవల్ల అక్కడ అపుదల చేశారు? ఎందుకంచే అక్కడ 4-5 లక్షల జనాభాకు అక్కడ ముచి నీరు సరఫరాచేసే స్క్రూమ్యు అది మరి ఆపేయడానికి కారణం ఏమిటి?

Sri P. Narasa Reddy:—That is a separate scheme Sir. గోదావరి దైవర్షును స్క్రూమ్యు గపర్ను మొట్ ఆఫ్ ఇండియా కాంక్ష నచేసిన తరువాత....

శ్రీ పి. సన్మానిశాసు:—అధ్యయా. అసలు క్వోచ్చను తైవట్టు అయిపోయింది. ప్రశ్నలో ఉన్నదాని గురించి చెప్పినియకుండా సేఫ్హాద్రిగడ్డగురించి ఆడుగు తున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఆర్. డీన్:—అది కూడా ఆపేసిన స్క్రూమ్యు అదిమాడా కావాలి కదా.

శ్రీ పి. వి రమణ:—పరిశీలన అంతా అయిన తరువాత జీ. ట. డిస్ట్రిక్టు చేసినారు. దాని నఱిలు 1855 డిచెంబర్ 16-12-71 ఇంకా పరిశీలన చేస్తున్నాం అడవమునకు కారణం ఏమిటి? స్వయంగా రిశీలనచేసి ప్రణలు బాధపడనస్కర లేకుండా ఆర్థరు యిచ్చేటట్లు చూస్తారా?

Sri P. Narasa Reddy:—The catchment area is surrounded by hills. In view of the rain-shadow catchment area, the yield anticipated could be examined.

శ్రీ పి. సన్మానిశాసు:—ఒకసారి ఏప్పిమేట్ చేశారు. మరల రిఎస్ట్రిమేట్ చేశారు. ఎన్. ఇ. గారు మరల చేస్తారని అంటున్నారు. ఇటువంటి కరువు రోజుల్లో ఆస్ట్రోపాలస్ట్రాం చేయడం న్యాయమా, మా సీలాలో కొత్త పనులకు రెలక్షణం చేసినట్లు లిఫ్టెటులో చూపించారు. దానిలో ఒక లక్ష రూపాయలు బార్మీషైట్ చేసినట్లు లిఫ్టెటులో చూపించారు. దానిలో ఒక లక్ష రూపాయలు దీనికి కేటాయించి చేయవచ్చునుకూడా. అలా త్వరగా చేసేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:—ఈ సంవత్సరం ఇనికాదు. 71-72 లో ఎందుకు కాశీదని అంటే నేను అలా చెప్పాను. జ్యాక్స్ వర్డ్ ఏరియాన్ స్క్రూమ్యుకు రెలక్షణం, న్యాయిక్కిమ్ముకు ఉపన్యార ఈ సంవత్సరం బిడ్జెటు ప్రావిష్ట వుంది. రిపోర్టు వచ్చిన వెంటపే చేసే ప్రయత్నం చేపామని మనచి చేస్తున్నాను.

CHILAMAKURU TANK IN KAMALAPURAM TALUK

570 -

* 1026 Q.—Sri R. Seetharamaiah (Kamalapuram) :—Will the hon Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) the year in which Chilamakuru tank in Kamalapuram taluk, Cuddapah Dist. was constructed and the amount of expenditure incurred by the Govt. for its construction;

(b) the year in which the said tank was breached; together with the reasons therefor;

(c) whether there were any defects in the plan prepared by the engineers for the construction of the tank,

(d) whether the said tank has been repaired for the second time after it breached and if so, the amount of expenditure incurred therefor;

(e) the present condition of the said tank and whether the Govt. have taken steps to reconstruct it;

(f) the extent of land (in acres) which can be cultivated under the said tank, and

(g) whether canals have been dug to irrigate the lands and if not, the reasons therefor?

Sri P. Narra Reddy :—(a) The work was started in May 1963 and the expenditure incurred is Rs 3,17,318

(b) The tank breached for the first time in July 1964 due to un-precedented floods and concentrated precipitation in the catchment area. This breach was repaired but the bund breached again in September '63 due to heavy rains and sudden inflow into the tank.

(c) & (d) :—No Sir.

(e) The bund is almost completed except for closing of the breach that occurred on 7-9-1968. The other works such as escape culgulah and head sluice etc. are also almost completed. Necessary provision has been made in the Revised Estimate for the remaining works under the tank. The Revised Estimate is under examination.

(f) 276 acres.

(g) Excavation of channel was tackled for some portion and stopped. This will be taken up along with the other works which are yet to be completed.

శ్రీ ఆర్. శిథారామయ్య :— ఇది ఆరుసంవత్సరాలనుండి కఱుపుప్రాంతంగా వుండి ప్రజలకు పనులులేక వలన పోషుచ్చారు. ఈరగా చేయించడానికి పూనకొంటారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— 8-5-72 న ఎస్. ఆ. గారికి ఉత్తర్య ఇవ్వడం అరిగింది. ఈ సంవత్సరం డార్టీట్ నిలిఫ్ వర్క్స్ ప్రాక్రింద చేయాలని ఎస్టిమేట్ ని పరిశీలనచేసి కాంక్ష చేయాలని ఉత్తర్య జారి చేయడం అరిగింది.

శ్రీ అం. సితారామయ్య : — రాదాపు గె మాసాల్క్రొండట చెండక్స్ విలిచాను లది సి. లెవెల్ లో పుండి. అన్ని మాసాలు అంగ్రేడ పడి పుండ టాండి చారణా ఏమిటి?

శ్రీ హి శర్మారెడ్డి — ఇంతకు మండు చెండర్ వచ్చింది అది 49.9 ఎక్కు దారికి ప్రఫుత్తయం ఒప్పు లోలేదు తిరిగి చెండక్స్ విలిచి ఎట్టి మేట్స్ పరిశీలనాలని ఎన్. ఆ వారికి ప్రాయం ఒప్పింది.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

S. No. 570 A.—

SCARCITY OF DRINKING WATER IN TIRUPATHI; CHITTOOR DISTRICT

S. N. Q. No. 1530-A - Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy:— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is acute scarcity of drinking water in Tirupathi, Chittoor District and Gudur and Kavali of Nellore District;

(b) the steps taken by the Government and the Municipalities concerned to meet the situation;

(c) whether the Tirupathi Municipal Council has appealed to the pilgrims all over the country to put off their visits to Tirupathi in view of the scarcity of water; and

(d) whether it is a fact that the colleges at Kavali have been closed due to scarcity of drinking water?

Sri M. Manik Rao:—(a) Yes Sir.

(b) Tirupathi Municipality has taken up the work of deepening 80 existing wells and the work is almost completed. The Municipality has also removed the silt from infiltration well of Mangapuram infiltration gallery by which the supply of water has been increased by 50,000 gallons per day. The water is being supplied to the scarcity areas of the town by tankers. With a view to improve the water supply position on a permanent basis, the Government have sanctioned the Kalyani Reservoir Scheme costing Rs 299 lakhs which has been taken up for execution.

The Kavali Municipality has deepened 45 existing wells and water is being supplied by the tankers to the scarcity areas.

The Gudur Municipality has made temporary arrangements for pumping of water from two filter points to tide over the present scarcity. The Collector of Nellore has sanctioned from drought relief funds Rs. 39,500 with which the required pumpsets have been purchased and erected and water is being pumped from the filter points.

(c) Not known.

(d) It is a fact that the College at Kavali has been closed but the reasons therefor are not known.

శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి : — తిరుపతి మండలంలో వారి జీవితాన్ని చేశాము ఇది కొంతాలనుండి యాక్రొలు ఉన్నడకు రాకండి, ఇక్కడ ప్రభువు ముచినీటికి అల్లాచ తున్నారు అని దేశం అంతరులు పేమహాంగ లంకణి రాజద్రు అని డబ్బిసిపాలిటిపీ, పకటన చేస్తే ప్రభుత్వం మీ చేషటేరి నీ నుండి ఫైలో పున్నదంబి అది ఫౌర్ రమ్పెన చిమయ్యి ప్రభాసమంగి ఏప్రెల లంకణి వచ్చిపుషు కళ్ళాడి రిజర్వ్యూయర్ కు ప్రాంగంఫోస్ట్వం జిపించాలు. అది నీ నుండి పోయింది, కావలిలో సూక్త్ల్ని, కాచేల మూసిపాలిటీ చేశారు. రెండు వ్యక్త్యుల నీరు ఇస్తే చాల్ పరిశీలి అక్కడ పుండి నీ మాచు నో బాంగ్ కెపాసిటీ పెంచాని ప్రజలు అలఱి చేస్తున్నారు. ఈ మూడు ఏ చిపాలిటీ ప్రభుత్వార్థి అక్కడ నీటిసమ్మై విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకోయిన్న చర్చలు ఏమిటి?

శ్రీ ఎస్. మాట్లా రావు : — ఒరపతిలో 8 శాఖలు శీపెన్ చేయకానికి ప్రియతాన్నలు ఇక్కగుటన్నాయి. అక్కడ కలెక్టర్ బు మంగాపురం గ్రామం, మపర్కు ముఖ ప్రక్కన 60 వేల రూపాయలు భర్యతో వచి ప్రారంభించాలి, కావులను లోతు చేయడానికి ప్రియత్తిస్తున్నారు. చిత్తాను కాప్టు ము, రిపుపతి మునిసిపల్ చైర్ మన్సు చేసు కాపట్టు చేస్తూనే వున్నాను. మొత్తం నీ నుండి నీ మ నో శా పు ల కీపెన్ చేసినా లో పల వాబర్ తేసంచితల్లు ఇబ్బంది ఎస్తున్నది. ఈ సమ్మను పరిష్కరించటా కి కళ్ళాడి రికర్యూలర్ ప్రారంభించాము ఎజిక్యూర్లీవ్ ఇంజనీరును పోస్టు చేశాము. He is working there. Preliminary survey is over. The Government is firm to complete the work tentatively by the year 1974, అని ఉప్పి మని చేస్తున్నాను. కావలి విషయంలో శ్రీకృతి లంపండి 8 టాంకర్స్ నాగార్జునసాగర్ నుండి టాంకర్స్ పుంపిస్తున్నాము. నేను కావలి, శాధూరు వెళ్లి పరిశీలనలు స్థాయింగా చూశాను. 9 లక్షల మాపాయలతో స్క్రూమలు ఉయారు చేశాము ఎజిక్యూర్లీవ్ ఇంజనీరును. సూపర్ రెండ్మెంట్ ఇంజనీరును ప్రార్థించాడు అంజనీరును పిలిం మాట్లాడాను పర్మిసింట్ సోర్టెస్ ను తొంగా చేయాలని ప్రభుత్వం అనుకొంచున్నది, చేస్తుంది అని మని చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి డి. ఈక్కరీబాయి : — అధ్యంతా, ఇని చాలా విచారణ రమ్పే సంగతి. Has the Tirupathi Municipal Council appealed to the pilgrims all over the country to put off visits to Tirupathi in view of the scarcity of water? ఈ విధంగా ఒప్పుమంటున్నారా మంగ్రిగారు అల్లా అప్పు చేయబడింది, మొత్తం దేశమునుండి యాక్రొలు రాకపోతే దేవాలయం అదాయం పోతుందనే సంగతి తెలియిదిగారు శిరులేపండాపోయి మొదటిసారిగా యిట్లా ఆపీలుచేయడం ఉరిగింది. రెండవది, కావలిలో కాలేజీలు, సూక్త్ల్ని కోసి అయిన 10గతి ఎప్పుడు తెలిసింది? కోసి చేయడమువల్ల విధాన్సుల విశ్వేశాడు అవుటుంచుడా, నీరు ఎందుకు సప్పయి చేయలేకపోయారు?

శ్రీ యం. మాట్లా రావు : — ఇప్పుడే మని చేశాము. ఒక చిత్తారు ఔళ్ళాలో నేగాదు మొత్తము రాయలసిమలోనే కంటిన్యూల్గా మూడు సంవత్స

రాలుగా నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఎప్పుడు నీటిశాధ వుంటుందని సభలో వింటున్నాము కంటిన్యూన్ గా మాడు, నాలుగు సంవత్సరాలనుండి నీరు లేనందుకల్ల ప్రఫుత్తుము యిత చెద్ద స్థిరుము తల సెటిండి. కంటిన్యూన్ శాఖిన్ వల్ చిత్తారులో సేగాదు మొతము రాయలసీమలో ఎన్నో ప్రాంతాలలో తెలంగాచాలలో ఎన్నో ప్రాంతాలలో నీరులేని హస్తికి వుంది. ముళ్ళుగా తిరుపతికిగాని కావలికిగాని ఏమి సహాయం కావాలంకై అది చేస్తున్నాము రైట్ మేసేజరుతో మాట్లాడి వ్యాగన్ తో నీరు సహయి చేస్తున్నాము అక్కడ నీరు రొరకడములేదని Now they are happy.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి — కళ్ళాణి రిజర్వేషనుము ప్రారంభించారని చెబుతున్నారు, ఎస్టి మేట్పు తయారు అవుతున్నాయని ఒక వైపు చెబుతున్నారు, ఎస్టి మేట్పు తయారుగాకుండా మంజూరు గామండా ప్రధానమంత్రిగారిచేత కేవలము ఎన్నికల వాగ్గానాలకొరకు దాని శంఖుస్థాపన చేయించారా? పని జరుగుతుంచే ఎంతపని ఇరిగించో అచ్చితంగా చెప్పాలి. కావలి విషయము, కళ్ళాలలను మూసివేళారు, ప్రైస్‌మూక్లోను మూసివేళారు, వాటిని తెరిపించగలరా? నీరు సహయి అయ్యెవరకు తెరిపించమని అక్కడ మేసేటే మంట వారు అంటున్నారు, 20 రోజులనుండి మూసివేయబడి వున్నాయి ఏ విచంగా తెరిపించగలరు? పోతే గూడూరులో వున్నటువంటి పైప్స్ త్రుపుపట్టి వున్నవి, వాటిని పెంటనే ఫేట్ చేస్తారా? ట్ర్యాంక్ కపాసిటీని చెంచి తెగాని లాభము లేదు, మరిచానిని ఏ విధంగా ఎదుర్కొలదు?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :— అధ్యాత్మా, చాలా గట్టిగా చెబుతున్నాను. ఈ ప్రిభుత్వము ఒక నిష్టయం తీసుకున్నది ఎస్టి మేట్పు చాంకన్ అయినని, సాంక్లన్ అయినతరువాత 2 రీల్ లక్షల పని ప్రారంభించడానికి—ప్రధానమంత్రిగారు శంఖుస్థాపన చేళారు—వర్షక్క కొరకు అక్కడ ఎగ్గిపూర్ణటివ్ ఇడజసీరు హాసుమంతరావుగారిని పోస్టు చేళారు, ఆయన సైట్ మీద పని చేస్తున్నారు, పెద్ద పార్టీకి, పీరిమరలి సర్పీ కంపీటు అయింది, చెండక్ కాల్ అయినని, చెండక్ పైన్ నల్కై అవుతున్నాయి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— చెండక్ పైన్ నల్కై కాకముండే పీరిమినరి సర్వే అంటున్నారు.

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :— పీరిమినరి వర్క్. గూడూరు విషయంలో కేను స్థాపంగా వెడ్డి చెప్పాను, చూకాను, అక్కడ పైప్స్ ఎప్పుడిఁ 1981 లో వేళారు, అని చేంకే చేయాలని పర్సనల్ గా యినస్ క్రీప్లీస్ యిచ్చాను, తిరుపతిలో వున్న ఎల్. ఇని పిరిపించాను. చానికొరకు 2 48 రఫ్ గా ఎస్టి మేట్పు తయారు చేయాము, పైప్స్ పెట్టి, పెంటనే రెండు ఫీలర్ పాయింటును యిచ్చి చేయాలని ప్రిభుత్వ అలోచనలో వుంది. గూడూరు, కావలి పార్టీబ్లమ్స్ పర్కుసెంట్ గా నాల్ఫ్ చేయాలని ప్రిభుత్వము గట్టి నిష్ట యమతో వుంది.

MATTER UNDER RULE 341

re : Famine relief programme in Telangana

Mr. Deputy Speaker :—There are certain notices given under R. 341. One is given by Sri Rangadas, A. Chakradhara Rao and others.

The notice reads as follows :

"The districts such as Mahaboobnagar in Telangana area are in a grip of acute famine. I want to bring this matter to the notice of Hon'ble Chief Minister and request him to make a statement on the proposed relief programme to meet the situation. Hence I request that this notice may kindly be admitted."

(శ్రీ కె. రంగారావు :—అధ్యాత్మం ప్రాంతములో యిందు ప్రభుత్వము యిన్నివ్వన రేవు ఫాల్ట్ సైట్ మెంటు ప్రాంతము ఉండు ఉని చును 30 శాతము వరం తల్కువగా పుష్టికు తేలింది. ఈ ఆగస్టుమాయా 30 లింగములు తేసేను అనుకుంటాను—దాఢాపు 30 శాతము వరం తల్కువగానున్నట్లు తేలుతుంది. రాష్ట్రములో ప్రత్యేకీ కెలంగాడ ప్రాంతములో పశువులు మేత లీవ అల్లాడి పోతూ, లారీలకొలది మేలను, గొడ్డలను, అవులను ప్రాంతాబాదు కు తీసుచుట్టి రెండు సూడు అయిదు రూపాయిలవరకు యిచ్చి మేపుకఁటున్న సందర్భాలు పుంటున్నపి ప్రజలకు తిండి లేదు, మిల్లెట్టుకుడా దొరకడమిలేదు. శ్రీసురంపాయిలు రూపాయి 12 ఆచాలపెట్టి తెరలు కొన్నియి కొంట ఇం పెట్టికి వున్నది. త సమావేశములో గౌరవసీయ ముఖ్యమండిగాగువుకోనే రో ప్రకటన చేశారు, మేము రిలీఫ్ మెషర్ కు తీసుకుంటున్నాము, మీరు యిండికు వెళ్ళసరికి పనులు చాలావరకు ప్రారంభించబడుతాయి, ఎవరికి ఎలాంటి కొరత వుండదు, తిండి కొరత వుండకని సెలవిచ్చారు, మేము మా నియోజకవర్గాలు ఒకటి రెండు రోజులకొరకు వెళ్లి చూసే, ఆనాడుకాండుగడా సేటపరకుకూడా యా పనులు ప్రారంభించబడలేదు. అపోరథాన్నాలను ఎక్కువగా సాధుయిచేస్తున్నామని వారు సెలవిచ్చారు, కానీ ఆపోరథాన్నాలు లేక ఆక్రితో అలమటించే పరిశాశం ప్రఫలకుకూడా సరిపోవడమిలేదు. అన్నివ్వర్గాల ప్రతినిధులు యక్కడ తుండి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చిన సందర్భములో ముఖ్యమండిగారు చేసిన సేటుమొంటును పట్టి చాలా ఆశవడ్డాము. తప్పకుండా రిలీఫ్ దొరుకుండని అణించాము. కానీ దురదృష్టవాళ్తు, ఎక్కుడ లోపము ఇరుగుపుందో తెలియదములేదుగానీ ఇంత వరకు నిఱముగా కరువు నివారణకొరకు పనులు ఇరుగడములేదు, లేఖచుకు పనులు దొరకడములేదు. పశువులకు మేత జనలు దొరకడములేదు. మా ఎయికలో 1800 రూపాయిలకు ఒక లారి లోడ్ చోపు నున్నట్లు తెలియదు, చరిత్రలో ఎప్పుడు వినలేదు. ఇలాంటి ఘోరమైన పరిస్థితులు వున్నా, ప్రభుక్కారికి ఇంకంటే ఎటువంటి అత్యుధ, ర పరిస్థితులు వచ్చిపున్నమ కట్ట తెచ్చిపుంది ఇందుగుతున్నాను. నూస్తాము, చేస్తాము, పరిశీలిస్తాము, కొవ్వు కోట్లు రూపాయిలు ఇంట్లుమంటే ఎప్పుడు చచ్చిన కరువాత ఇస్తారా ? మనదగ్గల ఈ ఆచారము వుండి, ఎవరైన చచ్చిపోయిన తరువాత పద్మశుభ్రాంగా అపీ పైటిల్ యివ్వేది, చచ్చిన కరువాత

ఆపోరథాన్యాలను సట్లయిచేస్తారా ? ఓకొక్క ఆవును మూడు నాలుగు రూపాయలకు అమ్ముకుంటున్న పరిస్థితి ఆఫీశర్లకు తెలుసు, యూ పరిస్థితులు తెలిసినా ప్రభుత్వము తక్క దర్జీల తీసుకోకుండా అప్రథావైన సమర్పణలకు ఎంతో ప్రాధాన్యము యిస్తూ ప్రథావైన సమర్పణలకు ప్రాధాన్యము యివ్వకుంటే, ప్రజలకు యింతకంచే నిర్దిష్ట ముచ్చేసే ప్రభుత్వము వుందా, ముందు వుంటుండా అని ఆలోచించవలసివస్తుంది. మంత్రులను పంపిచారు, జిల్లాకు ఒక మంత్రి వెళ్లారు, కొన్ని ప్రదేశాలలో వెళ్లిన మంత్రి, దుర్బల్పవశాత్తు, ప్రజలు మొగ పెట్టుకుంటే వినని సందర్భాలుకూడా వున్నాయి, నేను ఎగ్గాజరేచ్ చేసి చెప్పడం లేదు. కొన్నిచోట్ల ప్రజలు మొరపెట్టుకుంటే వారిని తృప్తిరించారు, వారి చేతుల్లోనీ కాగితాలను లాక్కున్నారు, మాకు అన్ని తెలుసు, మేము చేస్తా మన్నారు, చేసింది ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. యిద్దాంగా ప్రజలప్రాచాలను చీమ ప్రాచాలకంచేకూడా అధ్యాన్యంగా చూస్తున్న ప్రభుత్వ విధానాలు ప్రజలు గాని శాసనసభగాని హర్షించడగిని ఎఱు కాబట్టి తమద్దూరా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరేచేమంటే, మాటలను చేప్పి ప్రజలను సంతృప్తి పరచలేదు, నియోజక వర్గాలలో ఏ శాసనసభ్యుడు తలంపుత్తుకుని తిరిగే పరిస్థితిలేదు, ముఖ్యమంత్రిగారు యి ప్రథాన్యమైనటువంటి శాధ్యతను అర్థము చేసుకొని వెంటనే యుద్ధసమస్యగా దీనిని యుద్ధసమస్యగా తీసుకొని పనులు చేయాలని ఆధికారులకు ఆదేశాలు యిస్తున్నారు — కానీ ఆ ఆదేశాలు పాటింపబడడంలేదు, నుండు పాటించే అవ కాళములేదు, కాటటి ముఖ్యమంత్రిగారు యి విషయానికి అన్నింటికంచే ఎక్కువ ప్రాధాన్యము యిచ్చి ఆధికారుల వెంటవడి ప్రజలయొక్క ప్రాచాను, పశువుల ప్రాచాలను కాపాడవలసిన శాధ్యత వారిమీద వుందని, యూ విషయ ములో తగిన చర్యలు తీసుకునే సేటుమెంటు వారు యివ్వాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ పి. ఇన్నార్నన కెడ్డి (మహాబూబాఖాద్)):— అధ్యక్షా, ఈరోల్లు ఆంధ్ర ప్రతి కలో మొదటి పేశిలో ఒక వార్త వచ్చింది. అమ్ముంజిల్లాలో కోయలు తమపిల్లలను అమ్ముకుంటున్నారు. అమ్ముంజిలో వారికి కూలిపవనులు దొరకడంలేదు వారు తమ పిల్లలను అమ్ముకుంటున్నారట. పిల్లలు లేని ధనవంతులు ఆ పిల్లలను కొనుక్కుంటున్నారు. ఇది చాలా కోచనీయమయిన విషయం. ఆకలి చావులు ఉన్న విషయం ప్రభుత్వం గమనించాలి. హైద్రాబాదులో గౌడ్రు మాంసము ధర తగినట్లు వార్త వచ్చింది. అన్ని గార్మిమాలలోను, జిల్లాలోనూ పశువులను అమ్ముకుంటున్నారు. ఆక్కడక్కడ ఆకలి చావులు ఉన్నాయి పరిస్థితి చాలా చాయిణంగా ఉంది. **(శ్రీ రంగదాసుగారు చెప్పినట్లుగా పంచాయతి సమితులలో సర్పంచ్లు ఉండే ఆవకాశం లేకుండా ఉంది.** పీపుల్ పెర్మిట ఎక్కువగా ఉంది. వరంగలు జిల్లాలలో నీరు లేనందువలన విద్యుత్తులు ఉద్యోగస్థులు వారి పనులు మానుషుని కిందితో దూరప్రాతములనుంచి శాశులనుంచి నీరు తెచ్చు తోటున్నారు. మత్తులు వెళ్లారుగాని ప్రకుమమయిన చర్యలు తీసుకోలేదు. పచిళ్లోట్ల యా. అంచ్చారు. కొత్త పనులు పచ్చి ప్రారంభించలేదు. వెంటనే పచ్చులు ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు : —అశ్వాను, ఒక విషయం చెముతాను. గత సమావేశం తరువాత ఒక జాముంటు సెలక్టు కమిషన్ సమావేశం తస్వ యిం ప్రీఫ్షఫ్టుంచేసిన కార్బ్రూక్రమము ఒక కరువు కాటకాలచుయినేకాని మరో-టి చేయలేదు. ఇంతులు ఉన్ని ప్రాంతాలకు వెళ్లారు. నేను డిగ్రీ వెళ్లాను. **శ్రీ ఘక్కర్నీన్ ఆశీ అవమ్ముదుగారు ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడను.** 13 కోట్ల రూ. లు మంజారు చేశారు, ఇప్పుడు గంభీరమయిన వరిష్ఠితి ఉడనే విషయం అంగీకరించున్నాను చాలా చురుకుగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఇంపరకూ ఆచుకోటి రూ. లు మంఝారుచేసి కలెక్టనులు ఇచ్చామను. ప్రశ్నశ్యం తరపున ఇచ్చిన రిలిక్షిసంగతి చెప్పాను. అక్కడ వారు ఏ ఏ కార్బ్రూక్రమాలు చేశారో నేను చెప్పడం లేదు రేపు కాక ఎల్లండి దార్ట్ స్టానింగు స్క్రూము రారు ఇక్కడకు వస్తున్నారు వారు ఎంత డబ్బు ఇస్టారో చెబుతారు నాలుగవ తేదీన నాకు తైము ఇస్తే ఒక కన్సాలిచేపెడ్ లేటుహొంటు డి ట్రైలు వేజు, తాలూకావేజు ఎంత డబ్బు మంజారు చేశారో ఏ వసులు చేశారో ఒక స్టేషన్ మెంటు ద్వారా ఇస్తాను. ఇప్పుడు మాత్రం మా ఫిగర్సు ప్రకారంగా ఆరుకోట్ల రూ. లు ఇంశిష చేశారు వారు 18 కోట్లు మంజారు చేశారు అందులో పదికోట్లు అప్పులకు ఎనిమికించోట్ల రూ. లు కొన్ని కార్బ్రూక్రమాలకు కేటాయించారు ఇంకా ఇస్తామన్నారు. నాలుగవ తేదీన అంకై ఒకటవ తేదీక వారు ఇక్కడకు వసంయ ఒకటి రెండు తేదీలు కూర్చుని వర్ధిస్తాము. మూడవ తేదీ మాకు కొరిలేట్ కు తైము కావాలి. నాలుగవ తేదీన సమ్మగ్రమయిన ప్రకటన చేస్తాను

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి : —[ప్రకాశం డిస్ట్రిక్టు, గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు ప్రీమిషయిప్రదగ్గారు పర్యాటించారు. మేముకూడా ఉన్నామని. గార్టింగు వస్తూచుని వసులు ప్రారథించమని చెప్పారు. కాని అక్కడ ప్రకాశంజిల్లాలో కలక్కరుగారు మాకు గ్రాంట్సు రాలేదు, పసులుచేయము అంటున్నారు.

Sri P. V. Narasimha Rao : —Every district has been allotted money. There is no exception in any district. నేను ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను నాగిరెడ్డిగారు చెప్పారు ఒక గంటలో వల ప్రకాశం డిస్ట్రిక్టు డి.ఐ.ఆర్.ఐ. ను ట్రీంకు భోనులో కాంటాక్టుచేసి ఎందుసు డబ్బు మీకు రాలేదు ఎందుకు పసులు ప్రారథించలేదు అని అడుగుతాను రిలీషు అందలేదు ఎన్డానికి వీలులేదు. చెలిగార్మిస్టుద్వారా అందరకూ రిలీషు చేశాము నేను ఇప్పుడే కనుక్కుంటాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వథ్రన్నచేట) : —అయికోట్ల రూ. లు రిలీషు చేశాన్నారు. ఏ ఏ జిల్లాలకు ఎంత ఇచ్చారు, ఏ వసులు కొర్తుగా ప్రారథించారు అసే వివరాలు మాకు కావాలి. మూడువంతులు డబ్బు వరంగల్లు జిల్లాలో పాతవసులకు అడ్డసుచేశారు రిలీషు అయిన తరువాత ఏ ఏ వసులు చేపట్టారో తెలియచేయాలి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు : —ఏవీ జిల్లాలకు ఎంత రిలీషు చేసినది కావాలడి తెప్పిస్తాను. మాకు 341 నోటీసు ఇప్పుడే వచ్చింది.

శ్రీ యస్. వెంకటయ్య (కొడంగార్): - మా మహాబూబ్ నగరు జిల్లాకు ఏమీ అభాష్ కాలేండి

శ్రీ వి. నరసింహరావు : — మహాబూబ్ నగరు జిల్లాకు పది లక్షలు రూ. లు ఇచ్చారు కానాలంటే కిక్కన జిల్లాలలికూడా తెప్పిస్తాము.

శ్రీ వి. కృష్ణ : — ఇష్టదు రెండు విషయాలు ఉన్నాయి. ఇంక్కడినుంచి గిర్ిత్ కైచాంపించాను. కానీ కలకత్తు కొండమంచి ఇంకా రాలేదు అంటేన్నారు లూ నిషయం ఇస్ట్రైట్ చేయాలి అందరు లంకక్కు ఇతర్పు ఉన్నారీ. అటుసాం క్రీంటిసాం మాఖ్లిమంత్రిగారు యి...ఎల్. ఏన్ అంతా : దీని చ్చించాను డ్రోక్ పచుల విషయాలో మిచులనుంచి ప్రపాంజలును తెప్పిస్తామాన్నారు. అది ఎండావరకూ దేశారో ఎక్కుపిడైల్ చేయాలి మాయం యల్ ఏన్ కు ఏమీ ఇష్ట్రైప్స్ మను రాలేదు. దిలే అనధానికి వీలులేదు రిగుస్కూడా 25 వరకూ ఇంటిషలో ఉన్నాయి.

60 రిగ్స్ లో 25 రిగ్సులు మాత్రమే వనిచేస్తున్నాయి. ఇదివరకు జిల్లాకు ఒకటి పంచించారు. నురుల యా సెల బెంక తార్కికు 12 రిగ్సులు, ఈ సెలాఫలుకు 8 రిగ్సులు పెంత్తే 20 రిగ్సులు కండిషన్ లోకి వస్తాయి అన్నారు. జిల్లాకు రెండు పంచిస్తామన్నారు మిగిలిని అవి వచ్చినప్పుడు పంచిస్తామన్నారు అపికూడా జిల్లాకు వెళ్లినాయో లేవో, ఎందుకే తనంటే కొంచెం లేవని కలక్కున్న చెబు తున్నాదు. అందుచేత యా మాడు విషయాలో వెటునే గవర్నరు మెంటు రంక్రీకు ఎర్రాడ్స్ న్నీ మెంట్ మీ యినస్ట్రీక్స్ నీ యివ్వోపోతే కాంప్లికేషన్ నీ వస్తాయి కాబట్టి అది చేయాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మీ కాపూళి (ఖువసురి) : — సభ్యులండరూ దీని విషయములో చాలా ఆత్మతత్తో ఉన్నారు. అన్ని జిల్లాలవరిసితిగురించి సభ్యులండరూ చరించేందుకు ప్రత్యేకం లి, 4 గంటల సేపు అవకాశం యిన్నే ఒక స్టేట్ మెంట్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : — ఇంతకుముందే ఒకరోజుఅంతా నీనిమీద చర్చ చేసినాము.

శ్రీ కొండా లక్ష్మీ కాపూళి : — ఆ చర్చ ఇరిగి 10, 12 రోఫలు అయింది రా. తా లేట్వీ సెవలన్ మెంట్ కు గవర్నరు మెంటు యేమి చేంది. సభ్యులండరూ యా హవ్వన్ లో చెప్పుచునే అవకాశం ఉంటుంది. ప్రషాంతు యా జామ పరిసితి ఇష్టయింటో సభ్యులు చాలా ఎల్లీగా ఉన్నారనే విషయంకూడా తెలుస్తుంది. ఇది ఒక్కాట మా అసంఖ్యి సభ్యులు చెప్పుకొనే భోర్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : — I will consult the BAC and let you know. ఇష్టదు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట సెలవిచ్చారు. అది యేమిటంటే సీరు 4 వ తేదీన వెట్టిరట్టయి తే సేను సమగ్రమైన యిన్ఫోర్మేషన్ తీసుకువచ్చి, మీకు కావలసిన భోగట్టా తెచ్చి యిస్తానని చెప్పారు.

శ్రీ వి. నశ్వనారాయణ :— అజ్ఞర్షు మెంట్ మోషన్‌మీన నా సంతకం కూడా ఉంది

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఉంది. చాలామంది సభ్యులు యా విడంగా యిచ్చివచ్చారున్నారు. మీ అందరిని కోరేది ఏమిటంచే... Sri Konda Laxman Bapuji has given a good suggestion. I will consult the Leader of the House and the other Opposition Leaders; then the B. A. C. will decide on this request.

శ్రీ వి. నశ్వనారాయణ :— మొన్న ప్రామాణికావరి జిల్లాక లెక్కర్ 400 డిస్టోలు కావాలని గవర్నర్ మెంటుకు వ్యవహరించే యింతవరకు ఆ 400లకు వర్షిష్టు రాలేదు. అక్కడక్కడ పెదుతువాన్నారు. అక్కడ ఉన్న రిగ్సులకూడా ఒకటి చెడిపోయింది. ఇంకాకటి ఎక్స్-డిస్టో కావాలని పంపించారు లి తాలూకాలు ఎఫైట్ అయిపున్నావి. ప్రథమంవారు చెప్పింది వెంటనే అమలు జరగాలి. ప్రథమంవారు చెబుతున్నది వింటూఉంచే చాలా సీరియస్ యాక్స్ తీసుకో బోముప్పారని అర్థం అవుతోంది. కానీ అచరణలో ప్రార్థ అవడంలేదు. అందువల్ల చాలా చిక్కు వరిపితులు వస్తున్నావి. కొన్నిచోట్ల చాలామంది అహార ధావ్యాలు తీసుకుపోవడం, చాలామందిని అరెస్ట్ చేయడం, కొన్ని చెత్తు యస్సీ రిపోర్టు అప్పుతున్నాయి. అందుచేత యా ప్రివెంటీవ్ సెవ్స్ తీసుకోవడం యాక్స్ స్వయంతో రావాలి. అదికూడా ముఖ్యమంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకొని సెలవు ఇంవ్యూని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రంగచాన్ :— అక్కడకు సెంట్రల్ ప్లానింగ్ ఎమిటీ మెంబర్ సమ్మాన్యులకూ కనీసం అసంఖ్యీ మెంబర్స్ అందరిని వారిని దర్శించేందుకు అవచాళం కలుగ కేస్తూరా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :— Sir, I have no objection, if they are agreeable. Let the Leaders of the Opposition meet them.

Sri C. V. K. Rao :— I want to speak.

Mr. Deputy Speaker :— Only those Members will be allowed to speak who have given notice, and not the others.

Sri C. V. K. Rao :— I raise a point of order :

When the Adjournment Motion is given, it gets a priority. It has been permitted to be moved by the Member. It is a question of 'life and death', as far as drought and other allied things are concerned. Under the Rules you should give an opportunity for this Adjournment Motion to be discussed.

Mr. Deputy Speaker :— I have posted the matter to 4th. There is no question of permitting or otherwise now.

Sri C. V. K. Rao :— Whether you have posted the Adjournment Motion on 4th?

re : Breaches to the Nagarjunasagar Left Canal and Rajolibanda Canal.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I said, we will consider on 4th.

Sri C.V.K. Rao :—You have admitted the Adjournment Motion.

Mr. Deputy Speaker :—Not the Adjournment Motion; I have asked the Chief Minister to make a statement on 4th taking all these facts into consideration. He is prepared to co-operate. He will put all the facts before the House. As such where is the question of admitting the Adjournment Motion, or otherwise ?

re :—BREACHES TO NAGARJUNASAGAR LEFT CANAL AND RAJOLIBANDA CANAL

Mr. Deputy Speaker :—Now, we shall take up the Notice under 341 given notice of by Sri Vanka Satyanarayana and Sri V. Srikrishna.

I request the Hon'ble Minister for Major Irrigation to make a statement :

(శ్రీ వండా సత్యనారాయణ :—॥ప్రశ్న నాగార్జునసాగర్ లెప్పు కెనాల్ కు అట్టగే రాఫోల్ బండ కెనాలుకు పెద్ద పెద్ద ప్రిచెన్ సడినాయి. 50 వ మైళు రాయి దగగ, కేవ తారీఖున ఆ 11 వ మైళు రాయి దగగ 50 అడుగుల కంటే పెద్ద ప్రిచెన్ పడడం జరిగింది. అందువల్ల అక్కడ అంతక్రితం ఊడ్చుకున్న పంట దెబ్బతినడమే కావుడా యి. ప్రిచెన్ ను త్వరగా పూర్తి చేయకపోతే కొన్ని వేల ఎకరములు ఎక్కు అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. ఈ ఓషధం మీ ద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకుచున్న మంత్రిగారు యింతవరకు తీసుకున్న చర్యలు డెమిటి? ప్రశ్నత్వంవారు యే కమ్యూనికేషన్ యవ్వబోలున్నారో మొదలగు విషయాలు గురించి ఒక సేటుమెంట్ యిమ్మనమని కోరుతున్నాను

Mr. Deputy Speaker :—I request the Minister to make a statement on the Notice given under 341 by Sri Vanka Satyanarayana & Sri V. Srikrishna.

Sri P. Narsa Reddy :—1. On 21-7-72, at mile 40 of the right bank of the Nagarjunasagar Left Canal at Udlapalli Major a breach occurred. The canal here is in 6'. cutting and 15 feet embankment consisting of homogenous Section.. The book Value is Rs.8000/-, while cost of repairs is Rs 20,000/-. The discharge was reduced to 1700 cusecs on 22-7-72 and as the repairs were in progress by 25-7-72 the discharge was increased to 2000 cusecs and finally to 6000 cusecs on 29th July 72. The reasons for breach are as follows :

The portion of the Barrel which was on the offtake sluice beyond the well had been damaged and the superincumbent earth get washed into the barrel and thus breach was caused.

2' On 25-8-73, at 10 a. m. piping was observed at about mile 11 (544-50 ch)of the Left side of the Nagarjunasagar Left Canal. The discharge was reduced from 8000 to 2000 cusecs by 3 p m. gradually to avoid slip in the bank. The canal is in 8.3 cutting and it

*rè · Breaches to the Nagarjunasagar Left
Canal and Rajolibanda canal.*

embankment. The length of the breach is 45' approximately and book value is Rs. 3000/- while cost of repairs is Rs. 15,000/- . At the site of the breach there is an old vague course and the bank formation is in homogenous section. Labour was employed on 23rd and supplemented by necessary labour on 25th and the breach was closed in all respects by 26th evening. The discharge in the canal was reduced to 1000 cusecs and on 23rd slightly increased, as the breach was being closed to 3,5000 cusecs on 26th, 4460 cusecs on 27th, 5,400 cusecs on 28th. Thus supply has not stopped.

3. Subject :—Razolibanda Diversion Channel Scheme—
Main Canal Breach.

It has been reported by the Executive Engineer Razolibanda, Diversion Channel Scheme, Uppal, to the Superintending Engineer Hyd. Circle, that a breach had occurred in the Left Bank of the Razolibanda Diversion Scheme Main Canal at K.M 8.1/4 on 20-8-72 (night of 19-8-72).

About 70 ft, length of the bank has been washed away to a depth of above 6 ft. below the bed level of the canal.

The cement-concrete bed of the canal had also been scourged to a depth of 3' to 6' below the bed level for a length of about 85 ft. Immediately after the breach was noticed the surplus escape at KM 66 was opened and water level of the canal was reduced from 5'-4" to ft. water supply from distributary 12-A to distributary 25 was started immediately with Departmental labour and lorries.

The Superintending Engineer, Hyd. Circle, has also inspected the work on 21-8-72 and 22-8-72 and satisfied himself that the work of breach filling had been taken up on top priority.

It has also been reported that the breach filling has been completed and water has been let out into the canal by 2-8-72.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇది కాదు. ఇవ్వమ ఫడ్డు లేదు. పొటీ రైన్ లేదు. దేశమంతటా క్రోట్ ఉన్నటువంటి రోజుల్లో. రాళోలిబండల్లో, ఎన్. ఎన్. కెనాల్లో, తుంగభద్ర ప్రాతమెన్ చానల్స్‌లో ప్రిచెన్ పడటం, ముఖ్యంగా ఈ లైముల్లో పదుపున్నాయి కనుక దినికి కారణాలు పరిశీలించి ఎందుకు కొట్టుకు పోతున్నాయో ఎన్నిపర్చును పంపించి ఇన్ వైప్పి గేట్ చేయస్తారా?

శ్రీ పి. నరాయణరావు :— వర్షాలు లేనిమూలాన బండ్స్ అంతా పొడిపొడిగా ఉంటుంది. వర్షాలు పడితే అసు ప్రీత్ అయ్యే సమస్యలాదు; unless there is greater flood. Now what is happening is ఎక్కువ నీరు కావాలని తెలులు అందోనన చేసిన మీదట అక్కడ ఎక్కువ discharge ఇస్తే this is happening. However, I have already ordered an enquiry and asked the Chief Engineer to go into it and submit a report.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అక్కడ పొడిపొడిగా ఉండుదు. కెనాల్లో పాటర్ ల్లో అవుతూ ఉంటుంది. కాలికేమీ ఇంధుంది ఉంటదు. ఫడ్డులేకుండా పొటీ రైన్ ల్లో

22nd August, 1972.

Matter Under Rule 341 :
re : Reservation to Backward Classes in
police services.

శెకుండా కి చోట్ల గండు పడ్డాయి. ఎన్నిపద్ధతిలుచంపించి ఇన్ వెష్ట్ గేట్ చేయించితే మంచిరి. ఎట్లాంటిపీ ఇరుగుతున్నాయో ఏమి నష్టాలు ఇలుగుతున్నాయో దీన్ని బట్టి పరిశీలన చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పై లెవెల్ కొన్సెల్ లోకూడా ప్రీచ్ పచ్చింది దినివఱనకూడా నష్టం కలగుతోంది.

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :—ఇన్ వెష్ట్ గేట్ చేయస్తాం.

Smt. J. Eswari Bai :—I have given notice under Rule 94. ఇది చాల పెద్దవిషయం.

Mr. Deputy Speaker :—It has not reached me. I have to go through it.

Smt. J. Eswari Bai :—Yesterday I have given.

Mr. Deputy Speaker :—It must have come. I have not gone through it. I will let you know. If it is under any Rule, I will definitely admit it.

re : Reservation to backward classes in Police Services.

శ్రీ కొండా లక్ష్మేచ కాపూళి.—అధ్యాత, శాఖ్యక్వార్టర్ క్లాసెన్సు సర్కీస్ లో రిజ్ రైంపన్ని ఉండాలని గవర్నరు మెంటు సిద్ధాంతరూపంలో అంగికరించి ఒక టి. టి. కూడా ఇష్టార్ట్ చేసింది. ఆ టి. టి. ఇంపీసెంట్లోపన్ సక్రమంగా ఇరగడంలేదు అనేది సర్డిసాఫారంగా అందరు క్వార్టర్ వర్డు క్లావ్ సభ్యులకు ముఖ్యంగా డెక్సెసెర్ట్ కుకూడా నమ్మకం కఠిగింది. ఈ విషయంలో ప్రథమంగా పడుం కార్బురూపంలో అనుకూల్నంత ప్రథధవహించడంలేదని అఫీర్డు చాల నిర్మిత్యంగా వ్యవహారిస్తున్నారని మాతు ఒక విశ్వాసంకూడా కలిగింది. ఇప్పుడు ఇరుగుతున్నటువంటి పోలీసు సట్-ఇన్ వెష్ట్ రిక్రూట్ మెంట్లో మెరిట్ అనే సమస్య లేకుండా పరునల్ని ఇంటర్వ్యూ మీవ చాల ఆధారపడి ఉన్నది. అందులో 25 శాతం మెంట్లోని నెలకుచేపే పద్ధతి సరితయిన పద్ధతికాదు అనే క్వీఫర్మేషన్ కూడా మాతు అందుతోంది. దానివలన చాల పెద్ద అందోళన బయలుదేరింది. నా దగ్గరకుహూడా కొన్ని పేరు వస్తే సేను ఒక లిష్టు పంపించాను. ఇరెసెప్ట్ అఫ్ శాఖ్యక్వార్టర్ క్లావ్ సింపతిట్కుగా కన్సిడర్ చేయమళి చెప్పి పంపించాను. కానీ ఆనేకమంది సభ్యులుకూడా అది సక్రమంగా ఇరగడంలేదనే ఒక ఇంపెషన్ కలిగింది. అందుచేత ముఖ్యమంగ్రిగారు సట్-ఇన్ వెష్ట్ లిష్టు తైనల్ అయి ప్రకటన కాకపూర్వం గవర్నరు మెంటు లెవెల్లో వారికి నమ్మకంగా ఉన్న అఫీసర్లతో, నరిగా డిస్ట్రిక్టు ఇంపీసెంటుచేకారాలేదా అని సూక్ష్మిటిసీచేయించాలి. ఇంతకుపూర్వంకూడా స్క్రీప్ట్ కోర్టు డస్టిమ్ వచ్చిన తరువాత గవర్నరు మెంటు ఆర్డర్ ఇష్టార్ట్ చేయడానికి కొంత డిలే అయితే జిల్లాగా కొన్ని సట్-ఇన్ వెష్ట్ లిష్టు అప్పాయింట్ మెంట్లో జరిగినది. కావున వాటిని ర్సిప్ట్లో పెట్టికొని 25 శాతం టోట్టా క్రిందకు వచ్చేటట్లు యాసారి వ్యవహారించవలనిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో అన్ని పరిశీలించే కారపు ఇప్పుడు ఇరుగుతున్న ఇంటర్వ్యూ లిష్టు తైనల్ అయి అన్నాన్ని కాకపూర్వం చక్కగా పరిశీలించాలని మేము వారికి చేయుటవ్వాము. తెకపోతే కాంపీకేషన్ చాలా పెరిగే పరిశీలనలు ఉన్నాయి.

Sri P. V. Narasimha Rao :— Sir, Actually selections are made by a Committee of D. I. Gs. Selections are going on and I am told that today is the last date. After the selections are made we shall certainly see that the reservation quota of the backward classes, scheduled castes and scheduled tribes is once again verified and only after we are satisfied that the quota has been fully given (cheers from some Members) further steps will be taken. There is no difficulty about that. We shall once again give instructions; instructions are already there that only after the reservation quota is completed the remaining seats will be given to others. We shall again see that absolutely fool-proof scrutiny is made and there is no lacuna in the matter.

Mr. Deputy Speaker :— I think it has satisfied all the Members.

శ్రీ వి. పాలపెర్లి :— వారు మొట్టమొదట 25 శాతం రిజర్వేషన్ శీసేసి తరువాత చేస్తామన్నారు. ఉపేన్ కాంపియీషన్ లో వచ్చినవారినికూడా ఈ లక్కులోకి తీసుకోకూడని కీ. ట. లో కియర్ గా ఉంచి. ఆ ఫెన్సిలిటీన్ వారికి దక్కుటట్లుగా చూడమని కోరుతున్నాము.

శ్రీ వి. వి. నరసింహరావు :— జి. ఎస్ లో ఏమి ఉందో అది అపులు ఇరుగు తుంది. జి. ఎస్ లో ఏమి ఉందో నాకు ఇప్పుడు జ్ఞాపకంలేదు గాని There are already instructions how reservation has to be worked out. Those instructions are being worked out and they are being followed. We shall see that there is no violation of those instructions.

Sri Syed Hasan :— That was one side of the picture. The other side is, in this House so often specific charges were levelled that these selections are being made on certain reasons that are not proper or fair. That also has to be borne in mind while selections are being made.

Sri P. V. Narasimha Rao :— That is not relevant to the issue. There is a Committee of four or five D. I. Gs. sitting for selection. They make the selections. After the selections are completed there is nothing further for the Government or the I. G. P. to do, excepting in the case raised by Sri Konca Lakshman Bapuji. Because where we have given a commitment that a certain quota will be given to scheduled castes, scheduled tribes and backward classes we shall certain verify once again if that quota has been in fact given. Apart from that, we cannot go into anything else. The D. I. Gs. are senior officers and therefore there is nothing further to be done about it.

Sri Syed Hasan :— Shall I take it that there is no remedy for the specific allegations made by many Members in the House that money has been accepted while making selections? After the selection is over, is there any remedy or not?

Mr. Deputy Speaker :— Please give notice under some rule and I have no objection to discuss.

Sri Syed Hasan :— I am asking you, Sir. When the Chief Minister is saying that the Government would consider only the selections for backward classes, etc, this is a pertinent question.

Sri P. V. Narasimha Rao :—If there are any specific allegations made against any officer, we shall always be ready to take those allegations and get them looked into, and if the officer is found to be guilty we shall punish him. But wild allegations in regard to selections without any specific instances cannot be looked into in the very nature of things.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—సేక ను అయిపోయిన తరువాత ఆ లీపు ప్రకటన చేసిన తరువాత అది మన చేచిన మీద వెట్టిపూడా ? రిజర్వ్ ఎస్. ఓ. అమలు జరిగినట్లు అద్దా చేయకోడానికి పీలుంటుంది.

శ్రీ వి. వి. నరసింహరావు :—That is hardly necessary. That is done in the course of administration. మీరు ఒక క్షోభ్ ను అడగండి. మీరు అడితే సేను ఇప్పిస్తామగాని. అది ఒక నార్క్ ల ప్రాసీండు. ఆ నార్క్ ల ప్రాసీండ్ ఇరగనివ్యండి బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ కి న్యాయం జరిగిందా లేదా అని అనుమతాలు ఉన్నాయి అని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు కనుక ఫలితంగా పక్క వెర్షిటై చేసుకోవాలి చెలుతాననికూడా సేను మనవి చేశాము. వెంట్లు చేస్తాము.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri Syed Hasan :—I would like to ask you Sir : you had said you would tell the House about the arrest made of Sri Shafi-ur-Rehman.

Mr. Deputy Speaker :—You could have come with some motion. How could I offhand go and enquire suo motu

శ్రీ వి. ఇస్తానరెడ్డి :—నిన్న చెప్పారండి మీరు

Mr. Deputy Speaker :—For my satisfaction I must have verified. But so far as the House is concerned,—I must have verified for my own satisfaction—but suo motu I cannot do it, unless and until there is some motion or some other notice given by hon. Members. I will definitely find out and tell the House, if there is such a motion.

Sri Syed Hasan :—May I know the provision under which you want us to give such a motion?

Mr. Deputy Speaker :—You refer to the Rules of Procedure. I am not a school teacher. You are equally responsible.

Sri Syed Hasan :—I would like to know why you have assured us that you would find out from the Government and you would ask the Chief Minister to make a statement.

Mr. Deputy Speaker :—You must come with a motion under some Rule ; then I will definitely find out. The Speaker is not expected to go to the officer concerned and find out. You come with a motion : I will send it and get the information. I will take all of you into confidence. I have no objection in that case. Please therefore give me some motion or some such other thing under some Rule, so that I can take action on that.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—I want to make a submission, Sir.

Mr. Deputy Speaker :—About the arrest of the hon. Member. You can come with a motion ; I will permit you.

Sri Syed Hasan :—Shall I take that you are over ruling your previous ruling ?

Calling attention to matters of urgent 30th August, 1972.
public importance :

re : Death of about 30 children in the sea
at Kakinada.

Mr. Deputy Speaker :—No, I am not.

Sri Ch. Parasurama Naidu.—I want to make a submission Sir.

Mr. Deputy Speaker :—You can come with some motion. Now Mr. C. V. K. Rao, about his call-attention motion

Mr. Deputy Speaker :—You want a clarification. I cannot retrace my steps. I have already gone to the next item. Now, Mr. C. V. K. Rao

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANT

re : DEATH OF ABOUT 30 CHILDREN IN THE SEA AT KAKINADA.

శ్రీ సి. వి. కె రావు :—ఆధ్యాత్మా, అగస్టు 15 తారిఖున స్వతంత్ర దినోత్సవమున మనందరముకూడ ఎంతో గర్మిస్తూ ఉత్సవంగాఉన్న సమయంలో కాకినాడ పట్టణములో, నా నియోజకవర్గములో, అక్కడ అమాయకులగు 80. 40 మంది పిల్లలను సముద్రానికి బిలి ఇచ్చారు. ఇది నా కాల్ అంతాన్న మోషన్, దీస్టేన్ అడ్జర్సు మెంటు మోషన్కూడ నేను ఇచ్చాను. ఇది ఎవరి అర్థశర్యములోనో జరగలేదు, నిషాధికి ఈముద్రానికి అధివత్యము గలిగినటువంటి సత్యానందము, సేట్ పోర్ట్ ఆఫీసర, వారి ఆధ్వర్యములో జరిగినటువంటిది. వారు భిక్ గెస్టుగాఉండి అక్కడ బోటును ఉపువము జరిపే సందర్భంలో కొంత మంది మిత్రులలో కలిసి ఆ జూలిలి సెరిబ్రేషన్ సందర్భంలో పొర్సిషన్ అఫ్ బోటును ఏర్పాటు చేసినప్పుడు అందుకు బాధ్యత గలిగిన ఈ ఆఫీసరు, ఆ కాలవలకు దగ్గరగాఉన్న పోలిసునేషన్ ఆఫీసర్లు ఉత్సర్జిత ఉత్సర్జిత నేను అడుగు తున్నాను. ఈనాడు, నిషాధికి, కొన్సిడ్ చేపలు పట్టేటటువంటి బోటులో 70. 80 మంది పిల్లలను ఎక్కుంచినప్పుడు, ఆ స్వతంత్ర దినోత్సవమున వీళ్ళ ప్రాచాలు కోల్పోయేటటువంటి ప్రమాదము ఉన్నదనే విషయాన్ని గమనించారా, గమనించలేదా? గమనించకుండా, అక్కడ బోటు ఎక్కునవారికి తగిన రకఱ ఏర్పాటు చేయకుండా, సముద్రములోకి నాటగున్నర మైళ్ళు ఆ బోటు వేలిన తరువాత అది తిరుగబడిపోయింది. అప్పుడు ఆ బోటు రకఱకు తగినటువంటి బాధ్యత ఏమి తీసుకొన్నారని నేను ఆ గుటున్నాను. అటువంటిది తీసుకోకుండా, చాలామంది అందలో పడి చనిపోయినఉతువాత ఈ భయింకరవార్త పట్టణములో తెలిసినప్పుడు ఆ రోడు, అగస్టు 15 తారిఖున, ఉత్సవాలు ఇరిగే సందర్భంలో, వందలకోలది, వేలకోలది ప్రజలు ఈ భయింకరమైన వార్త వినగానే తమ బిడ్డ పోయాడని విలపించేటప్పుడు ఆనాడు ఈ ఉద్యోగులు ఏమి చేశారు? ఈ ఉద్యోగులు చేసిందంతాకూడ ప్రాజలను మధ్యపరవడానికి, ఇరిగో విమానాలు వస్తున్నాయి, సముద్రములో వెతుకుతున్నాయి అని ప్రీకటించడం జరిగింది. ప్రజల రిపోర్టులు పోలిసులు గమనించడం జరగలేదు. కి డి ఓ. కొడుకు చచ్చిపోతే, వారుకూడ పోలిసులకు చెప్పుకోడానికి అవకాశము లేకుండా పోయింది. ప్రషాంత తమ పిల్లలగురించి చెప్పుకోడానికి చుట్టివేస్తున్నప్పుడు, వారిని అంగద్రోక్కడానికి

అధికారులు పూనుకొన్నారు. ఇంతటి ఫోర్మేషన్ వార్త, విచారకరమైనవార్త 20 శారీఫాన మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ నుంచి నాకు వచ్చి, ఇంతటి ఫోర్మేషన్ విపులు జరిగిందని నాకు తెలిసిన తరువాత, వేవరలో చూచినటయితే, ఒక పీల్లివాడు చనిపోయినాడు, మిగతా వాళ్ళను రక్షించాము, ఇంక 4, రెగురు మింస్సింగ్ గా ఉన్నారని చెప్పినపురువాత, అది మామూలు ఉదంతమేనని అనుకొన్నాం. కానీ, తరువాత కౌన్సిలునుంచి ఉత్తరము వచ్చిన తరువాత వెంటనే లీఫ్ మినిస్ట్రీలుకు 20 శారీకున ఉత్తరం వ్రాశాను; దీన్ని గురించి తగినటువంటి విచారణ జరిగించాలని. కానీ దానికి కూడా ఎటువంటి సమాధానము వారిమంచిరాలేదు. దానిని విచారణ చేస్తే రని అనుకొంటున్నాను. కాకినాదకు 24 శారీకున వేల్లిన తరువాత నికానికాలు ఏమిటో అక్కడ ఉన్నాంచే ఈ వార్తను సమాచారించి విచారణ జరిగించాలని. కాకినాదకు పీల్లిలు చెపోయారు అనేటటువంటి వార్త తెలిసింది. అక్కడ కాకినాదకో వా ప్రతికము. ఇతర ప్రతికము, డిప్పిత్తు పటిక్ రిపోర్టు అభేరు కన్సిస్టేషనీ దేసి పిల్లలు సురక్షితముగా ఉన్నట్లు, ఒక పిల్లవాడిని రక్షించగలిగామని, ఈ గురు పిల్లలు ఉపయోగించాలని తెల్పుదు వార్తలు ప్రతికంలో ఇచ్చారు. దీనికి సాంక్షణం ఉన్నది, అది మీ ముందు కూడా తెలుపున్నాను. ప్రతి పేరు కూడా సరియైన వార్త ఇచ్చుకుండా చేచారు. అయిపోతో ఒక ప్రతిక ఈ విధంగా నిజమైన వివరాలు చూయడానికి వీలుతేడని, ప్రకటించింది ఆ విధంగా జరిగినటువంటి పాస్ట్ వాన్ని ఈ అన్సఫర్సేషన్ దిప్పాడ్యుటైంటు. పోలిసులు, ఆ సేట్ పోర్టు ఆఫీసరు సమాచారించి పూనుకొన్నారు. విధంగా అక్కడ ఫోర్మేషన్ వివతు జరిగిందని, ఏ విధంగా అమాయకులైన పిల్లలు సముద్రానికి బలి అయ్యారని ఒక ప్రముఖ ప్రతిక. విచాలాంద్ర, ఈ క్రింది విధంగా ప్రచరించింది, 25 శారీకున — అది తమకు చదివి వినిపిస్తాను.

"ఈ నెల 16 స్వాతంత్ర్య రషితోస్విన సందర్శణగా జరిగిన లోటు ప్రమాణం గురించి కొన్ని వివరాలు తెలిచాయి. ఆ లోటు ఉదయము 8 చేపం లోటులో చిన్న పిల్లలు క్రిక్కరిసి ఎక్కారు. ఒక లోటులో 30 మంది పిల్లలు ఎక్కగా 20 మంది కిమి దేశాశని, 30 మంది పిల్లలతో ఉన్న లోటు సముద్రములో నాలుగున్నర పైకి దూకముతో తలక్కిందలైందని, అదరుతో క్రింది బయట వడ్డచాళ్ల 22 మంది మాత్రమేనని మిగిలిన శాఖాల్యాలిక్ లంకా మరణించారవి అనుకొంటున్నారు. అయిగుచు మాత్రమే మరణించారు అనేటటువంటి ప్రథుత్వప్రకటన చూచి ప్రశాసని విన్నపోతున్నారు. ఈ దుర్ఘటనవై నిష్పాతికంగా విచారణ జీవి వాన్ వము ప్రకటించాలని ప్రశాసని ప్రశాసని వోరుతున్నారు "ఈ విధంగా 25 శారీకున విచాలాంద్ర ప్రతికలో వచ్చింది. ఇది కిరు వ తెరీన ప్రతికలనో వచ్చింది. ఈ నంమటన 16 వ కేది జరిగించి. చాలా సాహసంతో ఆ ప్రతికా విలేఖరి ఇంకి ప్రకటించారు అన్నమాట. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ సంఘటనవై ఏమి చర్య తీపుకొన్నారనేటి చెప్పాడి. పోర్ట్ ఆఫీర్ ను, సార్ ను అన్సఫర్సేషన్ ఇవ్వుకుండా హక్కరషి చేసి అన్సఫర్సేషన్ ఆఫీర్ ను, ఆ సంఘటనకు పాఠ్యత

re [Death of about 30 children in the
sea at Kakinada.

వహించిన ఆఫీసర్లను సస్పెండ్ చేసి, దానితోన జ్యుడిషియర్ ఎంక్యూయర్ ఇరి
పించాలి. తని విడ్జలు పోయిన తల్లికండ డు అటు నష్టపరిహరణ ఇచ్చే చిమయంలో
చర్యలు తీసుకోవాలి. నేను లూ గంభుటనకు చంబంధించి విన్ తై విన్ విన
రాలు గేంర్ చేశాము. ప్రథమక్కాయిదికారులు సమాచారమంకా సప్రెస్ చేయు
టానిక పూనకొంటున్నారు అమాయక లైన ఆ తల్లికండ్రులు చెప్పుకొనే
పరించి తో పోవచ్చును. కాబట్టి దానిని విచారణ చేయటానికి తగిన అవకాశాలు
సృష్టించి ఉచారణ జరపి, దానికి కారణులు అయినవారిపైన చర్య తీసుకొని
ఇక విధించాలని కోరుతున్నాను.

Mr Deputy Speaker :—Mr Naidu, do you want to add anything more?

Sri Ch. Parasurama Naidu :—Sir, Yes. Mr. M. Satyanandam is, the port officer, who must have been in possession, custody and control of the boats in question. These boats have been used for a purpose for which they were not intended. That is quite clear. It may be the Independence Day; still they were not intended to be used for the purpose of running a race. This Mr. Satyanandam had taken the initiative, and had taken the responsibility for himself and had indulged in this race. He had used for this purpose children. He must have been a very responsible officer and he had allowed children about 70 to 80, or even 100 in a boat. That itself discloses gross negligence, indifference to life; and he had taken these children $4\frac{1}{2}$ miles deep into the Sea. You will kindly see what a responsibility it is. It is therefore not merely an act of negligence or a mere accident which could be condoned: it is an act of culpable negligence; it is nothing short of murder within the definition of the Indian Penal Code. Here is a gentleman, who is a responsible officer, in the custody of the port, who had allowed 70 to 80 children to be loaded in a boat, knowing fully well all the implications of any possible tragic situation, deep into the Sea about $4\frac{1}{2}$ miles. This gentleman could not be permitted to state that he was not cognizant of the possible consequences. A man cognizant of the possible consequences has allowed a certain thing and it has resulted in a tragedy. He has therefore committed nothing short of murder. This gentleman has to be impeached as such.

The next aspect is this: This gentleman was abutted by other responsible officers who should have maintained law and order. Unless there is the connivance of the police officers, it could not have happened. My friend, Mr. Rao has not read out all the news-paper cuttings he has gathered. Each newspaper has given a varying version, because everything concerning this tragedy was suppressed. A thing had happened a ghastly thing, a tragic thing had happened; and the whole town must have been aghast with this happening. It is a sad reflection against the Government that such a thing should be suppressed. I do not make any allegation against the Government as such. I mean to submit that here are officials who have been accustomed to this sort of failure of duty. There was an occasion,

here at Hyderabad, on the Independence Day when there was failure of duty on the part of the Officers. These things have been going on and they have been overlooked,

What I bring to the notice of the hon. Chief Minister is that there is a conspiracy to suppress a crime that had happened, a ghastly crime, and therefore, very serious action is called for to unearth it and book the culprits.

శ్రీ మహామృతరఘవి : — అధ్యాత్మా, ఇది చాలా ఫలిరమైన దళ్లని.
సుమారు 40 మంది పెద్దలు లోటు ప్రమాదానిస్తురై చడపోయిటు, ఉచ్చ చౌప్పు
విషయం కాదు. ఇది వ్యక్తి లతో వచ్చిఏది అనుకోడి యుద్ధాన్స్సు మనకు
తెలిపినవే. ఇందికు బాస్కులైన వారిపైన విచారణ జరిపించాలి. అది
స్వియచిచారణా— ఉండాలి. వీదో సామాన్యమైన పిచారణ అపి, ఆచూక్క
తెలుసుకోకషా నెగ్గే లెక్క చేసే ఇట్లాంటిది దుర్వాలు ఎన్నో ఇరుటూని
విట్లాంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం తకుటానే ప్రాణయివిచారణ జరిపించాలి వా స్త
వాస్క ఆహారు మనమంతా యూనివిరస్ల సెల్క్రెషన్స్‌తో ఉన్నాము. ఆ ఖటున
ఒరిగినల్కరువాత, వాకి విడ్డలు కనపించకుండా పోయినవకర్మాత. ఆ లీచంద్రులు
ఎంత తపిచారో వేరుగా చెప్పినక్కరలేదు. మనవంతు కర్తవ్యంగా ప్రథమం
న్యాయివిచారా జరిపించి పోకై-దినితో సేరస్తులైనవారు మిగిలిపోయే ప్రమాదం,
ఉత్తరోత్తరా ఇటువంటి కార్బిన్క్రమాటు ఎన్నో రగటుసికి పిలుఁటులని మనపి
చేసున్నాము.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, On 15.8.1971 at about 9 a. m. twelve Mechanised fishing Trawlers wanted to go into the sea for joy ride cruise. They invited the children who had gathered near the boats. The children responded and got into the boats for the joy ride free of charge. These boats went into the sea off-shore, Kakinada carrying children u author sedly. The State Port Officer did not organise this boat procession. The ill-fated boat called "Southern Beauty" is owned by M/s East Coast Marine Products (Private) Limited, Visakhapatnam and was carrying 82 children. Some children even sat on the cabin. When the boats entered the sea from commercial Canal, they started going at higher speed. The driver of the ill-fated boat Bommidi Nageshwara Rao, started swerving the boat to over-take another boat and while doing so, the vessel, due to pressure of high waves and wind, turned turtle. This accident occurred at a distance of about $4\frac{1}{2}$ miles in the sea. All the children in the boat fell into the water. The other boats rushed to the spot and rescued a total of 22 children. Seerapu Narayanaamma, a girl aged 10 year, died immediately after rescue. Two boys of Kakinada who needed treatment were admitted in the Hospital and discharged after treatment. A total of 1' children were reported by parents/guardians as missing. Of them, the dead of one was found about 6 miles north of Kakinada Port on Uppada Beach on 17.8.1972. Searchers started immedialely on the day of the accident to trace the

re: Death of about 30 children in the sea
at Kakinada.

missing children near and around the place of accident and on the coast lines. Other districts have also been alerted. Search operations were continued for five days under personal supervision of Superintendent of Police, East Godavari. Of the remaining ten missing children, one Kotipalli Veerabhadra Rao has reported back to the parents on 18.8.1972 from Rajahmundry where he had gone by train. This boy did not travel in the boat at all. Only 9 are now reported missing. The Police have registered a case in Crime No. 10/72 under section 304-A of I. P. C. and are investigating. State Port Officer, Kakinada is conducting marine enquiry under section 358 (2) of the Indian Merchants Shipping Act, 1958. The scope of the marine enquiry is to find out the cause of the accident, whether it was due to the fault of the person incharge of the craft or defect in the craft, due to weather conditions or any other reason. Capsized boat was brought back. No trapped bodies were found. The total number of children that travelled in the ill-fated trawler is considered to be 32 counting the reported rescued 21, died 2 and still missing 9.

In view of the institution of a marine enquiry, there is no need for a further enquiry in the nature of a judicial enquiry.

In view of the institution of Marine Enquiry, we shall have to await the result of the enquiry, Sir, before we think of any further step.

Sri C.V.K. Rao :—I wanted that a judicial enquiry to be conducted.

Mr. Deputy Speaker :—You always refer to rules; now under what rule you want to raise this matter?

Sri C.V.K. Rao :—It is a matter of vital public importance. There, the parents alone know what it would mean the death of their children.

Occasions have been there when the Minister concerned replied and we would like to elicit some more information. Here, the Chief Minister wants to condone the Port Officer. I pointed out the Port Officer was the Chief guest; he was responsible for it. It is a question of 30 people having died. You want me to keep quiet. Is it not the responsibility of the Chief Minister to haul up that port officer?

Mr. Deputy Speaker :—What do you want now? It is not proper ..

Sri C. V. K. Rao :—It is extremely proper. I represent the people. I have to fight for their rights when they are suffering. The culprit must be punished. That is what I am asking the Chief Minister.

Sri P. V. Narasimha Rao :—I have already told, Sir, after the report comes in and we look into it we shall take further steps —whatever steps are necessary. I have not ruled out any thing. I have only said what is to be done at the present stage.

**re: NON-PAYMENT OF SALARIES TO TEACHERS IN
VARIOUS MUNICIPALITIES**

శ్రీ సల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఆధ్యాత్మా, మనసిపాలిటీలలో వసి చేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు కొన్ని చోట్ల మూడు నెలలనుంచి జీతాలు లేవు. కొన్ని చోట్ల క నెలలనుంచి జీతాలు లేవు. ప్రీతి క్యార్బోర్డు అధ్యాన్స్ టీచింగ్ గ్రాంట్ రిటీచ్ చేయాలి. అటువంటిది జరగడం లేదు. మూడు నెలలకు అధ్యాన్స్ గ్రాంట్ రిటీచ్ చేయకపోగా మూడు నెలలు అయినరదువారకూడ రిటీచ్ కావడం లేదు. ఉపాధ్యాయులు కనీసం భోజనం చేయడ నికికూడ అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. నరాసుపురంలో 28 రోజులనుంచి తైల్యిక్ చేస్తున్నారు. పాఠశాలలకు పోకుండా. రాప్ 90 అంతాకూడా యిదే పరసితి యున్నది ఈ స్ట్రీయిక్ రాష్ట్రం అంతా విస్తరించే అనకాశంకూడ కనిపిస్తున్నది మూడు నెలలు అయినా, అయిరు నెలలు అయినా పురపాలక సంఘంలోఉన్న ప్రాధమికోపాధ్యాయులు, సెకండరీ ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు లేకుండా పోవడం అనేది హార్షించదగిన విషయంకాదు. ప్రభుత్వం వెంటనే కోర్ట్యం కల్పించుకొని మనసిపాలిటీలకు టీచింగ్ గ్రాంట్ రిటీచ్ చేయాలని కోరుతూ ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఆధ్యాత్మా, నరాసుపురం మనసిపాలిటీలో ముమారు 22 స్కూల్స్ ఉపాధ్యాయులు యివ్వటికి 28 రోజులనుంచి హంగర్ స్ట్రీయిక్ చేస్తున్నారు. స్కూల్స్ మూసిపేయబడ్డాయి మూసిపల్ మినిస్టర్ గారు వెళ్లినప్పుడుకూడ ఆ టీచర్స్ డిఫోండ్స్ వారిముందు వెట్టారు. దురదృష్టి వశాతు మనసిపల్ మినిస్టర్ గారు ఫండ్స్ లేవు అనే యాంగిల్ నుంచి ఇలోచిప్పున్నారు. పారి ద్వారా డబ్బు లేదుగా అని నేను స్వయంగా తైల్యిక్ మినిస్టరుగారి దగ్గరకు వెళ్లి టీచర్స్ కుర్కి, 6 మాసాలనుంచి తిండిలేకుండా చేయడం ధర్మంకాదు స్కూల్స్ మూసిపేశారు. అందుచేత అదనపు గ్రాంట్ యివ్వమంచే నేను అంతా యిచ్చేశాను. మనసిపల్ మంత్రిగారు చూసుకోవాలి అని వారు అంటున్నారు. ఎద్దుకేవన్ మినిస్టర్ గారు నాకు దొరక లేదు. ఈ రకంగా టీచర్స్ తిండిలేకుండా మాడిపోతూ 28 రోజులనుంచి హంగర్ స్ట్రీయిక్ చేస్తూ ఉంచే ఆ మనసిపాలిటీవారు శ్రీద్రి తీముకోవడం లేదు. తైల్యా ప్రభుత్వంకూడ ఉపాధ్యాయులమీద శతకమ్మన్న చేసి వారియొక్క గతికి వారిని విడిచివెళ్లిసినది. అని మీ ద్వారా మంత్రివర్గం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇదే మనసిపాలిటి వారికి గతంలో 80 వేల రూపాయలు వైపు చిల్లర టీచింగ్ గ్రాంట్ వపినే ఆ మనసిపల్ చైర్‌ల్ గారు డైరక్టగా వెళ్లి కొర్ట్రాక్ట్ కు యిచ్చేశారు. అందుచేత టీచింగ్ ట్రాంట్ పంపించినప్పటికి అప్పి అందుతున్నాయా లేదా అని చూచుకోవలనిన శాఖ్యత ప్రభుత్వానికి యున్నది. అట్టాంటి డైరక్ట్ నే వాయిలేట్ చేసిన మనసిపల్ చైర్‌ల్ రైన్ మీర ప్రభుత్వం తీవ్రమైన చర్య తీసుకోవలసి యున్నది. ఇది సామాన్యమైన విషయంకాదు. నెలనుంచి స్కూల్స్ మూసిపేశారు. ఉపాధ్యాయులు తిండిలేకుండా బాచరులో యున్నారు. ఉపాధ్యాయులు ఏమిటి? ఈ రకమైన డెమాన్డ్ స్ట్రీమ్ చేయడం ఏమిటి అనే కోపంకూడ మనసిపల్ అడ్మినిస్ట్రీమ్ మంత్రిగారికి ఉన్న దేమాన్డ్ నాకు ఐనుమానంగా

యున్నది. ఇది ధర్మంకాదు. వారు అన్ని తిత్కంచారు. ఆరు మాసమలు తీండిలేక పెళాం విడులు పసులు పదుకుంటూఉండి, కదసారిగా నమ్మచేసి. మంత్రిగారు వచ్చారుగదా అని గ్రివెన్ సెన్ చెప్పుకోడానికి బజారులోకి వ్యాపారాలు ఏమిటి, బజారులోకి రావడం ఏమిట అనే ఫీలింగ్ మంత్రిగారికి ఉంచే—అది న్యాయంకాదు. దర్శంకాదు. ఖనిపంగా ప్రభుత్వం తడఁమే ఎమ్మెన్నీగా ప్రకటనచేసి వారికి డబ్బు యచ్చేటట్లుగా ఒక నిర్దయంచేసే తప్పికే, వారియుక్క సమై పరిస్థితి చాల తీపంగా యున్నది. చాలమంది ప్రాణాలు పోయే ప్రమాదం ఉన్నది. కాలటీ మునిసిపల్ మంలిగారు ఈ నిషయంలో సీరియస్ గా అలోచనచేసి ఆర్డర్ నరి సేట్ మెంటు కాకుండా ఎఫెక్ట్ సేట్ మెంట్ యిచ్చి అమలు జరిగేటట్లు చేయాలి. వారు ఒక సేట్ మెంట్ యివ్వాలని ఏద్దారా కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎమ్ నాగిరెడ్డి :—అధ్యాత్మా, అన్ని మునిసిపాలిటీలతోపాటు బాపట్లు మునిసిపాలిటీలోకూడ టీచర్స్ కు నాలుగై దు నెలలుగా శీతాలు లేవని మునిసిపల్ కమీషనర్ గారి రగ్గరకు వెడితే ప్రభుత్వంనుచి గ్రాంట్ రాలేదు ఈ నాలుగు అయిదు నెలలు కాదు ఇక్కోబరు నెలాఫరుదాకా మీకు శీతా ను యివ్వాలేమని చెప్పినదాని పర్యవసానంగా సిల్వర్ హాబిలి సందర్శంలో వారు గత్యంతరంలేక బాక్ ఫ్లాగ్ పట్టుకొని థార్మాపిల్ లతో విషాటన చేయడాకి కై లుకేరారు ఆనే వార్తలు పస్తున్నాయి. అట్టోబర్ ఆఫరుదాకా యివ్వము అంటున్నారు. ఇలాంటి దురదృష్టకరమైన పరిస్థితులు సిల్వర్ హాబిలి సంవత్సరంలో రావడం విచారకరమైనది. ఇప్పటికే నా ప్రభుత్వం గమఃంచి ఏమి పూర్ణాట్లు చేస్తున్నారి సేట్ మెంట్ యివ్వమని కోరుతున్నాను.

Sri M. Manik Rao :—The following categories of Elementary Schools are existing in Narsapur Municipality.

1. Special Elementary Schools i. e. aided Elementary Schools taken over by Government and subsequently handed over to Municipality. These schools are 12 in number.

2. 12 Ex-District Board Schools:

Among the 12 Ex-District Board Schools; 5 Schools were opened prior to 1920, 6 were opened after 1920 and one opened under first five year plan.

2. The Schools coming under the category of special schools are being sanctioned full grants both towards Salaries of Teachers and contingencies. Among the 12 Ex-District Board Schools, 5 Schools which were opened prior to 1920 are to be paid fixed subsidies on the same terms and conditions on which these schools used to be paid subsidies, when they were under the control of the defunct District Board, West Godavari District. As the question of fixing the amount of subsidy to these five schools is still under consideration of Government no regular grants, except advance grants are being released to the Municipality on this accounts. The schools opened under first

272 30th August, 1972. a long attention to matters of urgent public importance :
re : Non-payment of salaries to teachers in various Municipalities.

five year plan to being paid full grant. The remaining 6 Ex-District Board Schools are being paid grants as per Section 37 of Elementary Education Act 1920 i.e. 50% of tax proceeds.

3. As the question of fixing the amount of subsidy to the Ex-District Board Schools is under consideration advance grants are being sanctioned from time to time. In Memo. No. 8693/I1/69-14 Edn. dated 23-12-1971 and again in G.O.Ms. No. 1068 Edn. dated 17-6-72 Government have sanctioned an amount of Rs. 50,000 and Rs. 6,000 (excluding for strike period) during 1971-72 and 1972, till end of March 1972, respectively to the Narasapur Municipality subject to adjustment later, to enable the Municipality to pay the salaries to the Teachers etc. According to the Audit report a total amount of Rs. 6,21,562-29 Ps. has been sanctioned, as excess grants in addition to the normal teaching grants released to the Municipality. Director of Public Instruction has since (1st week August 1972) placed funds for 1972-73 at the disposal of the District Educational Officer towards teachings grants.

4. It is now reported that the teachers of Narasapur Municipality are on mass strike and Dha ana from 8-8-1972 for non payment of salaries. Some sympathisers have resorted to relay hunger strike.

5. They are not accepting the salaries for period of two months from out of the advance grant of Rs. 66,000 sanctioned in G.O.Ms No. 1068 Edn. dated 17-6-1972, as it will not solve their problems as they are recurring every time. They want a permanent solution for this.

6. Efforts are being made by the Sub-Collector Narasapur and Collector, West Godavari, to persuade the teachers, who are now on strike to accept salaries for two months from the said grant and call off the strike pending fixation of subsidy in respect of the Ex-District Board Schools.

The existing pattern of financial assistance by the Government to the Municipalities in respect of Elementary and Secondary Education is as follows :—

ELEMENTARY SCHOOLS :

1. Subsidies as fixed by the composite Madras Government for the pre 1920 Schools ;

2. 50% of the Education tax collections in respect of schools started by the Municipalities after the Elementary Education Act, 1920 came into force ;

3. Full expenditure on aided schools taken over by Government and handed over to Municipalities.

SECONDARY SCHOOLS :

1. 50% of the net approved expenditure on Secondary Schools in position prior to 1965-66.

Calling attention to matters of urgent public importance: 30th August, 1972. 273

re: Non-payment of salaries to teachers in various Municipalities.

2. 100% of expenditure on schools opened from 1965-66 (i.e. from the date the Andhra Pradesh Municipalities Act came into force)

As per the existing procedure the District Educational Officers release both for Elementary and Secondary Education advance grants quarterly subject to the fixation of final grants for a particular year after audit by the examiner of Local Fund Accounts. The grants are subject to the provision made in the budget which is allocated by the Director of Public Instruction to the District Educational Officers in proportion to their demands.

It is brought to the notice of Government that the salaries of the teachers working in Bapatla Municipality have not been paid for the months of June and July 1972.

It may be mentioned that this month the Director of Public Instruction has placed funds at the disposal of the District Educational Officers concerned for release of advance teaching grants to all the Municipalities in Andhra area. On adjustment of these advance teaching grants, it will be possible to the Bapatla Municipality to pay the salaries due to the teachers every month regularly. An amount of Rs. 2,64,553 is due to be paid as arrears of teaching grants to Bapatla Municipality upto 1970-71.

As regards arrears of teaching grants due to the various Municipalities in Andhra area, necessary action is being taken in the matter. అధ్యక్ష, వరసాపూర్ మనిపారిటీ గురించి నేను ఏపుడే మనవి జీతాను. విపిల్, మే, జాన్ లూ మూడు మాసాలకు సంబంధించి ఆక్కడ వారికి జీతాలు యివ్వాలి. ఈ విషయమై ఎద్దుకేషణ్ సెక్రెటరీ, క్రైస్తాన్ సెక్రెటరీలతో నేను ప్రత్యేకగా చర్చించి రిరి నేల రూపాయలు రిలీఫ్ చేయించడం బరిగింది కానీ, వారు ఆక్కడ జూలై, ఆగస్టు మూడు మాసాలకన్నింటికి మొత్తం కాలరి యిసేనే తీసుకుంటామని, పేకపోతే తీసుకోమని అంటున్నారు. ఆక్కడ దూ. రిరి నేలు రిలీఫ్ చేయించం బరిగించని మనవి జీసున్నాను. అంతవరకు వారు ముండ, తీసుకుంచే, తరువాత రెండు మాసాలకు తరువాత ఇవ్వడానికి నీఁ వుపుంది. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా రాష్ట్రాలోని పద్ధతిలు మునిసిపాలిటీలోను యా పరిషత్తి లేదు. నాలుకైదు మనిసిపాలిటీలో యా వింగగా అయిదారు మాసాల జీతాలు యివ్వడలసివున్నది. మిగా మనిసిపాలిటీ గురించి కూడా కావాలంచే నావర్త ఫిగర్సు వున్నాయి. జాన్, జూలై దిక్కాడ యిచ్చేశారు, ఆగస్టుది మాత్రం ఇవ్వలేదు. ఇది తెల్పు రిపోర్టు ఆక్కడ ప్రథానంగా వస్తున్న నమస్కరమిటంచే—ఎద్దుకేషణ్ సిప్పుకు సంబంధించినది; దిప్పుట్లు ఎద్దుకేషణ్ ఆఫీసర్ యా ఫిర్మ్ డి. వి. ఐ. కి చంపించాలి; ఆడిట్ ఫిగర్ మనిసిపాలిటీలో వుండకపోవడంవలన అయి యిఖ్యాంది నమ్మన్నది; ఇనర్లీ అర్డర్గా మేము

మనసిపాలిటీస్ అన్నింటిలో ఆడిట్ ఫిగర్స్ కంప్లెక్స్ చేయించమని చెప్పాము. సత్యనారాయణగారు మాట్లాడుకు టీచర్స్ యాజిచైట్ చేయడంపై మంత్రిగా రిక్ కోవం వచ్చింది అంటున్నారు. ఒక విషయం వారిని గమనించవలసినదిగా కోరుతున్నాము. ఈ గోఱన సమాజములో ఉపాధ్యాయులకు పేరు ప్రతిష్ఠలు ఉన్నాయి. వారు బిజార్ లోకి వచ్చి యా విధంగా ప్రైడ్ యూనియన్ మాదిరిగా యాజిచైట్ చేయడం శాగాలేదు. ఇది ఉపాధ్యాయులకున్న పేరు ప్రతిష్ఠలకే మంచిద కాదు. వారు నన్ను కలిపినప్పుడు కూడ చెప్పాము. ఆ ప్రాసెన్ అంతా చేయించి రి వేలు సేను రిలీట్ చేయించడం జరిగింది. వారిపై నాకు ఎటువంటి కోవమూ తేదు. కానీ, నామనవి ఏమంచే—గౌరవ సభ్యులు వంకా సత్యనారాయణగారి వంటివారు వారికి యాజిచైపన్ కు సంబంధించి ప్రోక్స్ వాం ఇవ్వడం మంచిది కాదు. టీచర్సుకు జీతాలు యివ్వడంలో వస్తున్న యిబ్బందల్లా—యది రెండు, మూడు కాళలలో ఇన్ వాల్స్ అయివున్నది. దినివలన కొంచెం వాధగా ఉన్నది. ఆక్కడక్కడ దినివలన తగాదాలు వస్తున్నవి : పొలిటికల్ గా కూడా కొండ ఇరుగుతున్నది. సేను ఆ టీచర్సుకు మనవి భేశాను—వారి విషయమై పథుత్వానికి సానుఫూతి వుంది; కానీ వారు యా తగాదాలలోకి, పొలిటిక్స్ లోకి కందూర్పుడం మంచిది కాదు. జీతాల విషయంలో సేను, ఆర్కి మంత్రిగారు, విచ్ఛా మంత్రిగారు కూర్చుని మాట్లాడాము. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ ఒప్పుకున్నారు వారం, వధి రోబెల్లో యా ప్రాసెన్ అంతా పూర్తి తేసి వారికి ఇవ్వడం ఇరుగుతుందని మనవి జేస్తున్నాము.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఆధ్యాత్మా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు పొలిటిక్ల్ వ్యవహారంగా, యా విధంగా టీచర్స్ యాజిచైపన్ లోకి రాకూడదు అన్నారు. కానీ, సేను స్పృష్టంగా చెబుతున్నారు—న పొలిటిక్ల్ పార్టీ వారిని రెచ్చగొట్ట లేదు ఆరు మాసాలమండి జీతాలు లేకపోతే ఎవరు వూరుపంటారు ? పైగా, యాజిచైపన్ అంటే ఏమిటో, ఎందువలన ఇరుగుతుందో కూడ మగ్నిటికి తెలుసు వారి వాక్కులు సాధించుకోవడం కొరకు, వారు ఎటువంటి లేసన్ రాష్ట్రానికి యిచ్చారో, వారు ఏమీ చేయించారో వారికి తెలుసు శాధ్యతాయత్తుమైనటువంటివారే ఆ విధంగా దేసినప్పుడు తప్పుకుండా ఇతరులు కూడా వారిని పొత్తు అవుతారు. వారిని ఎవరు రెచ్చగొట్టలేదు. వారి కదులు మాడుతున్నది. జీతాలు ఇవ్వమని అడుగుతున్నారు, జీతాలు గనుక యిచ్చేసే యా సమయ ఉదయించదు. వారిని మేను ఆనవనరంగా యాజిచైట్ చేయమని చెప్పులేదని మనవి జేస్తున్నాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీవాసుర్ రెడ్డి :—ఆధ్యాత్మా, ఆరు సెఱ మంచి, ఇదచ సెఱ, ఎనిమిదవ సెఱ, తొమ్మిదవ సెఱకు కూడా టీచింగ్ లోగాంట్ రిలీట్ కాలేదు. ఆరు సెఱలుగా రిలీట్ కాలేదు. ఇరిగాక, ఎరియర్ గా—టీచింగ్ గ్రాంట్ — ప్రథమం యివ్వవలసినది కొన్ని ఉఫల రూపాయలు వున్నది.

ఇంద్ర నాన్‌ మిలిషర్ గారు, మునిసిపల్ మిలిషర్ గారు, చీఫ్ మిలిషర్ గారు కలిగి ఉన్న దీనికి చేసే తప్ప యిది పరిషాగ్రం కాదు. మొత్తం మునిసిపాలిటీకి యిచ్చే ఘడ్స్ అంతా కూడా టీచర్సుకు యిచ్చినా చాలా. వెంటనే చర్య శిస్కోక్ పోతే మునిసిపాలిటీన్ దివాలా తీస్తాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ విజయరామణి :— అధ్యక్షా, ఒక క్లాసిఫీడ్ ఎన్, మునిసిపాలిటీకు గాంటు యివ్వాలేదు అన్నారు. కదిరి మునిసిపాలిటీగ్రాం చెప్పవలసినదిగా మంచివర్యులను కోరుతున్నాను. అలాగే, మేన్ను ఆగస్టు 16 వ తేదీన మునిసిపల్ టీచర్సు అంతా కూడ ప్రైయిక్ చేయడం జరిగింది. ఆ రోఫన స్వితం ట్రైన్సువం ఓఱపుపున్నాం మనం. వారు ఆ రోఫన స్వీయిక్ చేశారు. మూడు, నాలుగు నెలలలభి వారికి ఇచ్చాలి. వాడు అంతా స్వీయిక్ లోనే వున్నారా? కదిరి మునిసిపాలిటీ గ్రాం ఏమి చేశారో తెలియజేనువలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :— గౌరవసభ్యుల వంకా సత్యనారాయణ గారికి మనిచేసేదొంచే— వారి హక్కులకొరకు అడుకూడదని కాదు; హక్కులకొరకు అడగవలసిందే. అయితే, ఉపాధ్యాయులు రోడ్లపైకి వచ్చి అడుగకూడదని రేసు ఒక మంచి వలవో వారికి యిస్తున్నాను. వారి శీతాలు అతిత్వరింటగా యి స్వీడా నికి ప్రయత్నిస్తున్నామని మనవి జేస్తున్నాను. **శ్రీవాసుల్ రెడ్డిగారు చెప్పారు.** మేము టో వేలు రిలీక్ చేయడం బోగింది. కానీ వారు మొత్తం యిస్తేసేగాని శిస్కోమంటున్నారు. గేన్ను మేము కూర్చున్నాం—యూ విషయంలో ప్రత్యేకంగా చర్య తీసుకుని, అతి త్వరగా యూ డబ్బు యివ్వాలని మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అంత, కదిరి విషయం విజయరామణిగారు చేశారు. కదిరిలో యూ పంచాయితీ సమికి సూక్తులను మేన్ను ఎప్రింట్లోనే మునిసిపాలిటీ క్రిందు వచ్చాయి; ఇదిరి మునిసిపాలిటీ ఆదాయం లింగం 70 వేలు; ఖన్యు—4 లింగం 20 వేలు మేన్ను దినిపైన చర్య చేశాము. ఇప్పుడు గవర్నరు మెంటునుచి గాని వేమెంట్ చేయడం— కదిరి మునిచిపాలిటీకి డబ్బు లేదని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— ఇప్పుడు యిది యిచ్చి, వదివేసు రోఫల టోగా ఎరియర్స్ అంతా ఇస్తామని హాచీ ఇప్పుడి.

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :— ఎంత త్వరగా నీలయకే అంత త్వరగా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం.

శ్రీ వి. శ్రీఎస్ :— సమ్ము ఇరుగుతున్నది. రోఫకొక వార్డు చోప్పున వారు అక్కడ అడుక్కుంటున్నారు. ఆ పరిస్థితి అపలు ఎందుకు శిస్కోచ్చారు?

శ్రీ వి. వి. వరసింహరావు :— సమ్ముకు, నిర్దయానికి పంచంథం లేదు. నానికి దినికి రింక్ చెప్పావద్దు. నీలయవంత ఎక్సప్రిడ్యూట్ చేయడానికి

ప్రయత్నిస్తున్నాం. నమైన చేయడం, చేయకపోవడం అనేది మాట్లాడ్ రావుగారి పర్మిషన్ తోవారు ప్రారంభించలేదు. వారి పర్మిషన్ తో, వారి పశ్యయేషన్ తో మానుకోరు.

శ్రీ వి. శ్రీకాళాప్ప. — ఆకర్షిక బాధవడడం కూడా ఇవర్ను మెంటు పర్మిషన్ తో బాధవడాలా? రాష్ట్రం మొత్తం మీద అయిదారు సెంటరులలో యి విధంగా జరుగుతున్నది. రాష్ట్రంలో ఆనేకచోట్ల జరుగుతోంది. పది రోజులలో చేస్తామని చెప్పవచ్చును కదా.

శ్రీ సి. వి. నరసింహరావు : — మంత్రిగారు చెప్పేది ఏదో చెప్పారు. చిన్న హాచ్ తీసుకురాకపోతీ నెటిల్యుంట్ రాదు వారి నమైన మానిషానికి సంబంధం తేదని ఖచ్చితంగా చెయుతున్నాను. నిర్దయం ఎంత తొందరగా ఫీలై అంత తొందరగా చేస్తాము.

PAPER LAID ON THE TABLE

REPORT ON THE WORKING OF THE LIBRARIES FOR 1969-70

Sri C. H. Devananda Rao (Minister for Tourism) :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Report on the working of the Libraries under the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960 for the year 1969-70, under sub-section (e) of Section 8 of the said Act.

Mr. Speaker :—Paper laid on the Table.

REPORT ON THE DECISIONS OF THE B. A. C. ON 28th AUGUST 1972.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I beg to place on the Table a copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 28th August, 1972.

Mr. Deputy Speaker :—Paper laid.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : — 2, 3, 4 కారీఫులలో ప్రాదుట సాయంత్రం కూడా వెట్టారు. ఇది ముఖ్యమైన విలు. ఈ విధంగా చేయడంవల్ల అందరూ ఆర్ ఐపోయి చర్చలో సరిగా పాల్గొనికి పోవచ్చును. ముఖ్యమంత్రిగారు డిలీకి వెళ్వలని రావచ్చును. మరుసటిరోష తీముకోవచ్చును కదా.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : — ఇది లికెన్ ఎడ్యుయిషన్ కమిటీ తీసుకున్న నిష్ఠయం. దీనిపట్ల అందరికి ఆంధ్రాచానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : — ఆంధ్రా ఎక్స్పోచెండ్ చేయడానికి అవకాశం కొండుండి మో ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పవచ్చును.

**PRESENTATION OF THE REPORT OF THE
JOINT SELECT COMMITTEE**

**THE ANDHRA PRADESH LAND REFORMS (CEILING ON
AGRICULTURAL HOLDINGS) BILL, 1972.**

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I beg to present the Report of the Joint Select Committee on the “Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Bill, 1972”.

Mr. Deputy Speaker :—Report presented.

Sri C. V. K. Rao :—No report is placed on my table and what is more, I could only find these reports in Gopi Hotel and Kamath Hotel. Is this the way ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—They are on the Table of the House. If the hon’ble Member also finds the copies in the Hotels, it means, how popular it is already.

Sri C. V. K. Rao :—This is the type of our Minister Sir, I do not know.

శ్రీ ఎమ్. నారసింహరావు :—పెంకటసుబ్బయ్య గారి రిపోర్టు, ఎమ్ టి. రాజు గారి రిపోర్టు బేసిన్ మీగ ఈ రిపోర్టు తయారై నట్లు ఉంది. ఆ రిపోర్టు కాఫిలు కూడా మాకు అందచేసే చర్చకు అనుకూలంగా ఉంటుంది.

శ్రీ పి. నరసింహరావు :—ప్రింట్ లో ఉన్నాయని విన్నాను. రిసిన్ కమిటీ నుంచి తిరిగి ఇక్కడకు చర్చకు వచ్చేనరికి ఇవ్వగలగుతాం అనుకుంటాను. ఎమ్. టి. రాజు గారి రిపోర్టు అని వేరే శేషు. క్లారిఫి కేపన్స్కు సంబంధించి వారి ఎక్స్-పెరిమెంట్స్ ఉన్నది ఉన్నట్లు చెట్టడం ఇరిగింది.

శ్రీ నల్లపురాద్ది శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి :—రాత్రి ఇస్తా మన్నది ఉదయం ఇచ్చారు అనుకోంది. రిసిన్ కమిటీకి రిఫర్ చేసే ముందు గ్రూవ్ లీడర్స్కే నా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇస్తాం అన్నారు.

Sri P. V. Narasimha Rao :—There is just one printing mistake in the Report. On page 69 against the item Track 3-Madanapalli to Vayalpad, instead of figure ‘1’, figure ‘2’ is put. That will have to be corrected.

శ్రీ ఎ. ఆస్కరరావు (కంకిపాడు) :—రిపోర్టు ఇంగ్లీషు కాఫిలే ఇచ్చారు. తెలుగు కాఫిలు రాశేయ ఈ సాంప్రదాయం మంచిదికాదు. ముఖ్యమైన బిల్లు చర్చకు వచ్చినప్పుడు మెటీరియల్ అంతా అందచేయకపోతే చర్చలో ఎట్లా పాల్చానగలరు? ముందు తెలుగు కాఫిలు పెట్టించి తరువాత ఇంగ్లీషు కాఫిలు పెట్టే పద్ధతి చెట్టండి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :—ఈసారి పడుయం తక్కువగా ఉంది. ఈ రిపోర్టు రావడావికి ఇంత త్రైం పట్టింది.

GOVERNMENT BILL
**THE ANDHRA PRADESH LAND REFORMS (CEILING ON
AGRICULTURAL HOLDINGS) BILL 1972.**

Sri P. V. Narasimha Rao:—Sir, I beg to move.

“That the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holding) Bill, 1972 (as reported by the Joint Select Committee) be referred to the Regional Committee for consideration and Report to the Assembly”.

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

శ్రీమతి డాకార్యుబాయి :— తెలుగులో ఇవ్వలేదేమి? ముఖ్యమంత్రి గారు గొప్పగా చెబుతూంటారు.

శ్రీ సి వి నరసింహరావు :— నేను ఎప్పుడూ గొప్పగా చెప్పుకోలేదు ఆలస్యమైనది కనుక అంగీమ తొందరగా ఉనరి. అందించాము తెలుగులో ఇవ్వవలసిన సాంప్రదాయం ఉంది ఈ సారి అట్లా జరుగలేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— తెలుగులో ప్రింట్ చేసి ఇవ్వడం అవసరం

శ్రీ సి వి నరసింహరావు :— జాయింటు సెలక్టు కమిటీ నివేదించు అంగీమలో పెట్టడం సాంచి దాయం అంటున్నారు బిల్లులో ఏ మార్పులు వచ్చాయో తెలుగులో పెట్టి చర్చ సమయంలో ఉందిస్తారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, జాయింటు సెలక్టు కమిటీ రిపోర్టు అంతా చదవడానికి అవకాశం లేకపోయినా—

శ్రీ కొండా లత్కుణ భార్యాశి :— ఆన్ ఎ పాయింట్ అఫ్ ఆర్డర్, సర్-ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేళపెట్టిన మోహన రిజిస్టర్ కమిటీకి పంపాలని పెట్టిన మోహన. దీనిపై బిలు కంచెంట్స్ గురించి ఇప్పుడు చర్చించవలసిన రమయం కాదు. రిజిస్టర్ కమిటీకి పంపవలనా లేదా అనేదానిపై అజ్ఞర్థేషన్స్ చేయవచ్చును కాని కంచెంట్స్ గురించి ఇప్పుడు చర్చ చేయవలసింది కాదని చెబుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—According to the rule the details shall not be discussed. They only make a reference.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— నేను కూడా ఇనర్ల్ అజ్ఞర్థేషన్స్ మాత్రమే చెప్పదలచుకున్నాను. రిజిస్టర్ కమిటీ సభ్యులు అలోచించి మార్పు చేయవలసిన విషయాలు గురించి నేను చెబుతున్నాను అందులో ముఖ్యమైన లాపైన్ ఉన్నాయి పామిలీ డిఫినిషన్లో మేజర్సును సైనర్స్ ను సహాయించి చేఱాలు అందుచేత పార్టీల్స్ కు సంబంధించి మేజరుకు మైనరుకు ఒకేరకమైన వాయిధానం చేసే శాగుంటుందని నేను మనవిచేసున్నాను లేనిమెడల సంపాదించుకోగలిగిన మేజరు వాటా పట్టుకుపోయి మెనరుకు లేకుండా పోలంది మేజరుకు ఎక్కువ అవకాశం వస్తుంది దీనిని కోర్టులలో క్రోషప్పన్ చేయవచ్చును. ఈ పరిధిలోనే మెనరుకుకూడా ఈక్యుల్ వేదు వచ్చేట్లు రిజిస్టర్ కమిటీ సభ్యులు మార్పుచేస్తే

న్యాయసమృతంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో పెద్ద లాప్సెన్ ఏమి ఉంటే—కొబ్బరి తోటలను 3ఇ 1 ఎకరాలక్రిందకు తీసుకువచ్చారు ఇది చాలా అన్యాయం ఏ క్లాసిఫీషన్ నుక్రింద ఉన్న భూమిలలో పండి పంటకంచేకూడా వీటిపై ఎక్కువ ఆరాయం వస్తుంది. ఈ సంవర్ధణలో కొన్ని ఆగ్న్యమెంట్స్ ప్రఫుత్వం ముందు ఉండి ఉండవచ్చును గాలి వానలు వచ్చినప్పుడు చెట్లు నప్ప పోతాయనేది ఉంది. గాలివాన వచ్చినప్పుడు కొబ్బరి తోటలే కాదు, వరి పంట కూడా సప్పపోతుంది. ఐటు సంవత్సరాల తరువాత కాపు కాస్తుంది. 40-50 సంవత్సరాలపాటు కాస్తుంది సంవర్ధణానికి మినిమం రెండువేల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది కొబ్బరి తోటలవల్ల వచ్చే లాభంమాత్రమే కాకుండా ఇతర పంటము రెండు పంటలు పండించడానికి అవకాశం ఉంది. అరటి, వేరుచెనగ చేస్తారు. ఎక్కువ ఫలసాయం వచ్చే భూమిలంచేకూడా కొబ్బరి తోటలలో ఎక్కువ ఫలసాయం వస్తుంది. దీనిని 3ఇ 1 ఎకరాలక్రిందకు తీసుకురావడం ధర్మం కాదని దానిని క్లాసు ఇరిగేచేసునుండి 10 ఎకరాల పరిమితిలోనికి తీసుకురావడం న్యాయసమృతంగా ఉంటుంది. కొబ్బరి తోటలపై వేగీటిలంక జత్తు ఏ భూమిలపై కూడా రాదు. ఒకసారి పెట్టులడి పెడితే 50 సంవత్సరాలవరకు నిలబడుతుంది గాలి వాన వచ్చినప్పుడు ఇతర వాటిలోపాటు నష్టం వస్తుంది. వీటికి 10 ఎకరాల పరిమితి పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను వేణి వీటికి క్లాజ్ 2 లో ప్రమాద కరమైన డిఫినిషన్ ఉంది—“on which two crops per fasli year have or a dufasal crop has been raised with the use of water from a Government source of irrigation in any four fasli years within a continuous period of six fasli years immediately before the specified date.” ఇందులో చాలా ప్రమాదం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. నేను పోతిమ గోదావరి జీలా నుంచి వచ్చిన అభ్యర్థిని. దీనినిల్ల పర్కుసెంటు జోన్లో ఉన్నది, స్ట్రీనియల్ లో ఉన్నది, స్ట్రీనియల్ లో ఉన్నది సిగిల్ వెట్ క్రావ్ క్రింద అయి ప్రమాదం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. వెస్టరన్, తప్పరన్, సెంట్రల్ డెల్టాలలో చాళ్ళు గురించి ఒకే పద్ధతి ఉండాలని కోరున్నాను. కొన్ని కారణాలచేత వచ్చిన గోదావరి జీలాలో ఆయకట్టు లోకలైస్ లనప్పుడు దఫదఫాలుగా మారుస్తూ వచ్చారు. బుబుల్ ఎండ్ భూమిలకు మాత్రమే కాకండా అంతకుముందు కూడా ఉండేది వస్తిమ గోదావరి జీలా పారిటిక్స్ అంతా చారపా పారిటిక్స్. ఒక మంత్రిగారు అధికారంలోనికి వచ్చినప్పుడు కొన్ని ఎఱాలు వర్గసెంటు జోన్గా క్రిమేట్ చేస్తుంటారు. ప్రథమ పంట పోయిందని రిపోర్టలు వస్తూంటాయి. ప్రఫుత్వ లెక్కల ప్రకారం చూస్తుంచే పర్కుసెంటు జోన్లో గత ఐదు సంవత్సరాలుగా క్లాసు 1, 2 భూమిలు ఎల్లా రెండు పంటలు పండాయో పర్కుసెంటు జోన్లో కూడా అట్లాగే పంటలు వాడాయని మనవి చేస్తున్నాను. రికార్డుల ప్రకారం ఆవి సెలైన్ భూమిలని త్రైడాట వేవ్ ఉదని సీట్సు అందవని కారణంతో పర్కుసెంటు జోన్ చేసినప్పుడు అంచులో పారిటిక్స్ ఇమిడి ఉన్నది. పై పరిధిలా రెండు పంటలు గార్డరంటిగా

వండె మెజార్లీ భూములు పర్గైనెంటు తోన్లో ఉన్నావి. ఈ క్లాస్ క్రింద 4-8 సంవక్షురాలు అంచే ప్రైవియల్, సైనియల్ పోతాయి. వెస్టర్న్, ఇస్టర్న్, సెంట్రల్ డివిషనల్స్ ను కృష్ణా డివిషనల్స్ ను రెండు వంటలు వండె భూములన్నీ ఖచ్చితంగా ఈ క్లాసిఫికేషనల్స్ నీకి రావాలి తప్ప ఈ రకమైన ఎగ్జిషన్ కాని సింగల్ ట్రావ్ డిఫినిషన్ ఈ విధంగా కాని కార్బ్ కాదని దినివల్ల మొత్తం రాష్ట్రానికి ఆవ్యాయం ఇరిగిందని మనిచేస్తున్నాను. మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు గురించి చెబుతున్నారు. అక్కడ డైన్స్ వల్ కొంత నప్పం అవుతుంది అన్న మాట నిజమే. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఫండ్ రావడానికి అక్కడ నప్పాన్ని ఒక వద్దకిలో చూపించాము కొన్ని శారణాలవల్ అట్లా చూపించాము. అదే చేసినగా తీసుకుంచే నప్పం వసుంది. సెంట్రల్ గ్రాంట్స్ కావాలని చూపించాము. ఓపోయింది. కాన్ ఎక్కువ భూమి మిగిలికి వేదవానికి భూమి వసుంది అన్న యాంగిల్ తో మనం పోతున్న పుటు ఆ రిపోర్టును తీసుకుంచే అవ్యాయం ఇరుగుతుంది. మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు బేస్ నీ మీద కాని పర్గైనెంటు తోన్ ప్రైవిషన్ మీద కాని బుక్స్ లోనీ రూలు బట్టి కావుండా ఆచరణలో ప్రథమ వంట ఎట్లా వండుతున్నదో, రెండవ వంట ఎట్లా వండుతున్నదో, రిమిషన్ ఇచ్చామో లేదో. జనరల్గా వరదలవల్ కాని గాలి వల్ల కాని అందరికి వచ్చింది కాక ఏ సంవత్సరమైనా తగ్గించో లేదో చూచి నిర్ణయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ డిఫినిషన్ వల్ వేలకొలది ఎకరాలు భూమి సింగల్ వెట్ అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. ఇకపోతే చేవాడాయ ధర్మాదాయ భూములకు ఎగ్జిషన్ ఇచ్చాము ఇది చాలా అవ్యాయం. ఇతర శాశ్వతలో వీటిని చట్టం పరిధిలోనికి తీసుకు వచ్చాయ వీటికి కాని ట్రిస్టులకు కాని ఎగ్జిషన్ యివ్వకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. అవి ఎట్లా నదుస్తున్నాయో రిపోర్టుల తెచ్చించండి. ఎంతకు పాడుతున్నారో, పాడే వారు ఎవరి, ఎంత దుర్యినియోగం అవుతున్నదో రిపోర్టులు కెప్పినే ఆర్థం అవుతుంది. అట్లి వరిటీషనలో చేవాడాయ ధర్మాదాయ భూములు ట్రిస్టు భూములు చట్టం పరిధిలోనికి రావలిన అవసరం ఉంది. లేకపోతే ఒక వరానికి అవ్యాయం చేసిన వారం ఆవుతాము. మరల భూస్యామ్యు విధానం గ్రామాలలో చెఱ్చిశాటు అయ్యే ప్రమాదం ఉండని మనిచేస్తున్నాను. కావ్ క్రావ్స్ ను రెండవ వంటగా తీసుకోడంలేదు. వాళ్లిను గోదావరి తీలాలో కాని కృష్ణా తీలాలో కాని గుంటూరు జీలాలో కాని ఆదాయం తీసుకుని చూసే కోంచెం ఇంచుమించు సమానంగా ఉంటుంది. కృష్ణా డెలాలో కావ్ క్రావ్ ను రెండవ వంటగా గుర్తినే తప్ప నాయిం చేకూర్చిన వారం కామని మనిచేస్తున్నాను. కావ్ క్రావ్ ను మినహాయించి సింగల్ వెట్ చేపారు. దినిని కూడా దబల్ వెట్ క్రింద ప్రకటించవలసి ఉంటుంది. అప్పుడే భూసంస్కరణల ఖలితంగా కాన్ లుస్తుకునే వాణికి వేద వాణికి భూమి యివ్వగలుగుతాము. భూసంస్కరణలు అంచే తైవాను సర్పుణాటు చేసుకోడానికి కాదు. మన కన్వెషన్ మారింది. ఆ మేరు అంద్రలో చిన్న కమతాల వారు భూమి లేకుండా ఉన్నారు కనుక

ప్రాడక్షన్ పెరగడానికి నంతగా వీటింటుందో అంకా చేయబిలి కాని అంతా పోతే ఎట్లా, మా అశ్వాయి ఎమ్. బి చి ఎస్ ఎట్లా చదవాలి అని కాదు కాంగ్రెసు శాసన సభ్యులకు మనవి చేసేది వమిటంచే—ఎన్నికలలో యిచ్చిన వాగ్దానం ఆమలు ఇరపాలంచే ఇంకా రాడికల్ దీనిని మార్పు చేయవలసి ఉంది పర్మిసెంటు తోన్ కాని తైనియల్, తైనిమల్ కాని సింగిల్ వెట్గా వ్యాఖ్యానం చేయకం మీచు చెప్పిన ప్రిస్పిల్లోకు భిన్నం అని మనవి చేస్తున్నాము. ఇందులో కొన్ని లాపెన్ ఉన్నాయి వాటిని పోగొట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. నాన్-అగ్రికల్చరల్ యిన్కుం 12,000 అదాయం వచ్చేవారికి ఒక పెంటు థూమి కూడా ఉండడానికి వీలు లేదని మైస్కూరు అక్కలో ఉన్నదానిని యిక్కుడ కూడా ఆమలు ఇరపాలి. మళ్ళీపూడి హరికృంధ్రప్రసాద్ లాంటివారికి సంపత్తి రానికి కోటి రూపాయ ల ఆదాయం నాన్-అగ్రికల్చరల్ ఇన్కుం పుంది వారికి కూడా థూమి యిన్నే భాక్ మనీగా మార్పులోకానికి అవకాశం ఉంది. ఆటువంటి అవకాశం యవ్వేకుండా నాన్-అగ్రికల్చరల్ యిన్కుం 12,000 రూపాయలు రాటినవారికి ఒక సెంటు థూమి కూడా యివ్వునవసరం లేదు. అట్లా చేసినప్పుడే దుక్కువానికి థూమి యివ్వగలుగుతారు. కొంతమంచి గౌరవసభ్యులు ఉత్సత్తి తగ్గుతుందనే భయం వెలిబుచ్చారు. ఉత్సత్తి ఏమీ తగ్గదు. ఉత్సవం చెరుగుతుంది. ఉత్సత్తి చెరుగుతుంది. అందుచేత నాన్-అగ్రికల్చరల్ ఇన్కుం 12,000 రూపాయలకంచే ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు ఒక సెంటు థూమి కూగా ఇవ్వే నక్కరలేదని ఆమెండుమెంటు చేయవలంన ఆవసరం ఉంది. డిప్రైబ్యూషన్ ను మెషినరి దగ్గరకు వచ్చేశరికి ఒకలోటు ఉంది. ఆర్.డి.ఎన్ ట్రైబ్యూనల్ లో ఉంచుతామన్నారు. అర్ డిప్రైబ్ మునిషిఫ్ అన్నారు. అయ్యా, మీరుచేసే చట్టంవలన మీగితే థూమి క్ర లక్షల ఎరాలు కాని రెలక్షల ఎకరాలు కాని అది ఆమలు ఇరగాలంచే డిప్రైబ్యూషన్ మెషినరి మీద ఆభాసి ఉంటుంది లేకపోతే విట్లు చిల్లులాగనే ఉంటుంది. ఉపన్యాసములు ఉపన్యాసములలాగే ఉంటాయి. ఇనం థూమి వస్తుందని లొట్లలు వేసుంటూ కూర్చున్నారు. డిప్రైబ్యూషన్ మెషినరి చక్కగా లేకపోతే ఆమలు ఇరగదు బ్యర్జికసీమిద ఆధారవడ చానికి వీలు లేదు. జాడిషియరీ వారి మీక ఆధారవడితే వాయిదాలు వేసు కుంటూ పోతారు. మన తరంలో దీని ఆమలను చూడలేదు. అందుచేత రివిన్యూ అధికారి అర్.డి.ఎ. ఉంచవలనిన ఆవసరం ఉంది. డైర్క్యూం ఉంచే దీనిని ఆమలుపరచడానికి ప్రోగ్రాసిస్ పూర్వీన్ గల నాన్-అఫిషియల్స్ లో ఒక కమిటీనే సేవే సంపత్తురం నాటికి పూర్తిగా ఆమలుపరుప్పారు. రేపూ ప్రాద్యున రీషియల్ కమిటీవారు ప్రోగ్రాసిస్తుగా మార్పాలని వాసూడసలను దృష్టి ఉంచుకోవాలని కోరువు ఈలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ సలవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—అర్ధా, రెపులీ యియర్సలో 4 ఫసటీ యియర్స ప్రఫుత్వ నీరు పారితే చాలున్నారు. ప్రఫుత్వ నీరు ఒక చుక్క పారినా చాలునా ? పంట అంతటికి పూర్తిగా పారవలనిన ఆవసరం లేదా ? దీనిని కైతు ర్యాప్టో అలోచించి పంట అంతటికి పూర్తిగా పారేటట్లు

మార్గాని కోరుతున్నాను. తోలి కారు ఒక ఎడి పారుతుంది. రైతు మోటర్సు, అయిల్ యింజన్సు పెట్టి పారించుకుంటే ఎలక్ట్రిసిటీ కొర్మెన్ ఎంక అవుతుంది? అయిల్ యింజన్సుకు ఎంత ఖర్చు అవుతుంది? అదేమీ లెక్కలేదా? ఈ విధముగా విలులో ౬ ను ౬ గా ३ ను 4 గా దేయడం ఫోరమైన అన్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను. లిఫ్ట్ యిరిగేషను గవర్నర్ మెంటు సోర్సెన్ కొన్ని ప్రయినేటు సోర్సెన్ కొన్ని ఉన్నాయి. ఏ కొంచెం సీరు గవర్నర్ మెంటు సోర్సునుంచి యచ్చినా అది వెట్ క్రింద చేగ్నాడం, ప్రయివెట్ సోర్సెన్ నుండి పండించినా వెట్ క్రింద చేగ్నాడం అన్యాయం. ఫోరమని మనవిచేస్తున్నాను. సరండరు చేసే భూమిలో రైతు తాకు యిషట్ వచ్చినది సరండరు చేయడానికి అవకాశం ఉండాలి. దానికి బదులు ట్రైబ్యూనలుకు అప్పుచేస్తాడం అన్యాయం. చైటిల్ డిన్స్ హృద్యాట్ ఉన్నది ప్రభుకొన్నికి యైస్ డిన్స్ హృద్యాట్ లేని భూమి తమ ఉంచుకొనడం రైతుకు న్యాయం. ఆలా కాకుండా చైటిల్ డిన్స్ హృద్యాట్ ఉన్నది రైతుకే ఉంచుకోవాలనడం అన్యాయం. అది ప్రభుకొన్నికి అప్పుచేపితే రైతు నీమి కావాలని ఒక రైతా ఆలోచించినారా? నాన్ - అగ్రికల్చరల్ లాండ్ తాను ఉంచుకుచి పండించుటకు నీమి రైతు నీమి కావాలి? కాజళినా క్రావ్ ఎమర్జెచ్ ల్ క్రావ్. 7 సంస్కరా తు ఒక సారి పంట ౧౦ దేశి. ఉటువంటి భూములు లాండ్ లెన్ హర్ట్ కి యున్ వారు నీమి పండించుకోగలరు? పెట్టుబడి పెట్టిన కాసురీనా లాండుకఁ ఎంచు శీసుకున్నారు? హృద్యాట్ గా రైన్సు కూడా ప్రభుత్వం ఎస్టోపు చేయాలి. గ్రేటింగు లాండును వూర్తిగా ఎస్టోపు చేయాలి. గ్రేటింగు లాండ్స్ లేకపోతే కేటిల్ నీమి కావాలి? అందరికి ప్రాక్తర్పు ఉన్నాయా? ఉన్నటువంటి ఎద్దులను ఇంగ్లాని అవులను గాని మేప వలినిసి అవసరం లేదా? లేకపోతే రైతుకు పశు సంపద ఉండదు. పశు సంపద రైతుకు అవసరం లేదా? దక్కిందున్నాడం అవసరం లేదా? పాలు అవోరం కూడా? క్రాట్ యూఫ్రేడ్ నీమియాట్లో ౩౦% ఎక్స్ప్రోట్ అంటున్నారు. ఏమి క్రాట్ ఏరీయాస్ అచ్చితంగా నిద్దేణిచి చెప్పులేదు. ఏ సూక్రాతమీద ఆధారపడి నిర్దయస్టోర్ చెప్పులేదు. అందువలన మంత్రివర్గ అనుమతాయిలు ఉండే ఏరి యా క్రాట్ ఏరి యా గా డికేరు చేస్తారు. ఏ సూక్రాతమీద చేస్తారో స్పుష్టంగా చెప్పు వలసిన అవసరం 24-1-71 కంటే ముందు అమ్మకాలు పొందుకుండా ఉంటే అంటే నీమిటో స్పుష్టంగా నిర్వ్యాచించవలినిసి అవసరం ఉంది. 24-1-71 కి యివకల రిస్ట్రెషన్ జరిగితే బిల్డెన్ ఆఫ్ ప్రొఫ్ రైతు మీద పెట్టారు. తన నిషాయతీని రుజువు చేసుకోవలనిన కాధ్యత రైతుమీద పెట్టడం న్యాయంకాదు ప్రతి రైతు మంచి మనస్సుతో రిజిస్టరు చేసుకుంటాడు భేష్యాయన్ ప్రాసాడున్ ఉంటుంది. రైతు నిషాయతీగా చేయ లేదని రుజువు చేసే కాధ్యత ప్రభుత్వమీద పెట్టుకోవాలి. ఈ బిల్లుయొక్క ఉద్దేశ్యాలను సంహరించడానికి రైతు చేసినాడని లిట్సెన్ ఆఫ్ ప్రొఫ్ ప్రభుత్వమే కీసుకోవాలని విజ్ఞాపించేస్తున్నాను. ఆర్ప్స్ పిల్లల విషయం. ఒక శార్ధ చచ్చి

పోయిన తరువాత రెడవ పెళ్ళి చేసుకుంటే రెండవ భార్గవుకు కలిగిన తానందో పాటు రాలిపి మొనటి భార్గవు పిల్లలను చేసి కుటుంబంలో వ్యాగణించడం నరికాదు. మొట్టి భార్గవు పిల్లలను పోరే కుటుంబంలో గ్రైట్ చే యవగసిన అవసరం ఉంది. దానిని ఒకసారి ఆలోచించాలి ప్రయివేటు టాంకుకుగాని ప్రయివేటు పాండుకు గాని ఎంక్రోషను యివ్వాలేదు. 50 ఎకరాలు ఉంటే 30 ఎకరాలు టాంకు భేద్ ఉంటుంది. సొంత టాంకు 10 ఎకరాలు కుంటలు ఉంటాయి వాటిని ఎజింపు చేయవలసిన అన్నగం లేదా? ఇష్ట్ యికిగేషను టాంకులోంచి పారించుకుంటారు. సొంత పాండ్ ను ఎంచుకు ఎగ్గోంపు చేయలేదు? రై షులకు ఉన్నటువంటి ఆప్యులు ఏమి కావాలి? ఉన్నటువంటి ఆప్టి అంతా పేటు భ్యాంకుకి లాండ్ మార్కెట్ శాఖలకు రాదువవెట్టేసిన రై తును ఏమి చేస్తారు? పేటు భ్యాంకు లాండ్ మార్కెట్ శాఖలు కాకుండా తిరుపాయలకు 4 రూపాయలకు తెచ్చిన మని తెండర్సును రై తు ఏమి సమాధానం చేపాలి? కేవలం భూమిని పెరుక్కున దానికి చూస్తున్నారు కాని మిగిలిన భూమిని రై తుల అప్పుతకు సరిపోతుందో లేదో ఆలోచిస్తున్నారా అని అముగుతున్నాను. ప్రొచ్చెకున్ ఆఫ్ రై ట్ర్స్ ఆఫ్ విమెన్ అండ్ చిల్డ్రన్. హిందూ-లా స్పృష్టంగా విమెన్ అ.ఎండ్ చిల్డ్రన్ ఈ సంబంధించిన ఆప్టి హక్కుల విషయం నీర్దేశించింది. దానిని ఒవర్-రై క్రెస్ట్ కెచ్చిన పేటు శజిసేషన్ కోర్టులో చెల్లుతుందో లేదో ఒకసారి ఆలోచించాలి అని ముల్యమంత్రి గారిని అప్పిస్తున్నాను. మేజరుకు 18 సంవత్సరాలు నిండిన వ్యక్తి విషయం వేడు 17 సంవత్సరాలు లీలర వయస్సు ఉన్న వ్యక్తి వ్యవహారం వేదు. ఏ తేదీనాడు మేజరు కావాలనేది స్పృష్టంగా దానిలో నిర్వచించలేదు. నోటిఫికేషన్ తేదీ నాటికి మేజరుగా ఉండడానికి కొన్ని రోజులు తక్కువ అయితే కస్టమను కస్టారా తీసి వేస్తారా? దానిని స్పృష్టంగా నిర్వచించవలసిన అవసరం లేదా? లీఱకుకూడా యివ్వాలపున్నాని సెలెక్టు కమిటీలో మార్కురు. మిగులు భూమి ప్రభుత్వం దగ్గర ఉంచుకుని వారి అనుమాయలకు కావలసినవారికి యివ్వడానికి సెలెక్టుకమిటీలో ఒక చిన్న సారణి పెట్టించుకున్నారు. కేటీ-షెద్యు వెలున్ మోటార్సు, ఇంజన్సు యివ్వికూడా ఉంటాయి ప్రభుత్వం పెరుక్కున్న భూమిలో ఉన్న ప్రీక్పరులుకు మార్కెటు వాల్యూ యివ్వడంలేదు. మామూలుగా యిచ్చి కాంపె స్పేషనుకూడా కాదు. కళ్ళ సీపు తడిచే కాంపె స్పేషనుకూడా కాదు. ఏ భూమి అయితే సరెండరు చేస్తున్నారో వాటిలో ఉన్నటువంటి ఆప్టికి యిమ్మావటులుకి ప్రీక్పరులుకి, కాటిల్ షెద్యుకి మార్కెట్లు వాల్యూ యివ్వడలచుకున్నారో లేదో తేల్చి చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది స్వింగంగా టూర్మ్యుల్ వెలున్ ఉన్నాను, ఎల ట్రీ క్రెస్టు కుటుంబున్నా మాగాటిక్రిండ్ డిక్లేర్ చేస్తున్నారు. ఇది ఎంత ఫోరమైన విషయం? 12 నుండి 16 వేసల పరకు ఎల ట్రీ సిటి రై షెద్యు వెంచినా మోటార్సులో పండించుకుస్తు వారిని అధోగతిలో దింపుతున్నారు. అన్నమార్కెట్ మేజర్ డాటర్, ఆస్తిలేని అఫ్మార్కెట్ మేజర్ డాటర్ విషయం ఏమిటి? వారి విషయం స్పృష్టంగా చెప్పండితండ్రి లేని గతి ఏమిటి? డిక్లేషన్ రై తులు ఇవ్వాలి అంటున్నారు.

ఆ భాగాన్ని రైతుల మీదనే వేయపోతే ఆ శాధ్యతను ప్రభుత్వ అధిక రులే
ఎందుకి తీసుకొనకూడదు? రైతుమీద ఆ భాగాన్ని చెట్టులు అన్యానుమని
మహిషేషున్నాను నాన్ ఎగ్రికలర్ ల్యాండుగా క్రిందిన సంవత్సరాలకు ఇవికల
ఏంటే చెట్ల ల్యాండుగా బ్రీట్ చేసామన్నాయి. సోర్జ్ అఫ్ ఐగేసెన్ పాటే
వుండుచ్చు నీ; పారుచల లేకపోతే నాన్ ఎగ్రికలర్ ల్యాండుగా ఇస్ట్రీస్
చేసుకొనుపుంచే దాన్ని మాగా క్రి-ఱ బ్రీట్ స్టామనం భాంగ్యపకాడు

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—మాగాణి అని ఎండు అన్నాను?
ఎగ్రికలర్ ల్యాండుగా బ్రీట్ చేస్తాయి అన్నాయి.

శ్రీ ఎస్ శ్రీనివాసులు రెడ్డి— నగ్పుల్ ర్యాండుగా టీట్ చేసా
కూడా మిగిలిపోతే వుండదు. నాన్ ఎగ్రికలర్ ల్యాండు భూమి కీ! ఎకరాలు
ఇచ్చినా రైతు గతి విభిటి అని అడుగుతున్నాను ఇంకా ఒస్టిమ్స్ నాలుగు
వివాహాలు చేసుకొనటారికి అవ కొ వు ది వాయికి పిల్లలు పుడకారు నగారికి
అయిదుమంది చౌప్పున మెత్తం 20 ముండు పిల్లలు వుండి దాన్ని ప్రామిలి
యూనిట్ గా తీసుకుంచే వారి గతి ఎమిటి ఆ వి అడుగుతున్నాను అటువ డారికి
కన్సెప్ట్ ఏమీ ఇస్ట్రీకుండా 20 ముండి పిల్లలు కలిగొడు ఒక కుటుంబం అంచే
ఎలా అని అడుగుతున్నాను నెలక్కు మిలిలో ఒక చిల్యూ ప్రా చేచారు 12
ఎకరాలను పడి ఎకరాలు, 18 ఎకరాలను క్రిం ఎకరాలు చేచార ముఖ్యమంగ్రీంగు
ప్రైము ఇప్పండి పెట్టటంకో ముండుగు చేస్తున్నాయి. ఒక నష్టః రివోరం
ప్రైము చూస్తే మహారాష్ట్రం గో ల్యాండ్ రెవెన్యూశ్శా 150. నీలీ రెట్లు పెడు
తుంచే ముఖ్యమంగ్రీగారు ఇంకా ఇతా ఎందుకు చేస్తున్నారో అర్థం ఈవంచిదీదు.
తమకున్న అప్పులు తీర్చుకోబానికి చూ పనివచ్చేధఃగా, తమ భారాయిద్దులను
పోషించుకోటానికి విలుగాపుండే పింగానయునా కాం పెన్సెప్స్ ఇవ్వాలు కోరు
తున్నాను. 21-1-71 వ తెగీకి ఇవిల కొన్నావారు పున్నారు. అమ్మినవారు
దబ్బు తీసుకున్నారు. వారి విషయం అలా పుంచండి డబ్బు ఇంకి కొనుకుండ స్పు
వారి పరిధికి ఏమిటి? వారు కోర్టుకు చెచే పరిధికి కలిగ్నస్తున్నాయి. కాకానీ
పెంకబరత్వంగారు చాలా తెలివిగా మేసేకి చేసుకుని ఎగ్గంప్పున్న తెచ్చుకున్నారు
రాష్ట్రింగరాభగారుకూడా తమ కోర్కెను నెరవేర్పున్నారు

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్వం:—నాకు ఒక్క నెంటు భూమిపూడా కేదు

శ్రీ ఎస్ శ్రీనివాసులు రెడ్డి— మీకు లేకపోయిరా మీ గ్రూప్ వారిని
రక్షించుటానికి చేయవచ్చుకర్తా. కీల్లా ఫ్లాయిలో బ్రీచ్యూనల్స్ డి.ఆర్ పోకు
తక్కువకాని రాయంక్రిగిల అధికారి అన్నారు. స్పెషిఫైడు పుప్పుస్కోసం పంచవచ్చు.
నెల్లారులో ఒకసారి పొన్నారుతో పొర్చుచ్చెక్కే సాటర్ సప్లై సీక్సుకు
రెండు క్లోపెన్ స్టోర్స్ వేసినప్పుడు ఇరిగిన ఇషయాలు అందరకూ తలుపు
అవధికారులను పొందించడం అందరకూ తెలుసు. ముఖ్యమంగ్రీగారు ప్రతి
సంఘటనా చాసి కొర్కెంటున్నారు. ప్రతిపక్షాన్ని సాధించడమే వారి ధైయ

మయితే అలాచే కానియ్యాడి, మేము అన్నిటికి సిద్ధంగా వున్నామని చెబుతూ నెల్లా తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం టిలూర్. —అభ్యర్జా, ఈ బిల్లుపై సెష్టు కమిటీవారు చేసిన సిఫార్సులు, గౌరవ సభ్యులు వెలిబుచ్చిన థిన్సుల్నిప్రాచ్యాలను కూలంఃషంగా పంచించే అవకాశం లేఖాపోయింది బిలు ఇతకుముదే అందిచేశారు కనుక పూర్తి పివరాల్కోనికి, క్షేత్ర అవకాశం లేఖాపోయింది. ఒక్క విపయం మాత్రమింపువుగా అర్థం అవుతున్నది. గార్మిస్సిములలో వేదవార్మి థామి తొరికే ఓధంగా శూస్యాముల ఆర్థిక పథానాన్ని బ్రిగ్యల్కోప్పే విధంగాకాని, దేశాన్ని సోషలిజం వైపు మృగాచేధంగాకాని ఈ బిలు తీసుకురాబడతేరని సృష్టపడుతున్నది. పెట్టుబడించారె పథ్యతిని, థూస్యాములను అభివృద్ధిచేసే మాగ్రాలను ఇంకా గ్ర్యారంటీ చేసే పద్ధతిగానే ఇది కచ్చిస్తున్నది. ఉదాహరణకు కుటుంబిలో మేజర్కు, మైనర్కు విచక్క చూపడం తప్పు. మేజర్ ను, మైనర్ ను కలిపి కుటుంబంగా తీసుకోవాలంచే ఆ ఓధంగా తీసుకోవడంలేదు. అయిదుగురికణ్ణా ఎక్కువమంది వున్న కుటుంబులో తలకు అయివవ వంశుని థూమిని కంచారు. కాని అయిదుగురిఁంచె తక్కువ వున్నప్పుడు తగ్గించడం అనేవి లేదు. ఈ నాటు కలెక్టరు, రచెమ్యాలోర్ మెంబర్స్, శాసలరీము, డైరెక్టరు ఇంకా ఎంతోమంది వెద్ద వెద్ద పున్యాగాలలో వున్నారు వున్నారు లక్షల విలువచేసే సిచిమాహోల్స్, హోటల్లు వున్నారు వున్నారు ఇతర ఆదాయాలు కిలిగినవారికి గ్రామ సీరులలో థూమి వుండవలిన అపరాం లేదు థూమి మిశన్ కోసం కాదని బ్రితికటానికి అని అనుకోంటున్నప్పుడు అటువంటివారికి థూమి లేకుండా చేయాలి కాని అటువంటి పద్ధతి విల్లులో లేదు పుచ్చాలలో ఎంత అట్టిని సంపాదించుకొన్నా గ్రామాలలో థూమి ఇట్లిపెట్టుకోవే పద్ధతి ఈవిల్లులో బేస్తున్నది. ఇప్పటికే నా ఇది మార్పు కేయాలి ఇప్పటికే 47 పర్పంట వారిని వ్యాసాయు కూర్చిలుగా చేసినందుకి వారి గ్రామిలు వారికైనా వంచిక్కే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కొలుడాన్న విషయం చూస్తే ఆసామీపిక్కి యాక్సును అమలు చేయాలి. 15, 21 సంవత్సరాలను కి థూములవైపున్న రక్షణలేపివారు, కొలహల్లు లేనివారు వున్నారు. థూస్యాములనుండి థూమి తీసుకొని సాగు చేసుకుంటున్న పేదకొలుదార్కురుబంధించి గ్ర్యారంటి ఇచ్చివారినిఖాదరకిత కొలు దార్లుగా టీటుచేస్తూ అపామీ పిక్కియాక్సును ఉచ్చయోగించాలని కోరునున్నాను. థూముల మినహాయింపులు వచ్చేసరికి పండ్ల తోటలను దాదాపుగా ఖప్పిక్కింద చేశారు, ఎందుకు చేస్తున్నారంచే ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనాడు సెలవిష్టూ, విమిలేదు, లేకపోతే తోటలను నరికివేశారు అన్నారు, ఆ తోటలను నరికివేసే థైర్యుము మీరు ఎందుకు యిస్తారు ? మీ పోలీసు మిలటరీవారు వమిచేస్తూన్నారు ? అట్లాచేసినట్లయితే హత్యాక్షేరమ్మక్కింద పరిగణించండి ...

శ్రీ వి. వి. నరసింహరావు : —అంచే చెట్లుచెట్లుకు ఒక రేవీయన్సెప్పెట్రును పెట్టమంటారా ? అట్లా పెడితే చెట్లుక్కించ దాక్కుసేవారుకూడా దొరుకుతారు ..

శ్రీ యం టికార్ — చెట్లు రెట్లు తో యున్సైట్ రు అవగరమలేదు, చెట్లు అన్ని ఎవరిక్రిండ అఱు చే వుంటాయో వారికి సంబంధించి ఒక కానిసైబుల్ ను పెడితే సరిపోతుంది, లేకపోతే మా కులివాడు సరిపోతాడు, అదాచేక నేను మనవిచేసిదేమంటే, ఎక్కువ భూమిని మీరు వారికి డక్టించడానికి చేసేటులుంటి మాగ్గాలు వున్నవి. అంతేగారు, ఏచ్‌ఐ‌ఎల్‌ఐ దేవాయి సంస్థలకు ఇవి వర్తింప కేయకపోవడము విచారకరము, దేవాలయాలు స్టుట్టు ఏ స్టుట్టు, పూషణలు పునస్కారాలు చేసేకుంటారు, పుజారి పోవణ నిమిత్తము ఏర్యాలునా గ్యారంటీగాని లేక ఏవైనా అవకాశాయగాని ఏర్పాటుచేయండి కాని భూములను మాత్రము దేవాయాలక్రిండ వుండడము మంచిగాదని అనుకుంటున్నాను పోతే నప్పరిహారము విషయము, ఎవరిక యున్సైట్ రు ? అలు యిట్లు మాకు పద్ధు నప్పరిహారము అని వారు అంటున్నారు, వారు ప్టు అంటున్నప్పుడు మీకు ఎందుకు దుర్కా, భూములు ఎక్కువ వున్నవారు, వైగా మిగతావారిక అప్పులు యిచ్చే వార్ప-వారినుండి భూములు తీసుకించే, వారికి మళ్ళీ : ప్పపరిహారము ఆవ్యాపలసిన అవి రము లేదు, నప్పరిహారము యివ్వడుండా ఖంములు తీసుకోవాలి తీసుకున్న భూమిలను పేదలకు పంచవలిన ఇవసరము వుంటుంది. ఇకపోతే ట్రీబుల్సల్ నీ విషయము, యిచ్చి వచ్చేసరికి వాస కంగా మళ్ళీ ఉక్కాడ వేసి గొంగళి అక్కడికే వస్తుంది, నా ఆనంఫములో చెబుతున్నాను. గ్రామాలలో మాస్తున్నాము, భూములు పోతాయసి ఎవరు-వ భూస్వామి గాబరావడగాములేదు. కారణము మమంచే, ఆర్థికసేవ వచ్చినప్పుడు : ది ఎం రాల మాగాడిగాని శేరపోతే 20 ఎకరాల మెట్టగాని అంతకు మీంచి వున్న వారు అమ్మకోడానికి పీలులేచినప్పుడు గాఫరా పడ్డారు దీనికిన్న ఎక్కువ దొరకవని స్థిరత్వం ఏర్పాటుచేసుకున్నారు బుర్గీలో, యింకిల్లు బ్రిహ్మందమైన ఆవకాశం కల్పిస్తూ భూములను అమ్మడాన్ని నిషేధిస్తూ చేసిన ఆర్థికసేవకు మీంచి ఎన్నోరెట్ల అవకాశాలు ఉన్నించేరికి వారు వోయిగా సంతృప్తి కరంగా వున్నారు, వారి గొడవ అంటే ఏదో లోకము మాడడానికి గొడవ తప్పితే భూమి మిగిలింఘకునే వద్దతులన్ని చేసుకున్నారు, ఇంకాచేస్తున్నారు పోతే యిం ట్రీబుల్సల్ లో ఒక అధికారి యిద్దరు అధికార సభ్యులు అన్నాడు, ఆ యిద్దరు ఎవరు అవుతారో ఏమిటోతెలియదు, లెక్క ప్రాపినవాడికే థాము దాచిన వాడికి తెలుసు అన్నట్లుగా అది యిం ట్రీబులు రచించినవారికి తెలియాలి ప్రజల కొరకు పనిచేస్తూ భూస్వాములకు వ్యక్తికేరంగా వుండి ఇచ్చికంగా పోషలికం ధైయింగా వుండి పనిచేసే ప్రతిసిథులకు అందులో అవకాశము లేకు, దా చేస్తే ఆ కమిటీలు నిర్మికమైన కమిటీలకు, యిం వున్నటువంటిమేరకైనా వాటిని పరి శిలించే అవకాశము కలిగించేట్లు చూడాలి మొత్తముమీన చూచినప్పుడు యిది, భూసంబంధాలలో ప్రస్తుతము వున్నటువంటి పూర్వదార్శ సంబంధాల స్థానములో, పెట్టుబడిదారీ భూసంబంధాల బలవత్త రము చేయడము నిమిత్తము ముఖ్యంగా గుత్త పెట్టుబడిదారీ నాయిత్వం బూర్జువా భూస్వామ్యు ప్రభుత్వ పాలసీలకు అను గుణంగా, అచ్చికంగా వుంటున్నది. ఇదే సమయములో — సోషలికం అన్నప్పుడు

ఒకవైపు భూమి కుటుంబమను ఎక్కువ ఆధ్యాత్మిక రంగా వుండేట్లు చేయడమతో పాటు పెట్టుబడి దారీ రంగమలో మూల్యంగా పారిక్రామికరంగమలో చేయడిలసి నటువంటి మార్కెటులుంచి ఏమి ఆలోచించకుండా వుండడము చాలా విచారాన్ని లిస్తున్నామె పెట్టుబడిదారీ సంస్కరణను, విదేశి పెట్టుబడి సంస్కరణను మీరు జాతీయము చేస్తున్నావా? టోకు వ్యాపారాన్ని బాటీయము చేస్తారా? అది ఏమి లేదు. ఐంప్రైషన్ ప్రాపణాయ ప్రైస్‌ప్రోఫెసర్ సహకార క్రెడిట్‌క్రీం ఓ వ్యవహరమంగా సడి పే పాన్ వుండా? అదేమి లేదు, అని లేనిప్పుడు భూస్వాముల భూములు పోవడము లేదు, ఇతర పారిక్రామ, సాంకేతిక ఆర్థిక రంగాలకు ఒంబంధించి ఏమి వధకాలు లేవు, అచి లేనప్పుడు పెట్టుబడిదారీ భూసంబంధాలను బలపరిచే నిమిత్తమే యిది అని చెప్పుకలిసినప్పుడి సెలక్కు కమిటీలో యా మూలమైన మార్కెటును చేస్తా పోవడము విచారకరమని నా అమ్ముతిని తెలియజరుస్తున్నాను

శ్రీ కె. రంగదాసు :—అధ్యక్షా, యా బిల్లు రీజిస్టర్ కమిటీలో ప్రవేశపెట్టి బోయే సంస్కరణ ర్ఫ్ములో క్రూపంగా కొన్ని వివయాలు మనవిచేస్తాను ఈ బిల్లు ఏ రితిగా వేపగ్గానికి వోయిపడాలని వుండేశించలడిది మారు రూపములో పేద వగ్గాన్ని గృంగిసేడిగా వుంచి మనవి చేయడములో సందేహంలేదు. ఇది ఇవలం పందలు వేలు ఎవరాలు కలిగినవారిని తగించడములోనే నీనమైవుంచే అధ్యంబరం పుండు, కాని మధ్యతరగతి రైతాంగము ఎవరై కేవున్నారో కొన్ని కొన్ని జీల్లాలలో మాగాడి థుమి లేకుండా కేవలము మెట్టపైన ఆధారపడినవారు వున్నారు, వారికి యిది గొడ్డలిపెట్టిగా నాంది ఈ బిల్లులో పొదుపరిచిటువంటి క్లాసిఫికేషన్ ఆఫ్ ల్యాండ్ ప్రైవేట్ రము నాచే, తెలంగాణ రాయలనీను మరి సర్కార్సుకు ఏమి పోలిక లేసండా పోతుపడి నిషమగా గుర్తుస్తులో పున్నటు పంటి సారవంపమైన భూమి ఒక ఎకడము విలువు తెలంగాణాలో పున్నటువంటి చెలక భూమి లకు-మనము సీలింగు అని పెట్టిన క్రింది ఎకరాలు నమానమగా రావడము లేదు ఆట్లా సీలింగు పున్న భూములను, ప్రాదారాశాదులో అర ఎకరము యిస్తే చాలు యిస్ట్రాక్టిక సిద్ధమగా పున్నవారు వున్నారు అటువంటివారు భూస్వాములగా యిందులో చిత్రించబడుతారు. తెలంగాణాలో ప్రత్యేకించి మెట్టి భూములు కలిగినటువంటి, కీర్తి అంగుళాలో ఒక్కువ వద్ద పాతము కలిగినటువంటి ప్రాంతాలలో, కైతులు పడే బాధలు ముఖ్యమే ప్రిగారిక తెలియనిచి కావు, అయినా రాష్ట్రానికి అంతటిక ఒకి శాసనము చేయాలనే వుండేములో వారు దాదాపు 12 రోజులు ఒతుమతమైనారు, ఎంత సతుమతమైనా తెలంగాణ రాయాలనీమ ప్రాంతాలకు సంబంధించి కొంత లోపము యా బిల్లులో వుండని చెప్పు తప్పదు, అనే అమెండ్ మెంట్ ని, సెలక్కు కమిటీలో కొంతమంది తీసుకు రావడంజరిగింది, కాని అని అంగికరించబడలేదు, సహజమే. 24గురు మెంబర్లో 4 గురు మెంబర్లు ఒక అంగిక్రాయము కలిగినప్పుడు 20 ముదితో ఆ అమెండు మెంటును అంగికరింపజేయడము అసాధ్యము అయినప్పటిక వీలయినంతవరకు ముఖ్యమంత్రిగారిచేత అంగికరింపజేసేదానికి చాలా ప్రయత్నము చేయడం జరిగింది కాలేదు. క్లాబు క్రావిటీ(1) లో మాపెట్టినప్రకారము మెస్టు యాస్టు

గోదావరి, సెంట్రల్ డెల్టాలో వున్నటువంటి కొన్ని భూములకు 12½ శాతము వెయిచేక్ యివ్వడాని యా లిల్లుకో చూపేటారు, అదేరకంగా పై ప్రేపేటు ట్యూన్ష్ పెల్స్ క్రింది 20 శాతము వెయిచేక్ యివ్వడానికి చూపేటారు, కానీ తెలంగాచాలో వున్నటుంటి, ఏ మాత్రము గ్యారంటి తేఱువంటి, నీటి ఆధారాలు కుంటలు చెరువులు సోర్స్ కలిగినటువంటివాటికి యా వెయిచేక్ ఏదయినా పెటువలసిందని ప్రార్థించదము జరిగింది సెలక్టు కమిటీలో, కానీ ఆ అవకాశము యివ్వులేకపోయారు...

శ్రీ వి. వి. నరసింహారావు :—ఉంది.

శ్రీ కె. రంగదామ :—ఎక్కడ ?

Sri P V Narasimha Rao :—

Page 45 :

(iii) "in the case of any wet land irrigated by a Government source of irrigation classified as Class V in the settlement or revenue accounts of the Government, excluding a source fed by a project, river, nala or channel in the Andhra area; and in the case of wet land irrigated by similar source notified by the Government in this behalf in the Telangana area, the extent of standard holding shall be increased by 12 and a half per centum."

శ్రీ కె. రంగదామ :—సరే అది సేను విత్క్రా చేసుకుంటున్నాను నచేనడి. అయితే విత్క్రా చేసుకుంటాను. తరువాత క్రియలాంధ్ర విషయంలో తూడా వెంకట సుబ్బయ్యగారి రిపోర్టు కాసిఫికేషను తెలంగాచా ప్రాంతంలో అణాన్నర, రెండచాలన్నర అనవారిక్రిద వచ్చిందిమాత్రం రావడానికి పీటిన్నది. ఆ ప్రకారం దా సరాక్టరు ప్రాంతంలో ఉన్న భూములకు రాయలసీమ. తెలంగాచా ప్రాంతంలో ఉన్న భూములకు తేడా ఉంది అనే విషయం ముఖ్యమంగ్రిగారు అంగీకిరించారు. కానీ సపరించలేదు. చిట్ట చివరకు తెలంగాచాలో ఉన్న నిస్సారమయిన వ్రద్యలాంధ్రు గురించి ఎంబిడచాలకు తక్కువఉన్న భూములకు చివర కాటగిలో చేర్చుని అడిగాము. చర్చల సందర్భంలో కన్సిదరు చేయాలని అడిగాము. వారు చేస్తారనే ఆశలేదు. కాంపెన్ సేవను విషయంలో అన్యాయమయిన నిర్దిశాలు కాంపెన్ సేవను అని కాకపోయినా పైనూరు రాప్రీలో ఎలాగ్ ఎకరాకు ఒక సంవర్పరం నికరాదాయం తీసుకుని పడింతలు ఇప్పుడాని నిర్దిశించారో అలాగే కాకపోయినా అయిదింతలునా ఇవ్వాలి. అలాగ కాకుండా లాడడు రెచిన్స్యూప్లెన్ ఇస్ట్రున్యూన్రంజీ తెలంగాచా ప్రాంతంలో ఎనిమిదచాలు, పదచాలు ఉన్న వోట్ల 50-75-100 రూపాయలు అంచే అదికాడ ఎనిమిది పది సంవర్పరములలో ఇస్ట్రున్యూరు అంచే ఆ దబ్బులో పేరు క్రెటులు ఏమిదేసాలో ఆలోచించాలనీ కోరుపున్నాను. ఇందులో చూపించిన కూడా అనేకం ఉన్నాయి రిసెన్స్ కమిటీ లెవెలులో శాసనశాలలో చర్చల సమయంలో వివరంగా చర్చించవచ్చు. ముఖ్యమంగ్రిగారు తెలంగాచా

ప్రాంతముకు అర్థాయిం ఇరువుకుండా చూచి సర్కారు ప్రాంతములోన్ని
దైతులకు నీ సౌకర్యం కలగ తేస్తున్నారో ఆ నూరిది సౌకర్యం కాయలసిమ,
తేఱంగాచా ప్రాంతాంక కూడా కలగచేయాలని కోరుతూ శలవు
తీటుకొటున్నాను

(శ. య. ఒంకార) :— వెంకట సబ్బయ్యగారి రిపోర్టు కాపిలు సభ్యులకు
అందజేయాలంది.

Sri Ch. Parasuram Naidu :— I submit that after hearing the very many statements here, I have to bring to the notice of the House only one aspect the motive power behind this Bill is not 'hatred', but 'social justice', in the best traditions of Gandhism. It is not as though we have to take a 'pound of flesh', or draw the blood out of the peasants.

My good friends of the C. P. I., appear to be very much irritated as though much would be taken away from the agriculturists. Nothing has to be spared but everything has to be taken away. But that appears to be 'hatred' and nothing else. But it is not so.

Sri C. V. K. Rao :— C P. I. did not pilot the Bill; mind it, the Chief Minister has piloted the Bill.

Sri Ch. Parasuram Naidu :— Anyhow very vehement speeches have been made on this Bill, therefore I have to take cognisance of all this. My good friends are over-ridden and over-weighted by outmoded long lost schisms. They have been over-influenced by outmoded systems like feudalism, bourgeois, etc. These are phrases which have ceased to have meanings; when the Communist China is wooing America and their delegates have come to Pakistan that feudal, reactionary and autocratic country, for talks. Some of these gentlemen sitting in India, are still imagining, as if they are in Russia or America, and they have been speaking as to finding faults with the Chief Minister for drawing the blood out of the peasantry.

What is our purpose; what is the purpose of this Bill?

Our purpose is to see that persons from the poorer strata of society, who are without sustenance, are provided with land.

It is not our intention, nor the intention of Chief Minister, or Congress to injure the peasantry. There are persons who own 100 acres and more of land but left it without proper utilisation. Such cases have to be dealt with and lapses have to be remedied for the purpose of Social justice. On the other side I have to state and submit therefore that every opportunity has to be availed of the holding; it is not a gain or motive.

There is a standard of living for all. We are not living in a communist society, where nationalisation is the theme and creed. We are in a mixed economy. We have different classes of people with different standards of living. Therefore, the agricultural class as such also have a claim to a decent standard of living which other classes of

people have. Therefore, due consideration has to be given to this fact that the Agriculturists also are given an opportunity to have a better standard of living—a standard if not more at least on par with other people. The persons who are employees of the State have a standard of living. They are drawing income out of the taxes we are paying. These men paid by the State are paid out of the taxes the common people are paying and they are allowed a certain standard of living. Likewise, every other citizen is entitled to a decent standard of living.

We are not able to provide work though much has been said, but nothing has been done. But, still we are thinking of maximum to be permitted to a particular class of citizens who are the foundation of the agricultural society in India and who have been maintaining the entire class of people in India; those are the people who for ages have brought the land into cultivation and who have utilized all their energies for that purpose; now we are thinking of taking it away; certainly where it is in excess we shall take it away and put it at the disposal of poorer sections. But when we take it away, I request for a dispassionate consideration; I request the Chief Minister and others concerned to have an open mind, open to persuasion and justice; if these are guaranteed and promised, certainly there is still time for us to have a dispassionate mind which I request for, and not the mind of my friends of Marxist Group and the C. P. I. Group which want 'snatch and snatch as much you can; take and take as much you can' because their slogan to is help the peasantry and to put them in the vanguard of revolution for the purpose of liquidating them at the earliest moment. Of course, they have given up a lot of vigour and r^ugour, but still there remain their remnants and therefore they are now and then giving an outburst to that sort of outmoded thinking.

We have every opportunity to come to concrete details later on. Now, at this stage I do not want to waste the valuable time of the House by going into the provisions of the Bill. I am only appealing to the House as also to the Chief Minister that this is a very important measure no doubt a revolutionary measure also and I am requesting for a dispassionate mind still open to persuasion. With these few words, I take my seat.

శ్రీ సి. వి. ఐ రావు :—12 సిటింగ్స్ అనువాదార్యత యొగ్యదు కిందిన కమిటీకి పంపించేమనిదు మాట్లాడాలి ఆన్నటలుతే యో గ్రంథాలంకాది స్టోంట్ కోసహో చూడినిదే యో జనరల్ అబ్బేషన్ అంప సుఖవు కాదు. అయినా చాలా లోంగపాటుతో ప్రఫుత్క్యపార్టీ, ప్రభుత్వ నాయకులు చేసిన యో మహాత్మర ఘనకాగ్యం యొమితో కొంచెం ముండగా మనము పరిశీలన చేయడం అవసరం. ఇది కన్నిడరేషన్ సేట్కు వచ్చివచ్చుదు తదుపరి క్లౌట్ ప్రైక్ క్లౌట్ దిస్క్యూపన్స్కు వచ్చివచ్చుదు ప్రత్యేక అవకాశాలు తీసుకుంటాము. మా బ్రామంత్రిగారు దినికి నాయకత్వం వహించారని, అయిన ముఖ్యమంత్రి అయిన రావ్త బహుళః యిచే ప్రధను రిఫారమ్స్ అనుకుంటాను. అన్నటు తనయొక్క ముప్రతి

వర్గాన్నే రిఫారమ్ చేయలేకపోతున్నారు. ఈ భూమిఅంతా రిఫారమ్ చేస్తున్నా రంచే నిజంగా నేను కొంచెం ఆశ్చర్యపడుతున్నాను. తన ప్రక్కన కూర్చున్న సహచరులలోనే తిరుగుబాటుదారులు, కుటుంబాదులు, రకరకాల మంచివాటులు, చెడ్డవాట్లు ఉన్నారు. మామీదకూడా తిరుగుబాటు చేస్తున్నారు అటువంటి పరిస్థితులలో వారినే రిఫారమ్ చేసుకోలేకండా మంచివారిని బలపరచి, చెడ్డవారిని కొంచెము ప్రక్కకు తప్పించి చేయలేని యీ ముఖ్యమంత్రిగారు వావున్నకు లీడర్ గాండి యీ లాండ్ ఆంతా రిఫారమ్ చేసున్నారంచే కొంచెం నమ్మడం కష్టం. ఎంత రిఫారమ్ చేశారు? ఎంత రిఫారమ్ చేశారంచే ఒక ఎ. తరగతి మనిషికి 10 ఎకరములు అనో యీ రకం తరగతి ఎ.బి. తరవో భూములు ఉన్నటువంటివారికి వారి చేతిలో ఉంచుతున్నాము అని చెబుతూ ఉన్నారు. ఇది మహా ఘనకార్యం, పరశురామనాయుదుగారు విష్వవ వాదులు మమ్మలనందరిని దుయ్యబదుతూ యిది మహా విష్వవం అన్నారు. మా పరశురామ నాయుదుగారు ఆయనను లీగల్ ర్యక్షధంలో ఆడ్యకేట్ ఐనరల్ అంటూ ఉంటాము అటువంటి వారినికూడా ముఖ్యమంత్రిగారు బుట్టలో వేసుకున్నారు. నరింహారావుగారు నా మిట్రులు యీ అసోజివన్ లో ఉన్న కమ్మాగ్నిప్పులను అట్టా ఉంచండి పరశురామనాయుదుగారినే బుట్టలో వేసుకున్నప్పుడు యీ 4 కోట్ల ఆంధ్రప్రజలను యింకా యొంత ఉర్రూతలూగిస్తారో నేను చెప్పడానికి నిజంగా నాకు ఛైర్యం తైర్యం యీ వయస్సులో తక్కువయేమో. ఏమైనా చేసిన ఘనకార్యం అంతాకూడా యీ 10 ఎకరములో, 15 ఎకరములో భూమియొక్క సాంధ్రాన్నిబట్టి యీ ఎకరములు నీ దగ్గర ఉంచుకో అనే సంస్కరణ—ఇదా సంస్కరణ? నీ దగ్గర యింత భూమి ఉంచుకో యొక్కునంచే తీసుకుంటాను అన్నది నిజంగా చౌసినట్లయితే శ్రీ నరింహారావుగారు యొంత గొప్ప ఘన కార్యం చేస్తున్నారో... చరిత్రలో మీవేను నిజంగా శిలాషురాలలో వస్తునిదేమోసని అనుకంటున్నాను. అదికూడా అవసరమే ఎందుశేషంచే ఎవ్వైనా పదవిలో ఉంచే పదిమంది అటు యిటు లాగివేస్తారు. అటువంటప్పుడు కొంత ప్రచారం అవసరం హాట్ల్ కాలంనుంచి ఉన్నటువంటిదే. ఇందిరాగాంధీగారి ఇమ్మయిలు తప్పకుండా సాధ్యమైనంతపరకు ప్రచారం చేసుకోవాలి. నిజంగా యీ మాత్రం భూమిని పీమి చేతిలో ఉంచుకోమనడం గొప్ప కానేకాదు. ఎందుశేషంచే మస్తుగా చాలాభూమి ఉండి ప్రజలను పీడించినటువంటి జలగలు యీ మాత్రం భూమిని పాశ్చాను ఉంచుకోమనే పారు ఉంచుకుంటారు. ఎందుకు ఉంచుకోరు? ఉంచుకుంటారు. భూమికూడా ప్రధానం. భూమి దేవికి డబ్బు సంపాదించడానికి, డబ్బు దేవికి ప్రభలను పీడించడానికి. కనుక ఆ మనుష్యాలయొక్క సాంఘిక శక్తికాని యొపింగా మన ప్రభువులు కీటింప చేయలనిచుకోరేడో నేను ఒక ఉదాహరణ యిస్తాను. మొట్టమొదట యీ విల్లు వచ్చేముందు పెద్ద పెద్ద రైతులు, మహానాయకులు గ్రామాలలో ఆవురూడకు ఉట్టు వేయమన్నారు కొల్పిలు కొల్పిలుగా కారులలో తిరిగారు. ఇప్పుడుచూస్తే ఒక్క ముఖికూడా తేరు. ఇప్పటికీకూడా ఉండాలికండా, అందుశేత చర్చ యొమి ఇరుగుతోంది, నా నియోజక వర్గం మనిషి యొమి చెబుతున్నాడు, ప్రభుత్వం యొమి అంటోంది, యిందులో

మంచి ఉద్దులు యేమిటి, చూఁచేవారు యొకరులేద ఎవరికి అవసరంలేదు. అందుచేత యూ పద్ధతులలో పంచపాండవుల వ్యవహారంక్రింద చిట్టచివరకు సున్ను చుట్టె వ్యవహారం యూ సోపలికిం మనవాసు చేస్తున్నందుకు కొంచెం హైచ్యంచాలి. కనుక యూ గుత్తాధికారి భూమిని గుత్తక్రింద తీసుకున్నటువంటివారికి తగించాలి. ఏ ప్రఫుత్యంతయినా ప్రజలకు మేలు చేయాలి. కానీ ఆ ఉద్దేశ్యం ప్రఫుత్యానికి ఉన్నటుయితే బుఱవు చేసుకోవద్దా ఊరికే ఉపన్యాసాలు, పెద్ద పెద్ద మీటింగులు, ఊరేగింపులు, యిష్టంపచ్చినటు ప్రచారాలు, ప్రతిపాలను శేఖలో వేసుకోవడం, ఎవరైనా సరిగా, గట్టిగా చెప్పినటుయితే అది నాకు అర్థంకావడంలేదని చెప్పడం సరియైనది కాదని నేను ప్రఫుత్యానికి చెబుతున్నాను ఇన్ని అడులు, కోట్ల భూమి యూ గుత్తాధికారుల చేతులలో ఉన్నదని చెప్పింది దేయిది? ఇన్నిరోజులు కూర్చొప్పి రోజుకు లీటర్ రూపాయలు తీసుకొని పెద్ద పెద్ద కబుర్లు చెప్పినటువంటి యూ అధికార వర్గం యిన్ని అడులు, యిన్నికోట్ల భూమి యూ గుత్తాధికారుల చేతుల లో కేండ్రికరించబడింది అని చెప్పవటువంటి అనమర్యిత కలిన వ్యాపకయంత్రాంగాన్ని దగ్గర పెట్టుకొని యూ గ్రంథం చేశాము. యింక యేమి ఉందితే డీసిని పాన్ చేసుకొని ముద్రచేసుకొని గొప్ప కార్యం చేశాము అనుకున్నటుయితే నిజమే యూ విధంగా మధ్యపరచడం గొప్ప ఘనకార్యమే చేశారు. కానీ వాసవం కావాలి. కనుక ఇప్పుడు ఈ సంక్రాంతి దేనికి? భూమి ఉన్నావానికి తగించడానికి. భూమి లేనివానికి భూమి లేనివానికి భూమి ఇస్తున్నాం అనేది ఎక్కుడ ఉన్నది? బీటిష్ వారి కాలంనుంచీ ఇటువంటి సంస్కరణలు తయారు అపుతూనే ఉన్నాయి కైత్యారీ సిస్టమ్, జమీందారీ సిస్టమ్, జమీందారీ సిస్టమ్ రద్దుచేసి కేపిటలిస్ట్ సిస్టమ్ కేపిటలిస్ట్ సిస్టమ్ రద్దుచేసి మోనాపలిస్ట్ సిస్టమ్, ఈ పద్ధతిలో వ్యవహారం సాగుతూఉన్న పరిస్థితులలో దేశ ప్రజలను పెరివాళ్కురింద చేసి రాజకీయ చదరంగం అటు అదవదని పొచ్చరిస్తున్నాను. నిజంగా కైర్యం ఫయల్స్ ఆధారం చేపుకుపెట్టుయితే ఈ భూమి న్యాటుల చేపులో కాకుండా ప్రజల చేపుల్లోకి తీసుకురండి. అదీ సాహసం. అది న్యాయంతయిన వసి. భానికపర్గం మాకు ఏమి కావాలి? మేము లేనాలి; నుఫుంగా ఉండాలి మా బిడ్డలు కాగుండాలి, ఇంకా పుట్టలోయేవాసు కాగుండాలి కనుక ప్రఫుత్యాన్ని తిండి, గుడ్డా ఇచ్చేయుండి కాగుంటాం అంటున్నారు. ఈ గందరగోళం ఎందుకు? లేనివాడిని రెన్చుగొట్టడం ఎందుకు? లేనివాడికి అశుల గొల్పుడం ఎందుకు? లేనివాడిని మాయచేసి తప్పుడు రాజకీయాలను ఎందుకు అవంచించడం అని నేను ప్రింటీస్టున్నాను లెక్కలు లేవు. ఆ లెక్కలు లేనప్పుడు ఎందుకు ఇంత గారడి? ఎందుకు ఇంత మోసం. మనం కొద్దో గొప్పో జ్ఞానం కలిగినవాళ్కం. కొద్దో గొప్పో ప్రజల ప్రతినిధులం. కొద్దో గొప్పో ఈ చేశ అలోచించకపోతే రెపుతున్న అలోచిస్తాము బ్రిటిష్ వాడు ఇప్పుడు అలోచించలేదు. ఇప్పుడు అలోచిస్తున్నారు. ఆ పరిస్థితిలో వాళ్క శిష్ములు

నరసింహో రావుగారు — ఆయన ఆలోచన ఇందిరాగాంధీకంటే కొంచెం ఎక్కువ ఉండని అనుకుంటున్నాను, నేను పొరపతవచ్చు—అంటే వదవిలోకి వచ్చాక అయి పాడయిపోయాడు—ఈ నాదు వా సమాన్ని వా స్తవం అని ఎందుకు చెప్పుకూడదని నేను అడుగువున్నాను. వా ఉద్దేశంలో ఈ సంస్కరణనుండి పేదవారికి మేలు కలగనే కలగదు. పేదవానికి ఆరి దండాలు వస్తున్నాయి పేదవాడిని మాయ చేయడం తప్ప అని నేను శౌచార్థిస్తున్నాను. ధనవంతులను తక్కువ చేస్తున్నాం అనడంకూడా మోసం ధనవంతుడు బలంగా తయారవుతున్నాడు. ఇప్పుడు పాటి అనుండి వచ్చిన మనుషులు అందరూకూడా ధనికవరంమండి వచ్చి నాయకత్వం వహిస్తున్న మనుషులే. అందుచేతనే ఈ దేశం ఇలా తగులబడుతోంది అంటున్నాను. ధనవంతుడు ధనవంతుడుగానే ఉంటాడు. కాకపోతే కొంచెం అడజు మెంటు. కేవిటిలిస్ట్ అడజు మెంటు. సోషల్ అడజు మెంటు. అయితే ఎందుకు తెచ్చారని నరసింహో రావుగారిని దూషించవచ్చు అది వేరే విషయం. పేదవాడికి ఆశ కల్పించాలి నూటికి 90 మంది పేదవారే కదా మనలని ఇక్కడ కూర్చోటట్టింది. నూటికి 90 మంది కదా ఆవోరాక్రాలు కప్పవడి ఈ దేశ సంవదటు కాతణం అశుభున్నది. వాళ్ళు ఊరుకుంటారా? భూమి ఏది అని అడుగుతారు. ఈ సంస్కరణ చేసి లక్షలు, కోట్లు ఖర్పుపెట్టి మాయచారీ రాణకీయాలు ఇక్కడ ప్రచారముచేసి చివరకు పటిచేయి చూపించేటటయితే తిరుగుబాటు చేసారు. భూమి సంస్కరణ నవ్యకాదు చేసేది నేను చేసాను అంటాడు. ఆ సరిస్తికి తీసుకుపోవద్దని నేను అంటున్నాను మనం వక్కగా డిబీస్ట్స్ ద్వారా దీనిని సంస్కరించాడని పేదవారిని మథ్యపరచి చేసిటటయితే వాళ్లు ఊరుకోరు. ముఖ్యమంత్రిగారి తెలివీ కేటలకు నేను ఎప్పుడూ ముగ్గుడను అయి పోతాను ఎందుచేతసంటే ఆయన కత్తించి రెండువైపులా పదును ఉంటుంది. పేదవాళ్లకదా ఈ దేశానికి ఆవర్జామైనది వాళ్లను గురించికదా ప్రఫుత్వ పక్షం సరియాన దారిలో ఉండాలని ప్రతిపత్తాలు కోరేది. ఈ సందర్భంలో భూమి తనకి చెందనపుడు భూస్వాములు బలవంతులు అశుభున్నపుడు తిండిలేకుండా ఉన్నవాళ్లు మలమల మాడిపోతున్నప్పుడు తిండికి కృషి చేయవద్దా? తిండికి కృషి చేసేటప్పుడు దుర్భాగంగా ఆక్రమించిన భూమి చేపులోకి తీసుకుంచే ముఖ్యమంత్రిగారు ఏది చూపిసారు? కత్తి కటూరు, సంకెళ్లు, తుపాకులు చూపిసారా? ఇది లా అండ్ ఆర్డర్ లిల్లు. కనుక ఈనాదు పేదవారికి నేను చెప్పించే పేదవాక్రీం హద్దు దాటాడా కత్తి. కటూరం వస్తుందని చెబితున్నారు అందుచేత ఈ సంస్కరణ నిషంగా ఈ గిరి దాటి వెళ్లటయితే కబంధ వాస్తాలోకి పోతున్నావు అని నీర్దేశించేటటువంటిది మంచికాదు. ఆలోచించమని చెబితున్నాను. దీనితరువాత ఏది హోలాహలం ఘడుకుంటో ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు. అందిరా గాంధీకి కూడా తెలుసు. ఎంతకాలం ఇలా మథ్యపరచి ఈ సోషలిస్ట్ గారడి చేసారు? చక్కని మార్గం ఉంది. అది ఆవలంబించమని నేను కోరుతున్నాను దానినుండి పేదవారికి భూమి దక్కుదు సరికదా ధనవంతుడు కేపిటలిస్ట్ అయిపోతాడు. ధనవంతులు మెలకువతో ఉండి ప్రతి

పూర్విక ప్రభుత్వపక్షంలో ఉన్న మంచి ఆలోచించే వాళ్నను ఆతసాశాసనికి క్రొక్కెయడానికి పూనుకుంటారు. కనుక చాల దూరదృష్టితో వ్యవహారించవలని ఉంటుంది. దీని లోతులకు నేను వెళ్లలేదు. భూమి వ్యక్తివరం కాలుండా ప్రజలపరం అయ్యేమార్గం అవలంబించవని కోరుతున్నాను. దున్నేవారికి భూమి ఇవ్వడం గ్రామికుడికి తిండి కంగచేయడం ఈ వర్ధతిలోనే కనీస సంస్కరణ ఉండాతించాని ఇది ఏదో గారడి వ్యవహారంలో ఉండదని నేను సంపూర్ణంగా ఒక్కాస్తిన్నున్నాను. శాసనసభలో విధి దృష్టిధాలు ఉండవచ్చు. నా దృష్టిధమే ప్రైది అని అనడానికి నేను సాహసించను. నా ఆనుభవాన్ని బట్టి, సుమారు 80 సంపత్సరాలు ప్రజలమధ్య, ఇతర వాడితులమధ్య నేర్చుకున్న విషయాలము బట్టి ఈ విషయం నేను చెప్పకపోతే తప్పిదాన్ని చేసినవాడిని అవుతాను ఇది భూసంస్కరణ కాదు. ఇది ఆజకీయ గాడిడి. మాయ విధానం.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరమ్యం :—అధ్యాత్మా, మన పరశురామ నాయుదుగారి ఉపవాయసం 1917లో మనం చెప్పవలసిన ఉపవాయసంలా కన్నించింది. ఈ నాడు సంఘ వరిశితులమట్టి మార్పు రావడం అవసరమే. ఇప్పుడు చేస్తున్నటువంటి ఈ చట్టంవల్ల ఈ సంమానికి నాయ్యాయం ఇరుగుతుండని నేను అనుకోము భూమిని జాతీయం చేయడంతప్ప భూ సమస్య, పరిచ్ఛారం కాదు. కానీ ఉన్నంతలో ఎంత మంచి ఇరుగుతుంది అని ఆలోచిస్తే మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన ఉపవాయసంలో ఎంత భూమి వస్తుంది ఎంతమందికి పంచివెడతాము, దరిద్రము ఎంత నిర్మాలను చేస్తాం అనేదికాదు సమర్థ ఒక గూడు కట్టుకుపోయిన వ్యవస్థను తీసివేయడం వరకే పరిమితం చేప్పాం అని అన్నారు. ఆ పరిధిలో ఎంతపరకు నాయ్యాయం ఇరుగుతుండని చూసే ఈ చట్టం ఎన్నిసార్లు శాస్త్రి శిరిగి తిరిగి రచించినాగుడా చాలా లోపాలు ఉన్నట్లుగానే కనబడుతోంది. ప్రభాసమైన లోపం దీనిని నాయ్యాయశాస్త్రాన్నికి చాలామారం తీసుకుపోవడం అనేది ఎంత భూమి వస్తుందో ఎమిటో? మొదట ఆశ వచ్చినా ఇప్పుడు ప్రజలలో విశ్వాసం పోయిందనుకోండి. కానీ ఉన్నచాంట్లో నాయ్యాయం చేస్తున్నాము అనేదానికి ట్రిబ్యూనల్స్ ఫార్మేషన్ లో ఒక చిన్న లోపము కనబడుతోంది. అది ఏమిట అంటే అర్. డి. టి. గారిని చైర్మన్ గా వేయాలి అనేది మన కమ్యూనిస్టు మిత్రులు కోర్టు వ్యవహారానికి వదలివెడితే, ఈ మున్సిపలును వేసే చాలా అలర్పిం ఆపుతుందని చెప్పినపుటికూడా మనం ప్రశాస్త్రమ్యంలో ఉన్నంతకాలం అది తప్పరు. అది ఉండడం చాల అవసరం. కనుక ఈ ట్రిబ్యూనల్స్ విషయంలో సట్-జడ్మెని చైర్మన్ గాను, అప్పిలేటు ట్రిబ్యూనల్స్ లో దిస్ట్రిక్టు జడ్మెని చైర్మన్ గాను వేసే దీనికి అనుబంధంగా మనం ఎట్లాగూ మెంబర్స్ ని వేస్తున్నాం కాబట్టి అందులో మెంబర్స్ గా రిపేమ్యా అఫిసర్స్ ను వేయవచ్చు. మనం బయటినుంచి కూడా కమిటెంట్ పీపుల్ అనుకు నేపాల్కమ్కూడా వేసినట్లుయుతే కానీకి నాయ్యాయశాస్త్రాన్ని చైర్మన్ చెప్పడానికి ఈ సంఘమరీచాయ్ వారు చెప్పడానికి కూడా అస్క్రారం ఉంటుంది అని మనని చేస్తున్నాను.

తరువాత రివిజన్ పద్ధతి ఒకటి ప్రావైడ్ చేశారు, రివిజన్ టు ది ప్రోటోర్సు, సెక్షన్ 27 లో. ఎలాగులు ప్రోకోర్చరు రిట్ బారిన్ డిక్షన్ ఉండనే ఉన్నది అలాంటు ప్పుదు, దీనివలన ఇంకా కాలహరణతప్ప మరేమీకాదు కనుక యా రివిజన్ టు ది ప్రోకోర్చర్ అనేది తీసివేయవచ్చు. దానివలన ఏమీ అన్యాయము జరగదు. నెక్స్ టెల్ అసెల్ కోర్చరు దీని సంగతి అలోచించడానికి నీలుతేరని కోర్చర్ బారిన్ డిక్షన్ బార్ చేస్తూ పెట్టారు ఇది సంఘరీళ్యా చాలా అన్యాయము ఎట్ట. ప్రీజలను మనము అడ్డలేము ఎట్లా రిట్లుకు వెడతాయి కాని చాలా దబ్బు ఉన్న వాళ్ళు రిట్లుకు వెళ్డానికి అవకాశము ఉంటుంది ఈ నెక్స్ టెల్ తీసివేసినట్లయితే సామాన్య ప్రజలకూడ కోర్చరు వెళ్లి చెప్పకోడానికి ఆస్కారము ఉంటుంది తరువాత ప్రీనిప్పెల్ రగర ఒక లోపము ఉన్నది. అన్మారీడ్ మేషర్ డార్టుస్ గురించి లోపము ఉన్నదని మొదటినుంచి చెప్పుతున్నప్పటిని దాన్నిగురించి అలోచించేటువంటిది నెలెక్టు కమిటీలోకాడ కన్వడలేదు. అన్మారీడ్ మేషర్ డార్టుస్ గురించి అంద లో స్టోక్ లేదు అవిడకు పెళ్లి కాలేమ కాబట్టి అవిడ పేరు తోటి కొంత భూమి ఉన్నదనేటట్లయితే కిసిం ఉత్తరోక్కా ఆ అమ్మాయికి పెళ్లయినా అన్నటుంది లేదు అనేటట్లయితే, ఇప్పుడు ఈ తీసుకోనేవాళ్లు ఏమో అవిడకు కట్టుం ఇవ్వరు ఆ చేసుకోనేవాడు ఏమో అవిడకు భూమిలేదు కాబట్టి ఆమెను నొడూ పెళ్లి జరిగేటటువంటి అవకాశము కనపడదు కాబట్టి అటువంటి ఏర్పాటుచేయవలిన అవసరం ఉన్నది. ఇంకోకటి, ఇప్పుడు అడవాల్ హాక్కులను మనము పరిరక్షించడం న్యాయముకూడ. కాని భూమి తీసుకోనే సంరర్థంలో ఫార్మాఫర్టులు ఒకరకమైన అగ్రమంటుకు వచ్చినట్లయితే-ఇప్పుడు ఇక్కడ ఒక చిన్న డిఫికటి ఉన్నది ఫార్టీ ఆస్ట్రీ మామూలగా పుట్టినింటిదగర ఉంటుంది. శర్త ఆస్ట్రీ శర్త మేనేస్ చేస్తూ ఉంటాడు. అలాంటు ప్పుదు శర్త ఆస్ట్రీ కొంత, ఫార్టీ ఆస్ట్రీ కొంత మనము తీసుకోనేటట్లయితే, పుట్టినింటి ఆస్ట్రీ మేనేస్ చేయడం అనేది కష్టమవుతుంది. కనుక పీరిడ్రరు గనుక ఒక అంగీకారానికి వచ్చినట్లయితే, వారిదరి మధ్య ఈ ఆవిడ హాక్కులను పరిరక్షిస్తూ ఆవిడ మొత్తము ఆస్ట్రీ గవర్నర్ మొంటుకు సరండర్ చేస్తానంచే, ఎంతవరకు ఆస్ట్రీ గవర్నర్ మొంటుకు సరండర్ చేయడానికి ఇప్పటినుండో అంతవరకు ఆవిడకు హాక్కులు కలుగజేస్తూ ఆట్లా మొత్తము ఆస్ట్రీని ఫార్టీదగ్గరనుంచి తీసుకోడానికి ఏస్ ప్రభుత్వానికి ఆశేషణ ఉండకూడదు. అని నేను అది ఒక సూచనగామనవిచేస్తున్నాను మరొకటి, ఇప్పుడు రిట్రాసెట్టివ్ ఎఫెక్టు ఒకటి పెట్టారు. అది పెట్టినందువలన తప్పులేదుగా నీయండి; ఒకసారి ముఖ్యమంత్రిగారు అంటూ ఇది ఏమీ దబ్బుకాదు రెక్కలు కట్టుకొవి ఎగిరిపోయే దానికి, ఇది భూమి ఎక్కుడకు పోదన్నారు. అది నిజమే. ఇవటి 71 వరకు, ఆ తరువాత అయినా నరే, భూమిలు ఇంతరులకుగనుక అన్యాక్రాంతముచేసినట్లయితే, ఆ భూమి ఎక్కుడికిపోలేదుకచా, ఎవరో ఒకరి చేతిలో ఉంటుంది; ఆ ఉన్నది యా పరిమితికి మించి ఉన్నట్లయితే మనము ఎట్లా తీసుకోంటున్నాము. కనుక ఎక్కుడ పోసటువంటి భూమిని వారిదగ్గరే ఉంచి యా రిట్రాసెట్టివ్ ఎఫెక్టు పెట్టవలసిన తెద్దు అవసరం నాకు కనపడడంలేదు. ప్రోగ్రామ్ యా రిట్రాసెట్టివ్ ఎఫెక్టు వలన,

కొంతమందిని అనలు ఇప్పుడు ఇన్ వారిడ్గా చేస్తున్నారు. దానివలన కొంతమందికి అనలు ఏమీ లేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఇప్పుడు భూమిని కొంతమందివద్ద తీసుకొని పంచాలనేటటువంటి పరిస్థితిలో, కొంతమందికి అనలు లేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అలాంటప్పుడు రిట్రాసెప్ట్ వ్యవహారాన్ని ఎంచు అమలు చేసేటటువంటి పరిస్థితిలో అనలు ఏమీ భూమిలేకుండా పోయేటటువంటి మనిషికి ఇనీస భూమిని ఉంచి యూ రిట్రాసెప్ట్ వ్యవహారాన్ని ఎంచు ఉండడం అనేది ఒకటి సబజైన సవరణలాగా కనిపిస్తుంది అట్లాగే, ఇప్పుడు యూ ఔనెంట్టుగురించి ఒక రకమైన పత్రపాతము, నెఱను 18 లో కనపడుతున్నది. అది ప్రొచ్చెక్కే ఔనెంట్టువారికి పరిమితము చేశారు కాని యూ ఔనెంట్టుయొక్క హక్కులు ఎక్కుడ ఉన్నా ఒకచే, తెలంగాచాలో ఉన్నా ఒకచే, ఆంధ్రలో ఉన్నా ఒకచే కనుక తెలంగాచాలో ప్రొచ్చెక్కే ఔనెంట్టుకే దీనిని పరిమితము చేయడం చాలా పత్రపాతంగా కనపడుతుంది ఆ ఔనెంట్టుకు వచ్చేటటువంటి లాభాన్ని దేశము మొత్తంయొమీద అందరి ఔనెంట్టుకు వచ్చేటట్లు ఏర్పాటుచేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను తరువాత ఎగ్జంషన్ విషయంలో, ఇండస్ట్రీసు, రిలిజియన్సు, ఇటువంటి ఎగ్జంషన్లు కొన్ని పెట్టారు ఇప్పుడు ఇండస్ట్రీయల్ ఎగ్జంషన్ వస్తాయనేటప్పటికి ఇప్పుడు దేశములో జరుగుతున్న దేమిటంచే ఒకచోట ఒక గుడినే కట్టుకొని ఆక్కుడ ఒక ఇండస్ట్రీ అని పెడుతున్నారు, ఎగ్జంషన్ వస్తుందని. తరువాత దేవాలయ భూములు ఉన్నాయి దేవుని పేరుతోటి, ప్రయివేల్ ట్రిప్పు పేరుతోటి కొన్ని వేలు ఎకరాలు దానిక్రింద చేశారు పోస్టీ, దేవునికి అవ్యాయము జరుగుతుందని చెప్పితే మనము ఒకమాట చెప్పవచ్చు. ఇప్పుము యూ ఉన్న భూములుటట్టే దేవుని మీద విశ్వాసము కలగడంలేదు ప్రజలకు ఇప్పుడు తినుపతి దేవునికి ఎన్నో వేల ఎకరాలు ఉన్నదనే దానిమీద దానికి 10త ఆదాయము రావడంలేదు తిరుపతి దేవస్తానంలో ఉన్నటువంటి బలసుమీద ఇంత ఆదాయము వస్తున్నది. అటువంటప్పుడు, యూ ఎగ్జంషన్ ఇవ్వకుండా, ఈ దేవాలయ భూములు, ఈ ప్రయివేల్ ట్రిప్పుకింద ఉన్నటువంటి భూములు, ఇవన్నీకూడ గవర్నర్ మెంటువారు తీసివేసు కొవడం చాలా ఉచితము దానివలన మతానికిగాని, పల్కి ఇన్ స్టీట్యూమన్సుకు గాని, లేకపోతే దేవునికిగాని అవచారముక్రించ రాదని నేను మనవిచేస్తూ, యూ సూచనలు రిటీన్లో కమిటీలో కొంతవరకు ఆలోచించగలరని విశ్వాస్తున్నాను

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు.—అధ్యక్షా, యూ చర్చల సందర్భంలో మనం ఒక మజీలి చేరుకొన్నాము ఇది ఎలాంటి మజీలిఅంచే మనము ప్రాణీలు కమిటీకి దీనిని మళ్ళీ పంపించబోతున్నాము. ఈ సందర్భంలో చాలా లోతుపాపులలోకి పెళ్ళకుండా సూక్ష్మమైన విషయాలలోకి పెళ్ళకుండా కేవలం స్థూలంగా, సూత్ర ప్రాయంగా దీనిని సమీక్షించుకొని జాయింట్ సెలెక్ట్ కమిటీతో ఏమి జరిగిపోదానికి అభ్యప్పాయాలు వ్యక్త పరచేటటుకుంటి ఒక స్థాయికి మనము వచ్చినాము. అందుకని గౌరవ సభ్యులు చేసినటువంటి ఉపస్థితాలలో ప్రతి విషయాన్ని గురించి నేను సమాధానము ఇవ్వడం అవసరమని నేను అనుకోవడం లేదు. మొట్టమొదట చర్చ సందర్భంలో, ఏ యొ విషయాలు చర్చకువచ్చినాయో

ఇక్కడ చెప్పడం ఇరిగింది వాటన్నింటికి నాచు వీతై నంతరకు నేను తుణ్ణంగా సమాధానము చెప్పాను. ఇప్పుడు జాయింట్ సెలెట్ కమిటీలో ఇరిగినటువంటి మార్పులను, ఆ ఏమయాలను మాత్రము ఇప్పుడు చెప్పాలాను. రక్కిన విషయాలు మళ్ళీ మనము క్లాబువారి చర్చ సందర్భంలో అయి క్లాబులు వచ్చినప్పుడు వాటినిగురించి మనము చర్చించుకోవచ్చు. ఆశ్చర్యంతరాలు తెలియజేయవచ్చు. కనుక చాలా విషయాలు మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పినటువంటిచీ అర్థికాడ నేను వదలి వేసి ముఖ్యంగా జాయింట్ సెలెట్ కమిటీలో ఏమి మాన్యము ఇరిగినాయో, వాటిని గురించిమాత్రమే నేను క్లాబ్ ను మనిచేస్తున్నాను మొట్టమొదట భామి వరీకరణ గురించి జాయింట్ సెలెట్ కమిటీలో ఒక పెద్ద హార్చు ఇరిగింది. దాన్ని గురించి విపులంగా చెప్పడం అవసరం ఇదివరకు బిల్లులో మనచు ఒక వరీకరణ తీసుకొన్నాము, మాగాణి నాలుగు వర్గాలుగా, మెట్ నాలుగు వర్గాలుగా విభజించి, ఇదివరలో 1961 ఫూ కమాతాల గరిష్ట పరిమితి బిల్లులో తీసుకొన్నటువంటి వరీకరణను యథాతథంగా తీసుకొని మనము ప్రవేశపెట్టడం ఇరిగింది. ఆ సందర్భంలో నేను అందులో ఒక లోపం ఉండని మని చేశాను. ఆ లోపాన్ని సవరించటం అప్పట్లో బిలు ఉందు ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంలోకూడ వీలుకాలేదు. కాబట్టి మన దగ్గర ఉన్నటువంటి ఒక వరీకరణ, 10, 11 సంవత్సరాలక్రితంకూడ మనం స్వీరించినటువంటి వరీకరణ ఆ నాడు శాసనసభ అమోదించినటువంటి వరీకరణ ఒకటి ఉంది అది తప్ప మరొకటి లేదు అంత కన్నా మంచిది. కాబట్టి దాన్నిని అంగీకరించక తప్పటంలేదు అని చెప్పాను. అయితే అందులో ఉన్నటువంటి దోషంకూడ వివరించాను అఱుతే వరీకరణ-భూములు అంద్రప్రాంతంలో తరాలవారీగా, తెలంగాచా ప్రాంతంలో అచ్చావారీగా విభజించటం ఇరిగింది. కానీ, తరాలవారి విభజన ఇరిగినా, అచ్చావారి విభజన ఇరిగినా ఒక హార్టి ప్రాంతాన్ని దృష్టిలో పెట్టికొని ఇరిగిన విభజన కాదు అది. ఈ ప్రాంతాలలో చిన్నచిన్న ఉప ప్రాంతాలు- టార్కీస్ అన్నవి విభజించి టార్కీస్ నంబంధించినటువంటి వరీకరణ ఆ ఒక బ్రాహ్మణవరకే దాన్ని ప్రత్యేకించి పెరుగా చెప్పడం ఇరిగింది మన సేకరింట్ రికార్డులో. ఇప్పుడు—గోదావరి తీల్కాలో ఒక టార్కీస్ తీసుకుని అక్కడ వరీకరణ ఇరిగింది అంటే ఆ వరీకరణకు సంబంధించినటువంటి తరాలు అనంతపురం జీల్లాలో ఇరిగినటువంటి వరీకరణ తరాలకో సమానంగా మనం పోల్చుకోవటం అంటే అది పొరపాటు-అనే లోపం అందులో ఉంది మొదటి తరమ్ గోదావరిజీల్కాలో ఏ భూమి అయితే పసుందో, ఆ భూమి అనంతపురం జీల్లాలో మొదటి తరమ్లో వచ్చే భూమితో సమానమైనది కాదు. ఏ విధంగా చూసినా కాదు. అందుకని మాత్రికంగా ఒక లోపం ఆ వరీకరణలో ఉంది. ఆ నాటి పరిస్థితులలో, యా బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన వాస్తుపులలో మనకు అంతకన్నా గత్యంతరం లేక దాన్నిని అంగీకరించాలు. కానీ, అవ్యప్త వశాస్తు ఇది జాయింట్ సెలక్షు కమిటీకి వెళ్ళిన తర్వాత మనకు అంతకన్నా శాస్త్రియమైనటువంటి ఒక వరీకరణకు ఇధారం లభించింది. దాన్నిని జాయింట్ సెలక్షు కమిటీవారు తుణ్ణంగా పరిశీలించినారు. పరిశీలించి— ఇదివరకు బిల్లులో ఉన్నటువంటి వరీకరణయొక్క ప్రాతిష్ఠికకన్నా సశాస్త్రియమైనటువంటిది

ఎక్కువ యుక్కాయుక్క మెనటువంటిది మరొక వరీకరణ మనకు లభించింది కాబట్టి దీనిని మనం అమూల్యాగ్రంగా మార్పి దానిని మను తీసుకో గాల చే ఉడ్డేశ్యంతో వారు నిర్ణయం చేశారు. ఈ ముఖ్యమైన మార్పు యిం వరీకరణలో చేయటం జరిగింది అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ వరీకరణకు ఆధారం కేవలం తరాలు మాత్రమేకాదు. ఇతివరకు ఎం. టి. రాజగారు చెప్పినమ్మాబోర్డులో ఉన్న సందర్భంలో— 61 లో వచ్చినటువంటి యిం అనామలీ యిం విచిత్రమైన వర్ణితిని చూసి ప్రథమంవారి ఆదేశం అనుసరించి ఏ భూములలో ఎంత వంట పండటానికి అవకాశం ఉన్నది అని, యిం టార్ఫ్స్‌కు సంబంధించినటువంటిది పండటకు సంబంధించినటువంటిది కొన్ని ప్రయోగాలు చేసి ఎంత పంట పండింది అని వారు చూశారో ఆ పూటయొక్క దిగుబడిమేరకు దానిని ఆధారం చేసుకొని యిం భూములనిింటిని పరీక్రించారు. పునర్ వరీకరణ అని దానిని చెప్పవచ్చును. మాగాఁడి భూములు రె ప్రాంతాలుగా వరీకరించారు. ఎ.వి.సి.డి. ఇంయఫ్.. అని విఫక్షించారు. ఎ- అనే భూమి ఎకరానికి 1,500 కిలోగ్రాములకన్నా ఎక్కువ పంట ఇచ్చేటటువంటిది అన్నారు. బి-అన్నది 18 నుంచి 15 వరకు అన్నారు. సి- అన్నది 11 నుంచి 13 అన్నారు. ది- అన్నది 9 నుంచి 11 అన్నారు. ఇ- అన్నది 7 నుంచి 9 అన్నారు. 7 కన్నా క్రిందిది ఎఫ్.. అన్నారు. అంటే ఒక వర్గానికి మరొక వర్గానికి మధ్య 200 కె.సి. మేరకు దిగుబడి వ్యక్తాంశంచూసి ఆ వ్యక్తాంశం ప్రకారం వరీకరణ చేయటం జరిగింది. దానివల్ల ఇదివరకుఉన్న వరీకరణలో ఉన్నటువంటి లోపం దానంతట అదే తొలగి పోయింది. మొదటి తరములో ఒక జిల్లాలో ఉన్నటువంటి భూమి అంతే పంట ఇచ్చేటటువంటి భూమి ఇంకొక జిల్లాలో మరొక తరంలోకి అనంతపూర్వ పోయింది. జిల్లాలో మొదటి తరములో ఉన్నటువంటిభూమి ఎంత పంట ఇస్తున్నది అంటే- పక్షిమ గోదావరి జిల్లాలో మూడవ తరములో భూమి ఇచ్చినటువంటి పంట ఇస్తున్నది కాబట్టి అనంతపూర్వ జిల్లాలో మొదటి తరములో ఉన్నటువంటి భూమి పక్షిమ గోదావరిజిల్లాలో మూడవ తరములో ఉన్నటువంటి భూమితో సమానంగా దానిని థావించి ఒకే తరములో యిం రకంగా భూములను చేర్చటం జరిగింది. అందువల్ల భూమియొక్క సారంలో ఉన్నటువంటి వ్యక్తాంశం విలైనంత వరకు సశాస్త్రయుక్తంగా తొలగించి పీటిని పునర్ వరీకరణ చేయటం జరిగింది. ఆదేవిధంగా మెట్టభూములను ఓదు ప్రాంతాలుగా వారుచేశారు. జాయింట్ సెలక్ట్ కమిటీవారు ఇదివరకుఉన్న ఇది చాలా సశాస్త్రయుగా ఉన్నదన్న ఉడ్డేశ్యంలో...

శ్రీ టంకార్: — మెట్ట భూముల వరీకరణ ఏ ప్రాతిపదికప్పిదచేశారు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు : — మెట్టభూమి 400 కె. సి. కన్నా ఎక్కువ ఉన్నది- ఎలో పెట్టారు. ఆ తర్వాత 100 చౌపున తగ్గుతూ చూపించి 100కు తక్కువగా ఉన్నది చివర పెట్టారు ఆక్కడకూడ 100 కె. సి. వ్యక్తాంశిలో రె ప్రాంత చేశారు. అందువల్ల దీనిని అంగీకరించటం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ముఖ్యమైన మార్పు. దీనిని గురించి గో. సభ్యుల అధికార్యాలు, కామెంట్సు ఆంతగా రాలేదు. ఇదివరకు ఉన్నటువంటి ప్రాతిపదికకన్నా అది చాలా

సహార్షియమైనది, నిర్దిష్టమైనది ఇంతకన్నా నిర్దిష్టమైన వర్గికరణ మనదగ్గర ఇప్పుడు లేదు అన్నది నిర్విచారము.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావులు) — ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇంకా ఏదైనా సూత్రం అవలంబించినట్లు ఆచాకీ ఉన్నదా?

(శ్రీ సి. వి. నరసింహరావు) :— ఇతర రాష్ట్రాల సూత్రాలు గురించి ఇక్కడ సఫాముఖంగా చెప్పటం శాశుండరు ఇంత సహార్షియంగా మన దగ్గర ఉన్న రికార్డులను ఆధారం చేసుకొని చేసింది మరొకచోట నాకు కనుపించలేదు. ఎక్కడైనా ఉన్నది మౌలిక గా. సభ్యులు చూపిస్తే దానినికూడ చూడటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మనచుట్టుకున్న రాష్ట్రాలలోగానీ, ఇతర రాష్ట్రాలలోగానీ— వారు చాలా ఉజ్జ్వలయింపుగా ఇంటిఫినెల్ గా చేశారు. రేపు ఆసూత్రాలను ఆధారంగా చేసుకొని చేయబడే ట్రిబ్యూనల్స్ వారికి చాలా యిబ్బందులు రాబోవున్నావి. లేక వారు ఏ అధికారిని నియమించబడేవున్నారో, ఆ అధికారికి చాలా చిన్నలు పచ్చే అవకాశాలు అక్కడ నాకు కనుపించాయి. అయినా— వారి దృష్టి ఏమిలో, అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులు ఏమిలో నాకు తెలియాడు. వీలైనంతవరకు మన రికార్డులలో ఉన్న దానినిటప్పి ఓచోటం— ఒక క్లరికల్ వర్గు— సూత్రమే అక్కడ ఉండుంది. మన రాష్ట్రంలో ఆ భూమిని గురించి పెద్ద విచారణ చేసువలసిన అవసరం ఉండదు. అంయకనే ఇంత లాపుగా ఇది తయారైనది. ఒక ట్రోక్కు గురించి ఒక కాలూకా గురించి, ఒక భూమి గురించి తర్వాతాగా ఇది చేయటం అంటే— ఇక ట్రిబ్యూనల్ వారు చేయవలసిన కార్బ్రూక్రమం చాలా చిన్నది ఫలానా భూమి ఏ తరంలో ఉన్నది అన్నది చూసుకోవటం, ఆ తరములో ఉన్న భూమి ఏ వర్గములో ఉన్నది అన్నది చూసుకోవటం, ఆ వర్గంలో ఉన్న భూమికి ఎంత సీలింగ్ ఉన్నది అని చూసుకోవటం— ఆ లెక్కలు పెట్టటం తప్ప మన ట్రిబ్యూనల్స్ అక్కడ భూములు గురించి పెద్దగా చేయవలసిన విచారణ ఏమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. వీలైనంతవరకు ఆ వర్గసల్ డిస్క్రీషన్ అన్నది వారికి ఉంచకుండా మన దగ్గర ఉన్నటువంటి రికార్డ్స్ ప్రకారంగానే దీనిని అన్వితమైనటువంటి వర్గికరణ లోనికి దిలపటం జరిగిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 1,500 రు మించి ఒక వర్గం, 700 రు తగి ఒక వర్గం అన్నప్పుడు 1,500 రు మించినది 1,800 కావచ్చును, 2 వేల కావచ్చును, 1,800 కావచ్చును. అక్కడ వేరియేషన్ ఎక్కువగా ఉంది. 700 రు తగ్గువ అన్నప్పుడు అది 800 కావచ్చును, 400 కావచ్చును, అక్కడ తూడ వేరియేషన్ ఎక్కువగా ఉంది. కాబట్టి యా రెండు వేరియేషన్స్ ఉండటం దృష్టాన్ని మన జాయింట్ సెలక్ట్ కమిటీ వారు ఏమి అన్నారుంటే— వెంకటముల్చియ్యు— ఏమి యా మొదటి రెండు వర్గాలను ఏకం చేసి యా రెండు వర్గాలను 5 గా చేసి ఏ సిఫార్సు చేసినారో, ఆ సిఫార్సు సూత్రం మనం అంగికరించటానికి యిబ్బంది అవుటుంది, క్రింద కూడ అంతే వేరియేషన్ ఉన్నప్పుడు 4 చేసి, వై 2, క్రింది 2 కలపాలి, లేదా ఆ రెండు అరు అట్లాగే పెట్టాలి అనే ఉద్దేశ్యంలో యా వేరియేషన్ అన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టికొని యా

ఆరు వర్గాలు వారు యథాతథంగా ఎం. టి. రాజగారు ఏడై తే చేసినారో, ఆ ప్రకారంగానే ఆరు వర్గాలు మాగాణి, 5 వర్గాలు మెట్ల—దానితో ఏమీ మార్పులు తీసుకురావుండా తీసుకోవటం జరిగింది. 10 ఎకరాల నుంచి ప్రారంభించారు. 12 నుంచి 10 కు ఎందుకు దించినారు అని ఒక విమర్శ వచ్చింది. 1,500 కాన్నా పై బడి అన్నప్పుడు, అది 1,900 కావచ్చును, కి వేలు కావచ్చును లేక 1,800 కావచ్చును. అక్కడ చేరియొష్టే ఎక్కువగా ఉండి అనే ఉద్దేశ్యంతో 12 నుంచి 10 కు దించి 10-18 మధ్యన దానిని ఫిట్ ఇన్ చేయటం జరిగించి మనవి చేస్తున్నాను. దానివల్ల ఎవరిక ఏమి నష్టం జరగలేదు. ఒకవేళ మొదటి రెండు వర్గాలు కలిపినట్లుటికే రెండు వర్గాలలో ఉన్నటువంటి వ్యక్తాన్ని ఇట్లి అన్నాయిం జరిగి ఉండేది. కాబట్టి 10 కి దించడం చాల సబ్సైన వివయం అని మనవి చేస్తున్నాను. దానివల్ల ఎవరికో నష్టం చేశామని, లాభం చేశామని అనుకోవలసిన అవసరం లేదు. ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో ఈ క్రొత్త వగ్గికరణను అనుసరించి 10 నుంచి 18 ఎకరాల వరకు ఆ రేంట్‌ని ఉంచడం ఆవేది అనివార్యం కాబట్టి the whole range has been taken and the different classes have been adjusted between 10 to 18. (ఇంంరష్ట్ న్స్) వెంకటసుబ్బయ్యగారి రిపోర్టు వస్తుంది. ఎమ్. టి. రాజగారి రిపోర్టు అంటూ ఏమీ లేదు. వారు యాదివరకు చేసిన ప్రయోగాల డేటా యున్నది. ఆ డేటా మీద ఆధారపడి వెంకటసుబ్బయ్యగారి రిపోర్టు యున్నది. వెంకటసుబ్బయ్యగారి రిపోర్టు చూసే ఎమ్. టి. రాజగారు చేసిన డేటా అందలో యున్నది. (ఇంంరష్ట్ న్స్) ప్రారంభ చర్చల సందర్భంలో యిందులో కొన్ని అనామలీకీ ఉన్నాయని చాలమంది గౌరవసభ్యులు సభవాచి దృష్టికి, ప్రభుత్వ దృష్టి తీసుకువచ్చారు. కృష్ణ డెలాలో కొన్ని సంవత్సరాలుగా ప్రతి సంవత్సరం రెండవ వంటకు కొంత నీరు యిస్తా ఉన్నారు. కానీ ఆ నీరు ఎక్కుడిది? నాగార్జునసాగర్ కు సంబంధించిన నీరు. నాగార్జునసాగర్ క్రింద ఆయకట్టు పూర్తిగా తయారు కాలేదు. కాబట్టి ఈ మధ్యన నీరు ఎందుకు వృధాగా ఉంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో కృష్ణ డెలాకు లడ, రెండులడల, మూడు లడల ఎకరాల వరకు నీరు ఉన్న కొద్ది కొన్ని సంవత్సరాలుగా యిప్పుడం జరుగుశా యున్నది రెండవ వంటకు. ఇక రెండు సంవత్సరాలలో నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు పూర్తిగా సీదమైతే ఈ నీరు కృష్ణ డెలాకు నీరు దొరకదు. దొరకవస్తుడు రెండవ వంట అక్కడ సాధ్యం కాదు. రెండవ వంట సాధ్యం కానప్పుడు ఈ నాదు రెండవ పంట పండించుకొంటున్నారు అనే మిషనో ఆ భూములు కొన్నిటిపే దబుల్ క్రావ్ చేయడం ఆనేది అన్యాయం అవుతండి, అది యుక్కి యుక్కంగా ఉండదు. అనంగతంగా ఉంటుంది. కాబట్టి నేను అప్పుడే సమాధానం చెప్పే సందర్భంలోనే మనవి చేశాను. ఇది ఒక తెమ్ముయన్ డిఫరెన్చెల్ అక్కడ కనబడుకూ యున్నది. డినిని గురించి కూడ చూడవలసి యుట్టుందిని మనవి చేశాను. డినిని గురించి యిందులో ప్రశ్నేకంగా ఒక ప్రోవిజన్ పెట్టడం జరిగింది. పేరిక చోటకు యాదివరకే నీరు కేటాయింపబడి

ఉన్నవ్వుడు తాత్కాలికంగా ఒక భూమికి రెండవ వంటకు నీరు యచ్చినట్లయితే తాత్కాలికంగా యచ్చినంత మాత్రాన రెండవ వంట భూమిగా పరిగణించడం జగరను అని కృష్ణ డెల్హాను కూడ యిందులో వెళ్డం ఇరిగింది.

శ్రీ సలహరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— సెల్యారు జీలూలో కె. సి. కెనార్ వాటర్ ఆ మాదిరి యిచ్చారు. దానిని కనపరచలేదు.

శ్రీ వి. వి. నరసింహరావు :— ఇప్పుడైనా కృష్ణాడ్లో అని యిందులో చెప్పలేదు. Where water is being given to a land for the second crop, water temporarily being given which is otherwise needed elsewhere and ultimately it is going to be utilised elsewhere అని యిందులో యున్నది. కాబట్టి ఎక్కడ వర్తించినాగాని అదే విధంగా వరిసుందని మనవి చేస్తున్నాను. అంతొక అనామలికూడ నాగార్జునసాగర్ దానిలోనే వచ్చినది. అనేక చోట్ల ఆయకట్లులో చేరారు. కానీ యింతవరకు ఆయకట్లులో చేరిన భూమికి నీరు అందలేదు. కాలవలు అక్కడికి త్రవ్యదం ఇరగలేదు కాబట్టి అందలేదు. లేక భూమి యింకా తయారు కూడిని. నీటిని తీసుకోడానికి మాగాణిగా దానిని తయారుచేయడం ఇరగలేదు కాబట్టి అందలేదు. అనేక కారణాలచేత ఆయకట్లులో చేర్పబడినప్పటిక అక్కడికి నీను అందనటువంటి పరిస్థితి యున్నది. ఆ భూముల పరిస్థితి ఏమిటి అని ప్రశ్న వచ్చినది. అది చాల షైన్యుయ్యన్ సమస్య దానిని మాగాణిగా బ్రీట్ చేయడానికి నాలుగు ఏండు పడుతుంది, అయిదు ఏండు పడుతుందో మనకు తెలియదు. ఈ నాలుగు కయిదు నంపత్తురాంలోవల దానికి పెట్ సిలింగ్ అప్పటి చేసి భూమిని లాగుకొనడం సరైనది కాదని చెప్పివారు. అది కూడ ఆ రైతుల తరఫుమంచి చెప్పబడిన న్యాయమ్మతమైన దొబుండి. కాబట్టి దానికి కూడ ఒక ప్రావిల్ చేయడం ఇరిగి.రి. ఈనాడు అది మాగాణిగా పరిగణించినప్పటిక నీరు దొరికేంతవరకు యిప్పుడు మెట్ సిలింగ్ మాత్రమే అప్పటి చేసాము ర్కష ఎక రాలుగాని, 48 ఎకరాలు గాని ఏ వర్గంలో వచ్చుందో దానికి ఉన్న మెట్ సిలింగ్ అప్పటి చేసి దానికి అదనంగా ఉన్నటువంటి భూమిని యిప్పుడు తీసుకుంటాము. నీరు యచ్చిన తరువాత, ఏనాడు నీరు యివ్వడం ఇరుగుతుందో అనాడు మాగాణి సిలింగ్ అప్పటి చేసి తక్కిన భూమి తీసుకుంటాము. ఈ తోపల ఈ భూమిని ఆమ్మ జానికి పీలు లేదని ఆ రెండు పరతులలో ఆ సౌకర్యం పారికి యివ్వడం ఇరిందని మనవి చేస్తున్నాను. గోదావరి జీలూలో ఒక ప్రశ్నేకత యున్నది. దానిని చేసు చాల సూక్ష్మంగా నా గగర ఉన్న రికార్డ్స్ ద్వారా చూడవలసి వచ్చినది. ఆ చిక్కులన్నీ అక్కడే ఉన్నాయి. పరిచిక్కుకు ఏదో ఒక పరిపూర్వమార్గం చూడక తప్పించి కాదు. పర్మానెంట్ కోన్ అని యున్నది. నీరు ఉన్న లేకున్న యితర భూములకు యచ్చినా యివ్వకున్న శాఖ్యతంగా ఈ భూములకు రెండవ వంటకు నీరు దొరుక తుంది అని దానికి పర్మానెంట్ కోన్ అని అన్నారు. While localising the second crop permanent zone area, the following principles were observed.— All areas where no first crop is being raised due to submergence, tidal action, salinity or such other

situation at the tail-end of the areas; where the first crop is a failure due to any or all the above said reasons- నేను తెలంగాణ గౌరవ సభ్యులకు జ్ఞాపకం చేయదలచుకొన్నాను. 15, 20 సంవత్సరాల క్రితింములుగు, రక్కారం, పాకాల తాలూకాలలో ఆనాడు మరైరియా కండిషన్స్ ఉండేవి. వర్షాకాలంలో అక్కడికి వెడితే తిరిగి వచ్చే నమ్మకం లేదు. చాల ఫ్యారమైన మరైరియా వాయిది ఉండేది. అందుకని ఆ చెరువులలో నీరు నిండా ఉన్నవృటికి అక్కడ మాత్రం సేద్యం అయ్యేదికాదు. రెండవ పంట సేద్యం అయ్యేదిగాని మొదటి పంట ఎన్నడూ సేద్యం కాకపోయేది. కరీంగర్, వరంగల్ మైదానం ప్రాంతాల నుంచి కూడ పాయకారి టైతులు ఎండాకాలలో, సంప్రాంతి తరువాత, శివరాత్రి తరువాత ఛాలుడి మాసంలో, వాన కాలం కాకుండా, చలికాలం కూడ పూర్తి అయ్యే సందర్భంలో వెళ్లి కేవలం దున్ని మొలకలు అలికేసి తిరిగి వచ్చేవారు మళ్ళీ కోతు వెళ్ళేవారు. ఇటువంటి దురమ ప్రాంతాలలో నీరు ఉన్నవృటికి మొదటి పంట కాదు. ఇలాంటి వరిష్టితి ఈ పర్మానెంట్ కోన్సోలో యున్నది. కొల్లేరుగాని, యితర వరదలవల్లగాని ప్రతి సంవత్సరం చాదాపు మొదటి పంట అక్కడ వండదు. మొదటి పంట సందర్భంలో.....

శ్రీ సల్లిపరెడ్డి శ్రీనివాసులు శ్రేద్ది :— రాష్ట్రానికి అంతటికి చెపితే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :— రాష్ట్రానికంతటికి, గోదావరి జిల్లాలలో కోన్సోలో అనే చేరుకో ఉన్నవి. ఇంకెక్కడా తెలు. వెద్దుయ్యోన్స్ అనే పేరులో ఉన్నవి. అందువలన ప్రశ్నేకంగా దానికి రిఫరెన్స్ వచ్చినది. ఇవరల్గా ఏమి చెప్పాము అంటే— 12 పంటలలో 10 పంటలు రెండవ పంట పండినట్టయితే ఆది రెండవ పంట భూమి. అది పండకపోతే ఒక పంట భూమి అని చెప్పాము. అది అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తుంది. గోదావరిజిల్లాలలో యిబ్బంది వమంచే ఒకటి రొచ్చేప్పు యున్నది. రెండవది కోన్సోలో ఉన్నవి. మూడవది, వెద్దుయ్యోన్స్ వేరే ఉన్నాయి. నాలుగు రకాలుగా అక్కడ విభజన యున్నది. కనుక ఈ నాలుగు రకాల విభజను కూడ కవర్ చేయడానికి ఈ ప్రావిష్ట పెట్టడం ఇరిగింది. పర్మానెంట్ కోన్సోలో కూడ రెండు పంటలు పండినట్టయితే అది వస్తుంది మళ్ళీ. ఆరు సంవత్సరాలలో నాలుగు సంవత్సరాలు రెండు పంటలు చొప్పున పండినట్టయితే అది వస్తుంది. ఇతర కోన్సోలలో పండినట్టయితే అది పోతుంది. కాబట్టి యిది రాప్పేం. అంతటికి వర్తించే కై చేరియన్. 1. మన నమోదు ఏమిటి? మన రిసిప్పేన్సో డబల్ క్రావ్ ప్రాసుకొన్నామా, సింగిల్ క్రావ్ ప్రాసుకొన్నామా, డ్రై వ్యాసుకొన్నామా అనేది. రెండవది—అక్కడ అనుభవం ఏమిటి? పండితే చేరుకోవడం పండకపోతే చేరుకోకపోవడం అనేది మాత్రం యున్నది.

శ్రీ ప్రకృష్టి :— ఇన్న దేవన్ వల్లగాని, లైటోవేవ్ వల్లగాని, సెలైనిటి వల్లగాని పర్మానెంట్ కోన్సోలో యివ్వడానికి కారణాలు అయ్యేటట్టయితే అది : గిర్ల్ కార్బ్రూర్ గా టోట్ చేయవచ్చు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు:— ఇక్కడ రికార్డులో ఉన్న దానికన్న ఒక అదుగు మందుకు వెళ్లి solely due to these reasons అని అన్నాము. ఇంకా వేళే రిజిష్న్ ఏడైనా ఉన్నట్లయితే దానికి మినహాయింపు లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—రికార్డులో రిజిష్న్ అని ఉన్నా, యావ్యయితగా కి, ఒ సంవత్సరాల రెక్కలు తీసుకున్నట్లయితే పర్మానెంట్ హోన్లో చేరిన తరువాత రికార్డులో పంట పండి ఉంచే శట్టీ క్రావ్లో వస్తుంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు:—పంట పండి ఉంచే వస్తుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—ఎట్లా వస్తుంది? ఆ కారణం మాపించి ఉంచే బాధుండేది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు:—వాటాగు సంవత్సరాలలో రెండు పంటలు గొప్పున పండినట్లయితే అటోమాటిక్ గా వస్తుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—ఈ రెండింటిలో ఏది వరిస్తుంది?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు:—జనరల్ క్షాక్టీ యారి, ఆరు సంవత్సరాలలో వాటాగు సంవత్సరములు రెండు పంటలు పండితే యారి ఓపర్ రైడింగ్. అది వీ హోన్లో ఉండనిగాక అది వచ్చేదే. There is no difficulty about that. అది ఒకటి చేశాము తెలంగాచాట సంబంధించి శాగారెడ్డిగారు, తదితరులు చాల ముఖ్యమైన విషయాన్ని చెప్పినారు. తెలంగాజల్ పాయగా, సర్కేకావ్ అని రెండు రకాల పార్మిశాలు ఉన్నాయి పాయగా అంచే సైంట్ నవార్థ గారి బంధువులో, చాలా పెద్ద భూడల్ని వారికి ఉన్నటువంటి భూమి సర్కేకావ్ ప్రశ్నేకంగా నైట్ జామ్ నవార్థ గారి స్వీంత ఆస్ట్రిగా ఉన్న భూమి. ఈ భూములలో ఆ నాడు వారు సెటీల్ మొంటు చేయించుకొన్నారు. కానీ, అది ప్రథమత్వం ద్వారా జరిగిన సెటీలైంటు కాదు; వారెపరోపై వేబు వారికి సంబంధించి సెటీలైంటు చేయించుకని, అచ్చావారీలో ప్రానేచానిలో మాత్రం కాస్త లాండ్ రెవిన్యూ ఎక్కువ యిచ్చే అచ్చావారీలో ఆ విధంగా ఎక్కువ డబ్బు రాబ్బుకొనడానికి గాను ఆ నాడు వారు ఆ పసులు ఆ విధంగా చేయించడం జరిగింది ఇప్పటికి మనకు సార్వక్ష్యంగా తెలుసు; ఒక సర్కార్ కమిషన్ కమిషన్ భూమిలో ఒక విధంగా, యింకోకడాలో యింకోక విధంగా వున్నది సర్కార్ కమిషన్లో రు. 20 లు అయితే, ప్రక్కన వున్న భూమిలో రు 16 లు యివ్వునఱసి వస్తున్నది. ఈ విధమైన వ్యతాపం వారు చేసుకున్నారు. బుద్ధిపూర్వకంగా చేసుకున్నారు. రైతులనుండి ఎక్కువ రాబ్బుకొనడానికి యావిధంగా చేసుకున్నారు. ఈ వ్యతాపసాన్ని యానాడు మనం గమనికి గమిసించకపోయినట్లయితే, గుర్తించకపోయినట్లయితే తెలంగాచాలో మూడవపంటు, వాటాగు పంతుకు — ఆ భూములకు, సంబంధించిన రైతులకు వస్తికరణలో అన్యాయం జరుగుతుంది దించాము. అంచే ఇందులో ఏక్కాన్ గా

| నానిన దానిని లిక్లాన్‌గా ట్రీట్ చేయున్నాం. లి అయితే సి గా ట్రీట్ చేయున్నాం. ఒక మెట్లు క్రిందకు దించి వెయిచేస్త యువ్వడం జరిగింది.

ఇంక, నమ్మకంలేని వనరుల విషయం వుంది— అన్ స్టేన్ రిసోర్సెస్. ఎన్నిసార్లు నిండితే బండుతుందో తెలియనిది; నిపిడినపుటికి, చివరట వండుతుందో, వండదో తెలియనిది ఇటువంటి అన్ సోర్సెస్ మెట్లు ప్రాంతాలలో ఆనేరిం వున్నాయి. వాటిక ఏరో ఒక విధమైన స్కార్యం ఇవ్వాలని మిత్రులందరూ— ఇక్కడ చర్చల సందర్భంలోనే తేనేస్తే, ఆక్కడ జాయిట్ లెక్ట్ కమిటీలో నే తేనేమి చెప్పడం జరిగింది. అంద్రప్రాంతంవరకు, ఇవివరకు క్లాసిఫిచేస్తే, వనరుల వర్గికరణ—క్లాన్—ల్వ్ సోర్సెస్ ను అందులో చేర్చి, తత్తుల్యమైన వర్గికరణ తెలంగాచాలోకూడా ప్రభుత్వం వారు చేస్తారు, ఇక్కడవున్న రికార్డుముబట్టి. వాటికి, పీటిక కొంత వెయిచేస్త యువ్వడం జరుగుతుంది. ఇంక డ్రోట్ ఎఫ్యూకెండ్ గురించి యిదివరకు వుంది. అది అలాగే రోవసాగించడం జరిగింది. డ్రోట్ ఎఫ్యూకెండ్ ఏరియా అంచే ఏది? అని శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు అడిగారు. వేలేకి సంబంధించిన వాటిని డ్రోట్ ఎఫ్యూకెండ్ ఏరియాన్ అంటారు? అని అడిగారాయన. డ్రోట్ ఎఫ్యూకెండ్ ఏరియాన్ మనవద్ద ఓడంటిష్టే అయివున్నాయి. స్టోర్స్ కమిషన్ వారు ఇచ్చిన సూత్రాలను అనుసరించి. డ్రోట్ ఎఫ్యూకెండ్ ఘరలానా అని చెప్పటం జరిగింది. దానిని మళ్లీ సరిగా వుందో, లేదో మాసి, వర్షాపాతంపై ఆధారపడి మనం చెట్టుకోవాలి కాబట్టి అది ఏ విధంగా వుందో చూసి— వీలయితే యాలోపలనే—వీలయితే గీట్లోనే చెట్టాలని నాకు వుంది; ఒకవేళ పీలుకాక పోయినట్లయితే, మనం దీనిక్రింద టూ కార్బ్రూడ్రమం ప్రారంభించక పూర్వమే దీనిని నోటీషన్ చేయడ, ఇరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈవిధంగా యూ వర్గికరణంలో ఎన్ని ఇంగ్రీషులు వచ్చాయో, ఎన్న చిక్కులు వచ్చాయో మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఆ చిక్కులు నడతించి, వాటిని పౌష్టించడానికి ప్రయత్నించామని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ టి పురుషోత్తమరావు :— అన్ స్టేన్ రిసోర్సెస్ అంచే ఏమిటో వివరించండి.

శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు :— అన్ స్టేన్ రిసోర్సెస్ అంచే మూడు నెల్లంక లెచు ఎక్కువసీరు సరఫరా తెయి లేచి పోర్ట్ సెన్. క్లాన్—సోర్సెస్ నెన్ యొ క్రిర్యాచనం కూడా అదే. మూడు నెల్లంవున్నా ఇంచా నిండవచ్చిపుటుంది; ఎన్నిపార్లో నిండవలిషుంటుంది, దానిని నేను ప్రికేరియస్ అను. నంపన్నర నంపత్తురానికి కూడ మారుతూపుంటుంది, అందుచేశ, మూడు నెలలవరకు వనికివచ్చే సోర్స్ అయితే, దానిని గమనించి. ఆ విధంగా విషణవ చేయుచుని చెప్పాము.

ఇంక మార్పు ఏమిటంచే చాలా అమాయకంగా, యా డైపర్స్ యిచ్చిన దంపతులు గురించి, వారు వేరుగా ఉంటారని శిల్పిలో చెప్పడం జరిగింది. మేము అశ్వము అనుకోలేదు, ఇదంకా జరుగుతుందని. ఇది చెప్పడం

మాసి, జాయిల్ సెలెక్టు కమిటీ ఏమిషర్సులుండనేచికూడా అలోచించుండా వేచిరుండుండా, చాలా పెద్ద ఎత్తున యిం విడాకులుమారం వచ్చింది. దాని వలన జాయిల్ సెలెక్టు కమిటీ ఒక నిటయం చేయవలసి వచ్చిగది. ఏమయినా థార్మిటర్ లు విడాకులు యిచ్చినప్పటికి, విడాకులు పుచ్చుకోవద్దనిగాని, దత్తత తీసుకోవద్దనిగాని అనడానికి నువ్వు అభిమానం లేదు; వారు ఏమైనా చేసుకో నివ్వాండి. అక్కడవుండే భూమిమార్గం ఒకచోటనే వుంటుంది. It will remain in the family in which the person was a member before the divorce or adoption as the case may be. అన్నాం. కాబట్టి, ఇంక ఇబ్బాది లేదు. అందునటన దానిపై న వం శా సత్యనారాయణ రు యిచ్చి ఉపన్యాసమంకొ అనవసరమని చెబుతున్నాను దానిపైన ఇప్పుడు ఎవరూ భయవదవలాన అవసరం లేదు.

శరువాత, ట్రైబుల్సెల్స్ గురించి, గౌరాసథ్యలు ఇం డబ్బుల నందర్శంలో చెప్పారు ఎవరిని చెట్టినా ఎవళీకో ఒకరికి ఆఫీరణ వుండ కుండా తప్పేట్లు లేదు ఆర్ డి ఒను పెడితే మీకు తెరియనిచేముంది, వారి వలన ఏమి భూమి వస్తుంది? అన్నారు సరే, అర్ డి ఓ దు, మున్సిప్పిను పెడదాం, న్యాయం చేసాడు, అందులోనున్న సాధక శాధకాలను, పర్సనల్ లాను చూసి చేసాడు అని అంచే మీకు తెలియనిచేముంది మున్సిప్పిసంగతి, ఎన్నాల్లయి నప్పటికి ఛైలు బయటకు రాదు, కాబట్టి ఆర్.డి.ఐ. ను పెడితేనే శాగుంటుం దన్నారు. ముందు ఆర్.డి.ఐ వద్దన్నావాకే మున్సిప్పి అసేటప్పటికి తెలిరిపోయి అర్.డి.ఐ యే నుంచి శాన్నారు మొత్తానికి మా అర్ డి ఓన్స్ పు ముచి సట్టిపికేట్ వచ్చినదుకు సంసోషిస్తున్నాం అయితే, రీనిలో వున్న యిబ్బండే మంచే, దీడొరకు మనకు ఎంతమంది మనుమలు దొరుకుతారు? దీపార్చ మెంటు వారు చెప్పేదేమంచే ఇంపుంది ఆర్ డి ఓన్ మనకు దొరకు; ప్రమోహన్ యిస్తేగాని ఆ స.ఖ్యలో దొరకు అంటున్నారు ఇప్పా మనకు అవ్వరమున్నంతమందిని తెచ్చుకోవడానికి, ప్రమోహన్ యిచ్చి తెచ్చుకోవడం అనే పరిస్థితి వముంది. అబికూడా వాంఘనీయం కాదు. అందుకని మున్సిప్పి మాజీస్ట్రెట్లో కూడ మంచి తెలివైనవారు, సమర్థవాసులు, యావని చేసారు అని నమ్మకం పున్న వారిని మనం తీసుకొనడానికి ఆశ్చర్యంతరం వుండనకూర లేదు పీరిద్దరుగాక, ఏ ఒక్క మనిషి అయినప్పటికి. మున్సిప్పి మాజీస్ట్రెట్ గాని బూమకం చేయడావికి అర్థాతలు వున్న మణిమి నావ్ ఫిమియల్ అయినాకూడ, మకు లభ్యముయుంచే, ఒక చోట ఒక కమిటీ మాన్ వున్నాడు అని అమకుంచే, అతనిని కూడా చైర్మన్ చేయడానికి యిందులో పెట్టడం ఇరిగింది. చివరకు ఇది ప్రభుత్వంపై న వడలడంఃరిగింది ఇది చాలా పెద్ద శాధ్యత. ఈశాధ్యతను తీసుకోవడానికి నేను మొదట సందేహించాను. ఇందులో ఒక తహాసిల్డ్రారునో, ఆర్.డి.ఐ నో చెట్టే సే ఫిక్స్ అయిపోతు. దనుకున్నాంగాని, తరువాత ఆలోచించి. ఇంచుత ప్రభుత్వం తప్పుకుండా స్వీకరించవలని ఉంటుంది, ఇలాంటి మమములు-అధికారులు గాని, అభిమానులుగాని — తప్పుకుండా తీసుకొని, ఎక్కడ అటువంటివారు వున్నారు అని అస్వేషించి, వారికి తీసుకొచ్చి అందులో పెట్టాలనే ఒక గురుతర శాధ్యతను ప్రభుత్వం తీసుకున్నదని మనవిచేస్తున్నాము.

شري نفع الرحمن - کمٹی میں لفڑی کمبو، مٹ کو رکھا جائے تو مناسب ہے۔
سری نی - وی - نرسہما راف - دیکھنگے - سونجینگے - ہم کسی سے گھبراتے
نہیں - حاصل کر کسی سے اسا دامن باندھ کر بھی نہ بیٹھے ہیں۔

శ్రీ ఎస్. వెంకటరమ్యా:— మున్సిప్ మెజిస్ట్రేటును క్వాలిఫికేషన్సు—
నానఫిషియల్సు అంటే ఏమిటో వివరణ చేస్తారా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—“A person who can be appointed as Minister మూడు సంవత్సరాల ప్రార్థిసు ఉన్నతను అని.

తప్పవాత, కాంవెన్సేషన్ గురించి యిది కాంవెన్సేషన్ కాదు అని నేను ఇదివరకే చెప్పాను. డానికి నామాంతరం, రూపొంతరం అయిపోయింది, అది పాతమాట. అది మనం మరచిపోవాలి. ఈ బిలులో పెట్టినది చాలా తక్కువగా ఉన్నరని చాలామంది అన్నారు. చాలా ఎక్కువమంది గౌరపశభ్యలు చెప్పిన అథిప్రాయాలను గౌరవించి జాయింటు సెలక్ట్ కమిటీవారు కావ్ర సవరించి ఎక్కువ ఉచారంగా ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో దీర్ఘమిచి మార్పారు. ఇకమీద మహా రాష్ట్ర పోలికలేదు, మైసూరుతో పోలికలేదు, లండనుతో పోలికలేదు, మన కున్న పరిస్థితులలో మనం ఎంతవరకు యివ్వడానికి, ఎంత చౌదార్యం చూపించ డానికి పీలినుటుందో అంతా నూహిచామని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—అధికారితో సాటు నానఫిషియల్సు యద్దరు ఉటా రన్నారుకడా. ఆ నానఫిషియల్సును ఏ పొతిపడికమీద చేస్తారు?

శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు :—ఛాగా సమర్పంతంగా వని చేసే వారు కావాలి. ఈ సీలింగ్సు ద్వారా సాంఘికన్యాయం చేయాలనే సద్గుభ్యి కలిగినవారు సత్పంకల్పం కలిగినవారు, బాగా రికార్డు వున్నవారు కావాలి. అటువంటివారిని చూచివేయడం ఐరుగుతుంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—కొబ్బరి తోటలను 30 ఎకరాలుచేశారు, చాలా అన్యాయం.....

శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు :—ఈ 30 ఉండేచానిని 30 ఎకరాలకు తీసుకు వెళ్ళాము. అంతకంచే న్యాయం ఇంకొకటిలేదు. అంతకంచే ఏమి ఎక్కువచేసినా అన్యాయం అయివుండేది. ఎందుచేతనంచే_అది 7-8 సంవత్సరాలవరకూ కాయసే కాయదు, యాలోపల సైక్లోసు వస్తే మొదటికి పోతుంది. అందువల్ల చేసినది చాలా కాగుంది.

తరువాత రివిజను గురించి వెంకటరమ్యారు చెప్పారు రివిజను పెట్టడానికి కారణమే వీలున్నంతవరకూ ఖూరిట్ షారిస్టికును తగ్గడానికని. రివిజను ఉన్న ప్యాడు రిట్ షారిస్టికును తీసుకోతు. There is a regular remedy available with the same High Court. కాలట్ ఆ పరిస్థితులలో రిట్ షారిస్టికును అమలులోకి రాదు. ఒకసారి రివిజను షారిస్టికును వచ్చిన తరువాత రిట్ ఉండు-

ప్రాకోగ్ నుంచి ప్రాకోర్పుకు వెళదు. రిట్లు ఉన్నట్లయితే రిట్లు, రిట్లు అప్పిలు రెండూ ఉంటాయి. ఈ రెండించేనీ ఒక అంచెను దించి మన లెవెలులో దిస్ట్రిక్టు లెవెల్ శైలెనలుగా చేశాము. ఈ రెండు మెటల్తో దీనిని పూర్తిగా సాంగో పొంగంగా చేసే ఉద్దేశంతో, తొందరగా నిర్ణయాలు ఇరగడానికి, న్యాయం ఇరగడానికి చేశాము. దీనికి ఇంతకంచే మంచి మార్గం కనిపించలేదు. ఇంక ఏమి చేసినప్పటికి తిట్ జూరిస్టికును నీర్దిం అవుతుంది కాబట్టి ఇదే అన్నిటికంచే ఉత్తమ మార్గం అనుకొని, ప్రాకోర్పు మరు అన్నిటికంచే ఉత్తమ న్యాయాలయం కాబట్టి వారుకూడా న్యాయం చేయడానికి వారికికూడా ఒక పొత్తు కర్మించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాము.

ఈయింటు సెలెక్టు కమిటీలో చేసిన మార్గులలో యివి ముఖ్యమైనవి. తక్కిన చాలా విషయాలలో మార్గులు ఇరగసేలేదు. జరిగినప్పటికి చిల్లరమల్లర మార్గులే కానీ ప్రధానమైనవి కావసి మనవి చేస్తున్నాము. ఇది మళ్ళీ రిజిస్టరు కమిటీనుంచి మనకు తిరిగివచ్చిన తరువాత మనం మళ్ళీ అలోచించుకోవచ్చును. కాబట్టి యుస్పు దీని రిజిస్టరు కమిటీ పంపించవలసించని కోరుతున్నాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— దేవస్తానం భూముల విషయం

శ్రీ పి.వి. సరసింహరావు .— దేవస్తానం భూముల గురించి యిప్పుడే మనవి చేశాము, ఇప్పుడు దేవస్తానం భూములకు మినహాయింపు యిచ్చినమాట వార్తావమే. ఇది ముఖ్యమంతుల సమావేశంలో బాగా కుఱంగా చర్చించిన తరువాత వచ్చిన సంగతి. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకూ సేను ఇంద్రవరకు దేవాలయాల మంత్రిగా పున్నాము కనుక నాకు ఉన్న అనుభవాన్ని పురస్కరించు కొని చెబుతున్నాము—దేవాలయాలకు యికమీద భూవసతి-భూమి రూపంలో ఆస్తులు నిలబడును నేను వరస్తితి ఉంటుందని సేను అనుకోవడంలేదు. ఇప్పటికే యిందులో చాలా చిక్కులు పస్తున్నాయి. కౌలుదారుల చిక్కులు—ప్రతి భర్తుక్కర్తా కూడా ఆక్రమించుకొని అనుభవిస్తున్న చిక్కులు కూడా ఉన్నాయి. ఏవిధంగా చూచినప్పటికి దేవునికిమాత్రం అంతగా చెందే పరిస్థితి కనిపించలేదు; ఇకమీరట మరి చెందదు. ఇప్పటికి మినహాయింపు దుట్టా ఉంచి యా మినహాయింపు తీవేసి సట్లయితే దేవాలయాలకు నీమీ లేటుండా పోతుంతని-ఐమీండారీ ఎణాలిషనులో—తక్కీక్క ఎలపెన్న అని మనవిచేశాము సేను చర్చల సందర్భాలలో. తక్కీక్క ఎలపెన్న లేదు, సున్నకు సున్న, హాళ్ళికి హాళ్ళిగా అది తయారైంది. కాబట్టి యూ దేవాలయాల భూములను ఎట్లా కన్యార్పు చేయాలి, కన్యార్పు చేసి యింకొక రూపంలో దేవాలయాల ఆదాయం ఎట్లా కలిగించాలనేది దేవాలయాల చట్టములో మాయు తీసుబవచ్చి ఆలోచించడం సబబని సేను అనుకొంటున్నాము. దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి ఆ తరువాత చర్య తీసుకొంటుందని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. వరశురామనాయడు :— అన్నస్తోన్ ఇరిగేస్తోన్ సోర్సోన్ అంచే మూడు నెలలు నీరు నుండే కుంట, చెరువు కూడ లెక్కలోకి వస్తాయని

అన్నారు. ఇదివరకు ఎప్పుడో చూలాకాం క్రిందట శ్రీకాముళం జీలోలో వుండే చెరువులు మూడు నెలలకు పైగా సీరిచ్చేవి ఆని రెవిమ్యా రికార్డ్సులో రింగారియు వున్నాయి కానీ యానాటి పరిష్కారించి ఏమంటే—15 రోఫలు కూడా సీక్క పుండే పరిష్కారేదు ఉటవంటి చెరువుల క్రింద క్రొత్తగా యిప్పున్నఁ ప్రతినిఃస్యాయక్కే చేస్తూ సరీ రాఁ చేయవలించిగా కోరువున్నాను.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—ఈ విల్లు వడ్జేముండే గార్మిమాంచి ? లెక్కర్సు ద్వారా సమాచారం తెప్పిగాచి ఏది ఎల్లిన్ ఎంచాలు వస్తుందనే ? — ఎం విల్లు యిష్టుదు ప్రవేశ పెదుతున్నారు. ఈ ప్రావిషమ్మను ప్రాప్తిలో పెట్టుకొని అంధర్మి దేశంలో మొక్కం మీద ఎంత మొత్తం ఈ మీ వంపిణికి ఉభిస్తుందినే ప్రథమణం అంచనాయో చెబుతారా ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—కప్పుదు దేవాలయాల భూముల విషయంలో వాటని కూడా ఏ వర్గతీర్థాలో ప్రజలకు వంచే మార్గం వున్నదో ఆలోచించి, దేవాలయాలకు కూడా ఏధంగా నిధిలు చేకూర్చాలోకూడా దృష్టిలో వున్నదని ముందు మగ్గిగారు చెబుతున్నారు. ఇప్పుడున్న భూములను అన్యాక్ర ఉత్తాపించా అపడానికి ఒక ఆర్డర్ సేస్ కాగుంటుంచేమో చూస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :—దేవాలయాలకు ఆభూములను అమ్మడానికి అధికారంలేదు. ఆ భూములు అమ్మాలా చే దానికి ప్రథమణం పర్మిషను కావాలి, ప్రముఖం వ్యుతము గ్రాంటు చేయదు ఇప్పుడు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీపిచాసులురెడ్డి :—గవర్నర్ మెంటు సోర్స్ అవ్ ఇరిగేసునలో రెండు రకాలున్నాయి లిప్పు ఇరిగేసము, కెనాలుగానీ, టాంకు ఇరిగేసము గానీ, ఉన్నది. లిప్పు యిదిగేసము అంతే రైతు ఎక్కువ కప్పవదుతున్నాడు, కటెంటు చూచ్చే కూడా కట్టాలి. ఈ రెండింటినీ కిలిపి ఒకటిగానే ట్రీట్ చేస్తున్నారు టూర్చి వెల్ మంచి లిప్పు చేసినా కూడా సమానంగానే ట్రీట్ చేస్తున్నారు ఈ ఏధంగా చేస్తే ఆ రైతు అన్యాయం అయిపోడా ? లిప్పు యిదిగేసము చేస్తే నొ ఎగ్గంపు చేస్తే కాగుంటుంది కదా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహరావు :—ప్రయుచేటు టూర్చి వెల్ నారాకి 25 పర్సంటు వెయి చేకి యివ్వడం జాగించి. ఇప్పుడు నాయుడుగారు చెప్పినశాసనిని గురించి మనవిచేస్తున్నాను ఏదేసి పయాలతో ప్రథమణం దగ్గర యిక్కుదు కికార్డు ఉంది దానిి మళ్ళీ తిరగడోడడం సాధ్యవడదు. దానిపల్ల దారీషెన్ను లేకుండా బోతుంది. అందుపల్ల ఉన్నరికార్డును గ్రహించి చానిమీద నర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంచి ఏ ప్రాంతములో రికార్డు లేదో దానిని కొద్ది రోజులలో రికార్డుకు కావలసిన పూర్తి సామాగ్రి తయారై యున్నది. కానీ ఆ లిస్టులు యింకా షయారు కాలేదు కావ్ మెంటు ఫిగర్సు, కెయిన్ ఫార్మ-ఇన్సెన్స్ చూచి తయారు చేశారు. తెలంగాఢా ప్రాంతములో యా కార్బూన్యూమం ప్రారంభించడానికి ముందే వారు నోటిషన్ చేస్తారు, ఇచ్చింది లేదని మనవి చేస్తున్నాను. నాగిరెడ్డిగారు మనకు లభ్యమయ్యి భూమి గురించి ఇవ్వశ్శేషన్ అడిగారు. ఇదివరకు 10 ఎకరాలు

మాగాణి, 2F ఎకరాలు మెట్ట లెక్కన వివచాలు సేకరించడం జరిగింది. యా బిల్లులో జాయింట్ సెలపు కమిటీలో చేసిన ఒక మార్పు గురించి నేను చెప్పడం వారచినాను ఇదివరకు సీలులో ఏమి ఉండి అంటేంటు గుర్తు పరిమితికి పై బిన్న వారు డిక్క రేపున్ ఇవ్వాలిని ఉంది. తరాల వారిగా అనాల వారిగా ఎవరికి తెలియదు. తెలుసుకోవడు తరం కాదు తొందరగా తరాల అనావారి ఇజిషిలో ఉప్పవలనిన వాడు ఇంట్టిండా పోతాడు వారికి ఇక్కించడానికి ప్రాథిజిక్ పెట్ల ఇన్నాం కనూ నిర్దీశులను ఇక్కించకుండా ఉండడానికి ఇదివరకు ఉన్న ప్రకారం గానే అర్థినేప్పలో పెట్లినట్లు 10 ఎకరాల మాగాణి, 25 ఎకరాల మెట్ల, వాటి క్లాసిఫికేషన్ ఎటువంటిదేనా, ఆ మాత్రం తెలిసిన రైతులటారు కాబట్టిమాకు ఇంత వుంది అని ఇవ్వాలి అన్నాడు. పీటిళ్ళో 75 సర్వాంట్ రిషెట్ అప్పుకాయి. చాలా మంగి సీలింగు పైకి వచ్చేవారు ఉండమ ఈ కార్బ్యూక్రమం అంతా ప్రభుత్వమే చేయడానికి నిర్మించింది కల్కికల్ జాబ్ అనండి, సూక్ష్మిటనీ అనండి, ఈ రిషెట్ న్. మెరటి స్క్రోగ్సు ప్రఫుత్త్వమే తమ ట్రైబ్యూన్ల్ని ద్వారా సేయించడానికి నిర్మించుం చేసినగి కాబట్టి తెలియక ఇవ్వదేదు అనే సాకు ఎవరికి అప్పుం కావని మనవిచేస్తున్నాను. ఇట్ విల్ బి నో లాంగర్ ఎవై లబం. ఈ ముఖ్యమైన మాన్యము చెప్పచం మరచిపోయాను కనుక చెప్పాను ఇంచుకు ఎవరినిఅగ్గామో ఇప్పుడు కూడా వారినే ఆడుగుతామనేది ముఖ్యమైన మార్పు. వరచిపోయాను కాబట్టి చెప్పాను ఇదివరకు వచ్చే థిగర్న్ బట్టి ఇప్పుడే ఇదమిద్గా చెప్పడం కష్టంగా వుంది. ఖిగర్పు ఒక రకంగా ఉన్నాయి. ఒక మనిషి పేర భూమి ఉండ వచ్చు శాగా లెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, పాయికా ఏరిమాలలో ఈనాందారు చేర పెయ్యి ఎకరాలుండవచ్చును. అందులో 50 మంది² 70 మంది² రైతులు ఉండ వచ్చును భూమి ఈనాందారు పేర ఉంది కాబట్టి అంచనే ల్యాయసమ్మితంగా నమోదై వచ్చాడు. పెయ్యి ఎకరాలు ఆ మనిషివద్ద ఇందని లెక్క వేసే, 946 ఎకరాల మనకు పస్తాయిని లెక్క వేసే. అది పొరపాటు అప్పుంది. ఇంటపంటి లెక్కలు కొన్ని వచ్చాయి. ఇంత వస్తుందని చెప్పడానికి కాని ఇంతకంటే తక్కువ కాపుండా వస్తుందని చెప్పడానికి కాని ఇప్పుడే సాఫ్ట్వేర్ దను కాని నేను అనుకునేది ఏమిటంటే-ఇదివరకు వి లక్షలు, 4 లక్షలు, 5 లక్షలు ఎకరాలు వస్తుందని చెబుతూండేవారు అంతకు ఎక్కువగానే వస్తుందని నాను కనబడు తోంది. ఒక గెన్ పర్ముగా చెబుతున్నాను అనుకోండి చాలావరకు వేరియే మన్సుతో చెబుతున్నాను. 9-10 లక్షల ఎకరాల వరకు రావచ్చును. ఇంతకంటే తక్కువో ఎక్కువో చెప్పలేను కాని థిగర్స్ ఎంత తగ్గించినప్పటికి అనేక కార చాలచల్ల ఏలిచినేట్ చేసినప్పటికి 9-10 లక్షల ఎకరాలు తగ్గుగడా రావాలి అను కొంటున్నాము. ఇదివరకు ఉక్కాయింపుగా అనుకున్న దానికంటే తెల్పింపు వస్తుందని అంచనా వేస్తున్నాము. ఇందులో మంచి చెడ్డ అంతా కలిసి ఉంటుందని దనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : — ఎక్కువ్వున్న విషయం కూడా త్వరగా తెలిసే మరొక 4 లక్షల ఎకరాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. మొత్తం 14 లక్షల ఎకరాలలో

డిస్ట్రిక్టు బ్యాంక్ చేయడానికి కూడామనసి) లాటిస్యూర్జ్ ఉంటుంది. అది కూడా తొందరగా తెలుస్తారా?

శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు :— ఇంటలో ఎలిమినేట్ అయ్యేది కూడా ఉంటుంది. అన్న ఉంటారు, మిగిలినవారు షిక్కులో ఉంటారు. వేరే వట్టాలు లే పోయినా పెరుగా అనుభవిస్తూ ఉండవచ్చును. ఈనాందారుల పేర భూమి ఉంటుంది కాని వారు యిషమానలు గారు. అందుకే ప్రతీక మైన ప్రావిష్ట్ ఇందులో పేసుకున్నాం అన్ని ఎలిమినేట్ ణన తరువాత అంతరు తగ్గకూడదని అంచనా.

శ్రీ పి. ఇన్నార్ధనరెడ్డి :— మైసూరులో మాదిరి నాన్ అగ్రికల్చర్ ఇన్కం ఉన్న వారికి ఇందులో ఆవకాశం లేకుండా ఎందుకు పెట్టలేదు?

శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు :— ఎక్కుడా పెట్టలేదు. ఒక్క మైసూరులో మాత్రం పెట్టారు ఎంతవరకు కొసకు పోతుందో చూద్దాం.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

“That the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Bill, 1972 (as reported by the Joint Select Committee) be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly.”

The motion was adopted.

Now, the House stands adjourned till 8.30 a.m. on 1st September 1972.

(The House then adjourned till Half-past Eight of the Clock on Friday the 1st September, 1972)